

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 18. II. ПОЗ.
Телефон Редакції і Адм.: 223-41
Телефон Друкарні 223-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Легов
Прага „Діло“.
Рукописи на звертання.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. Л.
ОДИН ПРИМІРНИЙ 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Складайте свої ощадності і вську часово зайву готівку

В ЦЕНТРОБАНКУ

У ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛИЦІ ТРЕТЬОГО МАЯ Ч. 15.

Це не тільки безпечно і корисно для Вас п'яката, але це рішуче живчик для нашого господарсько-кооперативного організму. Центробанк акредитує наші кооперативні центральні, Українбанк, Повітові Союзи, Районові Молочарні та інші кооперативні промисли. І на це потрібні мільйони своїх ощадностей.

КОРИСНОЮ ПРИНУКОЮ ДО ОЩАДНОСТІ
І ПРЕМІЙНО ВКЛАДНОВА КНИЖЕЧКА

Кооперативного Банку

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська 20, тел. 280-50.

на яку крім значущих відсотків можна дістати ще і нагороду на опадальстві з суми 25 до 100 золотих, залежно від висоти постійної місячної плати.

ОБІЙМАЄ СВОЇМ ЗАСЯТОМ
ЦІЛУ ГАЛИЧИНУ

ФІЛІАРОМ
ТВОГО
ДОБРОБУТУ

НАЙСТАРША УСТАНОВА
ОЩАДНОСТЕВА
У ГАЛИЧИНІ
ЗА ВІСНІМ РУСЬКО-ДЕРЖАВА

Микола Заячківський

КОЛИШНІЙ ГОЛОВА „СОКОЛА-БАТЬКА“, ГОЛОВА „Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ЕМІ-
ГРАНТІВ“, КОЛ. ГОЛОВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“, КОЛ. ДИРЕКТОР „НАРОДНОЇ ТОР-
ГОВЛІ“, КОЛ. ЧЛЕН УПРАВИ ВИДАВНИЧОЇ СПІЛКИ „ДІЛО“, ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН
СОЮЗУ КУПЦІВ, РАДНИК ТОРГ.-ПРОМ. ПАЛАТИ, КОЛ. РАДНИЙ М. ЛЬВОВА,
КОЛ. ЦАРСЬКИЙ ВІЗЕНЬ, ПІСЛЯ КОРОТКОЇ І ВАЖКОЇ НЕДУГИ УПОКОЇВСЯ
В П'ЯТНИЦЮ 11-ГО Ц. М. ВРАНЦІ.

Микола Заячківський народився 21. XI. 1870. року у Тишківцях пов. Городенка, зі заможної міщанської родини. Скінчив гімназію в Коломиї, потім теологічний факультет у Львові, після чого ходив на правничий факультет. І вже від своїх студентських літ брав живу участь в українській громадській житті.

З Миколою Заячківським відійшов від нас один з тих рідких громадян, що мав загальну симпатію. Працюючи як громадський діяч на різних становищах, він не брав ніколи безпосередньої, дуже живої участі у політиці, приєднуючи більше уваги чисто господарській і культурній праці. На становищі директора „Народної Торговлі“ він дбав про те, щоб фактично підняти нашу крамницю на рівень чужих крамниць, — як довголітній голова „Сокола-Батька“ зміг утримати в цій установі дисципліну і здобути для неї пошану, — як добрий знавець емігрантських справ і довголітній голова „Товариства українських емігрантів“ зумів поділитися з іншими своїм досвідом у царині, в якій ми так мало маємо добрих фахівців. По-перше вибрав кілька років тому на члена Союзу Торговельних Палат у Варшаві, теж тільки завдяки його особистій знайомості з торгівлю у краю. Микола Заячківський був такий відомий зі свого господарського замишування та хисту, що його згадували одним із кількох українських міщанських радних у Львові, його господарські здібності та добре знавство в краю були теж тим самим аргументом, що заважали при виборі його два роки тому головою Рідної Школи. Заслужився він теж для Видавничої Співки „Діло“, головою для її друкарні, яку організував та якою довгі літа займався разом з пок. Ахельбергером.

Вже в молодечому віці М. Заячківський діяв поважно та забезпечено становив

ся директора „Народної Торговлі“ і все його життя проходило спокійно. Тільки велика війна викинула його на Сибір, куди вивезли його москалі, як заручника. Але і на Сибірі зміг він ладити з людьми, пристосуватися до обставин і навіть ніколи приємно згадував ці тяжкі роки, проведені серед дикої глуші між чужинами. Своєю доброю вдачею та меткою поведінкою зміг М. Заячківський зжитися з людьми, любив товариство життя, завжди зрівноважений і погідний, умів підбадьорувати інших та наважав до вроджених оптимістів.

Як громадянин, що цікавився всіма справами свого народу, належав Заячківський до тих перших, що в кожній потребі спільних з допомогою нашим товариствам та установам. Не відмовлявся ніколи від громадської роботи, але й не любив висуватися в ній попереду інших — мав продовжену скромність високо культурної людини, свідомою все життя того, що личить у гурті тишішому і ширшому. Микола Заячківський належав до тих рідких наших громадян, що ніколи своїм виступом не могли засоромити нашого народу перед чужинами, навпаки, зміг тільки зденати для нього симпатію і пошану.

Вічна Пам'ять Заслуженому Громадянину!

У похоронах бл. п. Миколи Заячківського, бл. голови „Рідної Школи“, візьмуть участь всі учителські збори „Рідної Школи“, торговельна і двочка гімназія та VI і VII. класи народних шкіл „Р. Ш.“ у Львові. Похорон відбудеться в неділю 13. ц. м. в год. 2. попол. з дому жалоби Ринок ч. 36. на Личаківській цвинтар.

Головна Управа „Рідної Школи“.

Відхід ген. Токаржевського.

Львів, 11. лютого 1938.

За кілька днів покидає Львів ген. Карашевич-Токаржевський, перенесений на інше службове становище. Як неспівіт поголоски кружляють на тему причини того перенесення, слід згадати про це аргумент „Вол і Чина“, що зрештою є титом часопису, який не гримить попуттям відповідальності за свої слова: причиною — мовляв — до цього кампанія „Діло“ на спілку з кампанією „Слова Народового“. Завжди честь приписувати нам злих на рішення найвищих польських військових кон у Львові ці обиди військових становили і ми — для добра правди — волею цієї легенди не підтримувати. Абсурд такого твердження аж надто ясний:

1) Ми взагалі ніколи не ведемо кампанії з особами, тільки з акцією, яку вони фірмують, з політичною системою, і 2) проти особи ген. Токаржевського не тільки ніколи в нас не було ні слова, але й бути не могло хоч би з тієї простої причини, що воно ладно чи побачило денне світло. І коли хтонебудь з наших сусідів хоче сугерувати нам, що на українській вулиці панує велика радість з приводу відходу ген. Токаржевського, то це щонайменше непорозуміння: рин абсолютно не в тій чи іншій особі, яка прає роллю в нашій, яка нехай, ведеться — і даємо собі з цього знаменитого справу — і після відходу ген. Токаржевського буде вести у східних воєводствах. І тому ми можемо доволити собі на повний об'єктивізм однаково опроти особи, як і події.

Ніхто нікому не влазить в душу і важко говорити про світогляд та почуття людини, яка на нашому терені була розмірно коротко. Ті з українців, які мали нагоду безпосередньо зустрітися з ген. Токаржевським та доки з ним розмовляли (автор цих рядків до них теж належить) мусили віднести враження, що ця людина молода, надзвичайно амбітна, енергійна й активна, яка має просто органічну потребу щось діяти, та яка — найшовшись на цьому терені — відчувала, що з польсько-українським взаємнством не все в порядку. І ген. Токаржевський у своїх перших розмовах з українськими діячами далеко не виходив із засновків національно-польської екстеріорності та емоційності. Одноразом з моментом, коли прийшло питання „ж?“ — яким шляхом йти до поправки польсько-українських взаємин — почалася „змовка“.

Генерал Токаржевський, як військовий людина, зацікавлена передовсім у тому, щоб підлеглим йому географічний терен уявляв собою також політично згуртований і сконсолідований край, бачив не тільки погані польсько-українські взаємини, але й розсираний польський табір. Він висунув концепцію, що спершу треба сконсолідувати той польський терен, потім казати про налагодження взаємин між двома національними таборами. В цьому погляді за-

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 16. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 223-41
Телефон Друкарні: 223-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 504.080.
Банку Чеських Ляхох
Прага „Діло“.
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. п.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—18 АРКУШІВ ДРУКУ.

Забудьте свої ошадности і всяку часово зайву готівку

В ЦЕНТРОБАНКУ

у Львові при вулиці ТРЕТЬОГО МАЯ ч. 15,

бо це не тільки безпечно і корисно для Вас львочка, але це рішуче значення для нашого господарсько-кооперативного організму. Центробанк акредитує наші кооперативні центри, Українбанки, Повітові Союзи, Районні Молочарні та весь кооперативний промисел, а на це потрібні мільони своїх ошадностей.

КОРИСНОЮ ПРИНУКОЮ ДО ОЩАДНОСТІ
Є ПРЕМІАНА ВКЛАДОВА КНИЖЕЧКА

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська 20, тел. 280-50,

на яку крім життєвих відсотків можна дістати ще 2 нагороду на ошадність в сумі 25 до 100 золотих, залежно від висоти постійної місячної вкладки.

ОБІЙМАЄ СВОЇМ ЗАСЯТОМ
ЦІЛУ ГАЛИЧИНУ

ФІЛІАРОМ ТВОГО ДОБРОБУТУ

НАЙСТАРША УСТАНОВА
ОЩАДНОСТЕВА
у Галичині
ЗА ВІСЛАДОМ ГУЧІТЬ ДЕРЖАВА

Микола Заячківський

КОЛИШНІЙ ГОЛОВА „СОКОЛА-БАТЬКА“, ГОЛОВА „Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ЕМІ-
ГРАНТІВ“, КОЛ. ГОЛОВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“, КОЛ. ДИРЕКТОР „НАРОДНОЇ ТОР-
ГОВЛІ“, КОЛ. ЧЛЕН УПРАВИ ВИДАВНИЧОЇ СПІЛКИ „ДІЛО“, ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН
СОЮЗУ КУПЦІВ, РАДНИК ТОРГ.-ПРОМ. ПАЛАТИ, КОЛ. РАДНИЙ М. ЛЬВОВА,
КОЛ. ЦАРСЬКИЙ ВЯЗЕНЬ, ПІСЛЯ КОРОТКОЇ І ВАЖКОЇ НЕДУГИ УПОКОЇВСЯ
В П'ЯТНИЦЮ 11-ГО Ц. М. ВРАНЦІ.

Микола Заячківський народився 21. XI. 1870. року у Тишківцях пов. Городенка, зі заможної міщанської родини. Скінчив гімназію в Коломиї, потім теологічний факультет у Львові, після чого ходив на правничий факультет. Ізакже від своїх студентських літ брав живу участь в українському громадському житті.

З Миколою Заячківським відішов від нас один з тих рідких громадян, що мав загальну симпатію. Працюючи як громадський діяч на різних становищах, він не брав ніколи безпосередньої, дуже живої участі у політиці, приєднуючи більше уваги чисто господарській і культурній праці. На становищі директора „Народної Торговлі“ він дбав про те, щоб фактично піднести нашу крамницю на рівень чужих крамниць, — як довголітній голова „Сокола-Батька“ вмів утримати в цій установі дисципліну і здобути для неї пошану, — як добрий намісць еміграційних справ і довголітній голова „Товариства українських емігрантів“ зумів зодіятися з іншими своїм досвідом у царині, і він ми так мало маємо добрих фахівців. Його вибрани кімча років тому на члена Союзу Торговельних Палат у Варшаві; теж тільки завдяки його основній знайомості торгівлі у краю. Микола Заячківський був такий відомий зі свого господарського замишування та хисту, що його іменували одним із кількох українських мислительських радних у Львові, його господарські здібности та добре ім'я в краю були теж тими основними аргументами, що заважали при виборі його два роки тому головою Рідної Школи. Заслужився він теж для Видавничої Спільки „Діло“, головною для її друкарні, яку організував та якою довгі літа займався разом з пок. Мельборгером.

Вже в молодечому віці М. Заячківський мав поважного та забезпеченого становища.

Ща директора „Народної Торговлі“ і все його життя проходило спокійно. Тільки велика війна викинула його на Сибір, куди вивезли його москалі, як заручника. Але і на Сибірі вмів він ладити з людьми, пристосовуватися до обставин і навіть ніколи приємно згадував ці тяжкі роки, проведені серед дикої глуші між чужинами. Своєю доброю вдачею та меткою поведінкою вмів М. Заячківський зжитися з людьми, любив товариське життя, завжди зрівноважений і погідний, умів підбадьорувати інших та належав до вроджених оптимістів.

Як громадянин, що цікавився всіма справами свого народу, належав Заячківський до тих перших, що в кожній потребі спішили з допомогою нашим товариствам та установам. Не відмовлявся ніколи від громадянської роботи, але й не любив висуватися в ній попереду інших — мав вроджену скромність високо культурної людини, свідомої все життя того, що личить у гурті тісншому і ширшому. Микола Заячківський належав до тих рідких наших громадян, що ніколи своїм виступом не могли засоромити нашого народу перед чужинцями, навпаки, вмів тільки здіяти для нього симпатію і пошану.

Вічна Память Заслуженому Громадянину!

У похоронах бл. п. Миколи Заячківського, б. голови „Рідної Школи“, візьмуть участь всі учительські збори „Рідної Школи“, торговельна і дівоча гімназія та VI, і VII, класи народних шкіл „Р. Ш.“ у Львові. Похорон відбудеться в неділю 13. ц. м. в год. 2. попол. з дому жалоби Ринок ч. 36, на Личаківський цвинтар.

Головна Управа „Рідної Школи“.

Відхід ген. Токаржевського.

Львів, 11. лютого 1938.

За кілька днів покидає Львів ген. Карашевиш-Токаржевський, перенесений на інше службове становище. Як нісенітницю поголоски кружляють на тему причин того перенесення, свідчить про це аргумент „Воді і Чинау“, що зрештою є титком часопису, який не грішить похуттям відповідальности за свої слова: причиною — мовляв — до цього кампанія „Діла“ на спільку з кампанією „Слова Народового“! За велика честь приписувати нам вплив на рішення найвищих польських військових кол у ділянці обсядів військових становищ і ми — для добра правди — волемо цієї легенди не підтримувати. Абсурд такого твердження аж надто ясний:

1) Ми взагалі ніколи не ведемо кампанії з особами, тільки з акцією, яку вони фірмують, з політичною системою, і 2) проти особи ген. Токаржевського не тільки ніколи в нас не було ані слова, але й бути не могло хоч би з тієї простої причини, що воно ледви чи побачило денне світло. І коли хтонебудь з наших сусідів хоче сугерувати нам, що на українській вулиці планує велика радість з приводу відходу ген. Токаржевського, то це щонайменше непорозуміння: річ абсолютно не в тім чи іншій особі, яка грає роллю в акції, яка велася, ведеться і здаємо собі з цього знаменито справу — і після відходу ген. Токаржевського буде вестись у східних воєвідствах. І тому ми можемо довести собі на повний об'єктивізм однаково опроти особи, як і події.

Ніхто нікому не алазить в душу і важко говорити про світогляд та почуття людини, яка на нашому терені була роємірно коротко. Ті з українців, які мали нагоду безпосередньо стіснувшись з ген. Токаржевським та доше з ним розмовляти (автор цих рядків до них теж належить) мусіли віднести враження, що це людина молода, надзвичайно амбітна, енергійна й активна, яка має просто органічну потребу щось діяти, та яка — найшовшись на цьому терені — відчуває, що з польсько-українськими взаєминами не все в порядку. І ген. Токаржевський у своїх перших розмовах з українськими дітьми дїлеко не виходив із засновків національно-польської екстеріорності та експлоативности. Однак з моментом, коли прийшло питання „як?“ — яким шляхами йти до поправи польсько-українських взаємин — почалася „закосенка“.

Генерал Токаржевський, як військова людина, зацкавлена передовсім у тому, щоб підлеглий йому географічний терен уніави собію також політично згармонізований і сконсолідований край, бачив не тільки погані польсько-українські взаємини, але й роєсварений польський табір. Він висунув концепцію, що спершу треба сконсолідувати той польський терен, потім казати про налагодження взаємин між двома національними таборами. В цьому погляді за

кріпим його ті дорадники, які трималися за-
жди тоді, що тішали польський національний е-
момент з вступом до Польщі цього краю.
до Польщі? Тому треба — скріплювати в краю
польську. Такий погляд у теорії ніби не має
протипольського змісту. Трудно теж мати
шлюбну проти внутрішньої польської консолі-
дації, трудно теж відмовити польським па-
триотам, без огляду на ставлення, яке вони ви-
ймають у державній справі, права — мати най-
більший вплив до своїх земель та пома-
гати їм в їх експансії. — Наскільки ця помір-
на ідея корисна з життєвими інтересами самої
частини державних громадян. Але з цим моментом
починає саме конфлікт.

Щоб скомпанувати польське громадян-
ство, ген. Токаржевський звернувся в поршу
чергу до тої його найбільшої частини, яка має
теж найбільший вплив у ній: це є фактичним
законом польської країни приводині опінії:
до польських т. зв. „народних“ елементів,
собою старої та відомої, на волі еміграції
історії копір помалюваної емісії. Коли ж тім
„народом“ найбільше у консолідаційній акції —
як історія прийняла нових автоматично протиполь-
ський характер. Найбільшим аргументом, я-
кий почав промовляти до поляків, щоб кинути
внутрішні спори і годилися, став аргумент —
української „небезпеки“. І акція поляків поль-
ського громадянства не йшла по лінії творення
польських конструктивних цінностей незалежно
і без шкоди для цінностей українських: вона
йшла під прапором боротьби з українством,
дисловою і безумністю, як це ясно і славно
окресили недавно органи Секретаріату Поро-
зуміння — тернопільський „Голос Польський“. Ясно,
що воно мусило й вплинути на становище укра-
їнців: коли ми спершу прихилили ставлення до
польського ген. Токаржевського погодили тутешніх
польків, будучи зовсім того погляду, що не
можливо вірно слухати аргументу, де маємо ча-
су тепер на українські справи, бо маємо досить
мало часу, то тепер ми мусимо протесту-
вати проти такої консолідаційної роботи, яка
веде до дальшого загострення національних
відносин і стає у практиці тільки одним з за-
собів протипольської наміри.

Практика нерідко перевертає теорію і прак-
тика й у даному випадку показала, що шлях
через поляків до українців показався настільки
фальшивим, що саме — віддавши від українців
так далеко, як далеко ніколи ще раніш тієї від-
дали не було. Атмосфера стала така густа, що
польські молоді почали відновлювати тради-
цію 1930 року: громити українські установи й
кранції. Не знаємо кулі всієї роботи Секре-
таріату Порозуміння, але всі дорадники ген.
Токаржевського. Зокрема ми знаємо, хто ген.
Токаржевського знав: до лєтної, яку він
відіслав своїм іменем та яку масово поширюва-
ли в краю з літкою: про смертну небезпеку,
яка грозить польським солдатам від українців
тоді, коли поляки ведуть виборобський страйк!
Ця лєтнка викликала адивування не тільки
своїм тоном, не тільки порою, в якій появилася,
але головню тому, що — як відомо — украї-
нське село від польської страйкової акції три-
мавось задля: щодо українського підпілля,
то воно саме тоді не виявляло майже ніякої ак-
тивності, коли ж і бували акти саботажу, то
радиш припадком і вибіркою. Очевидно, що у-
країнська преса, „Діло“ у першому ряді, мусіла
застерегти, щоб українську проблему та

український наріз змивати як відбійник у штур.
польський політичний гри з хвилюю теж, коли
та акція почала набирати характеру суто полі-
тичної акції, виринуло теж питання, хто ви-
ставляє відповідальність, який поліс розв'язує
і компетентий серед польських державних
посадів. Нам може бути байдуже, де є той
осередок влади та рішальних постанов, але не
хочемо знаходитись у незручній ситуації, яка
поставляє моментом, коли поляки одні другий
заперечують права говорити з українцями у спра-
вах, що нас найбільше торкаються, та показують
пересвіді розмови і їх вислід за неіснуючий
і необов'язуючий.

В імя правди треба ствердити, що не тільки
первісні розмови в чотирьох оці з українськими
громадянами, але й перші прилюдні заяви ген.
Токаржевського давали наліво, що в польсько-
українських відносинах прийде заборот до кра-
шого, бо біля владі тих відносин буде захо-
дитись людина, яка має великий авторитет
у власному громадянстві та орудує відзначено
переконаним аргументом, що такої загоди
державі треба: моментом оборонної здібності
держави. Ми знаємо, що вплинуло на еволюцію по-
глядів, яка виявилась у закладній вже лєтній
та в характері Секретаріату Порозуміння. Ма-
ємо враження, що фатальну роль відіграли тут
демі дорадники. Наскільки орієнтуємось у цих
справах — фатальну роль відіграли тут явні
і скриті польські русофіли, які повели закулі-
сову роботу дуже хитро і зручно та довели до
того, що „Воля і Чин“ і нєголасовані „Львів-
ські Вісти“ стали не тільки протекторами мо-
нополіації, але просто пропагаторами „триєдної
Руси“ (та. останнє число того агаданого ново-
заснованого неофіційного але фактичного
органу Секретаріату Порозуміння у кєпській
українській мові, органу, який є тільки засобом
— викинути в болото якусь суму грошей).
Підсильовати русофілію та аргументувати обо-
ротною краю — це такий парадокс, який можли-
вий тільки серед тутешньої примітивності
польського громадянства й польської вулиці!

Якщо всі ці справи мають який зв'язок з
відходом ген. Токаржевського, то „прислужи-
лись“ йому не українці та „Діло“, а його влас-
не оточення, його дорадники і прислугувачі.
За даї, навіть у самому вже моменті відходу.
Бо маємо враження, що ті відноси, які висять
на мурах міста, той вітер, який дехто витво-
рює довкола цієї справи — це медвежа при-
сауда для ген. Токаржевського. Маємо сумні-
ви, чи ген. Токаржевський може не принести
велику честь, щоб робити з нього проводиря
найбільш ексклюзивної, націоналістичної та
протипольської частини польського грома-
дянства. Здається нам, що ген. Токаржевський
погинув віддати: „Хорони нас, Господи, від
привітелів!“

Ген. Токаржевський відходить, але його
дорадники залишаються на місці. Коли ці до-
ради самі, на власну руку, чи використовую-
чи фірму знову якоїсь високопоставленої
особи, провадитимуть ту саму роботу, на яку
штовхнули і ген. Токаржевського, то польсько-
українські відносини далі будуть катитись вниз.
З наслідками такими, які лише може дати така
безумна волею боротьба, що не рахується
з нічим і нічим та серед якої мусять гинути всі
аргументи, диспозиції розумом і мотивами на
якібудь вищі і дальші цілі.

ходить, бо німецька публіка, бажаючи дешево за-
вдатися про свої „політичні кулі“, розкопала
французькі газети в грубих десятках тисяч
міришків. Те саме діється і з англійською пресою
в Німеччині.

Зосередження в руках Гітлера, чи пак ви-
даних під його безпосередній нагляд військових
фінансових і закордонних справ — викликає
гук запит, чи настануть тепер якісь важніші змі-
ни у німецькій закордонній політиці? Фран-
цузькі військові круги стежать пильно за змінами
на німецьких військових становищах, а до-
вольно собі сміливо, що кожний француз тих ви-
білих цікавиться, бо француз приймає, що з
французької бурхливої демократії при повних
кризах змінюються кабінети (різко особі
міністрів, бо майже ті самі міністри приходять
знову до влади), але ніколи генерали. Що
вчасний генераліссімум Франції Гамлен має
тепер до керми по ген. Вєгані, який відходить
ємеритурі, про це всі вже знали у Франції
кілька років перед уступленням Вєгана.

Німецький амбасадор у Парижі фон-Вє-
чек має унор довший розмову з мін. Дельбо-
ом, що закінчилася дуже оптимістичним прєсою
звідомленням.

Шотан і Дельбоє є відомими прихильниками
французько-німецької угоди. Безупинні прєсою
напади комуністів на уряд, передовсім на
мєніера і міністра закордонних справ, є на це
кращою вказівкою. А те, що комуністи гомо-
ють за урядом у парламенті, хоч Шотан
вважає, що на їх голосах йому не залежить,
це вже „висока політика“ СССР, якому не
гідно ставати в явний конфлікт з французьким
урядом.

Французи думають, що новий політичний
курс у Німеччині буде ще яскравіше протиполь-
ський. Тільки ми не важимося твердити, чи
Франція зирє тепер пакт, який ляже й на СССР.
Як довго не буде тривалої угоди Франції з
Німеччиною, так довго Франція триматиме
свою карту, скажімо виразніше, доставу всіх
справ, які має СССР і яких потребує Німеччина
у своїх руках.

Юрія Студинського.

Закарпаття.

ЗАСІДАННЯ УПРАВИ ПЕРШОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РАДИ
В УЖГОРОДІ.

На засіданні Першої Центральної Української
Народної Ради в Ужгороді, що відбу-
лося 21-го січня 1938 р., одностайно узго-
дили:

1. Завізвати громадянство і всі організації та товариства, щоб підготувалися до
відсвяткування ювілея двадцяти років незалежності
Чехословачької Республіки.
2. Вислати голові уряду, д-роу М. Гашу
привіт з нагоди 60-тих роковин його народ-
ження.
3. Перебрати ініціативу для підготовки
та з нагоди 20-тих роковин гудуального
стання; поставити питанням політикам та
нашого народу, видати публікацію і за-
являти.
4. Звернутися до політичних та інших
організацій і всіх свідомих громадян, щоб
виступили кожною нагоду у публіцистичній
бороті; у цій справі рішено вислати телеграму
президенту республіки, голові уряду, міні-
стерства і народній освіті, міністра
внутрішніх справ і губернатора Підкарпат-
ської Русі.
5. Осудити поведінку деяких осіб з
Карт. Крайнього Театру, які замість
мати для культурно-політичної роботи

Паризький відгук німецьких подій.

(Від власного кореспондента).

Париж, 8. лютого 1938. р.

Є політичний карт про „найневдачливішу лю-
дину у світі“, якою має бути німецький канцлер,
бо він, прийшовши до влади, не поставив став-
лення добродія, що викликали йому політичну
єрєтуру: Сталінові і Марініні.

Але ці Марініні теж має якийсь особливий
шмат, бо в скрутішних хвилинах французького
внутрішнього політично-соціального життя при-
ходить майже з математичною правильністю
акція „бомба“ в Берліні, яка втихомирює фран-
цузькі політичні пристрасти.

У парламенті проявляється не посольською
одностайністю, на мітингах поміркованістю
промов щодо внутрішніх справ, а чужинцями, що
пильно приглядаються французькому життю,
впадає в очі ця, скажімо, дуже поверховна
французька гєстєчка. На випадок війни Франції

стала би в одну мить національним монолітом.
Це не дуже трудно відгадати.

Вже від довгого часу можна замислити
зовсім нагально відірвання політичних відно-
син між Францією і Німеччиною. Тут треба за-
мітити, що між Францією і Німеччиною є тради-
ційні дуже культурні відносини від хвилини, як
ті дві держави кіпчуть між собою війну. Зате
вони постійно пускають на себе різного роду,
диригують за цей вислід „гази“, і то найчастіше
чужими руками. На це Франція і Німеччина ви-
дають шороку сотки мільйонів у золоті. Ці „га-
зи“ проваляються у „жакетних вистах“ про я-
кісь страшні події, що мають навістити Францію
чи Німеччину.

Французька преса, очевидно з винятком
крайньої лівої, пише дуже обережно про життя
у Німеччині. І фінансово на тім дуже добре ви-

краю, викликають непотрібний неспокій, як це сталося в останньому часі у Вел. Березному.

6. Осудити напастивний і неправдивий лист дєточки „Комітета по введенію русских учебников“, що появилися під наголовками „за правду“ і „Меморандум“ та видати на них репліку.

7. Запротестувати проти продажі в урядях дєточків на т. зв. „руссіє“ учебники, як це діється нпр. в окружному уряді в Берегові в часі подагоди урядових справ сторін.

8. Запротестувати проти способу писання щоденника „Рускій Народный Голос“, субвенціонованого владою, який своїм писанням замість до консолідації причинюється до загострення мовного спору.

ЗАКАРПАТТЯ НА ПЕРШОМУ МІСЦІ В ЧСР.

З урядової статистики виходить, що Чехословаччина мала в 1919-ому році 13,527.522 душ, а при кінці 1936 р. — 15,186.944. Таким чином число людности зросло на 12 і пів відс.

З дальших подробиць тієї статистики виходить, що людність Чехії зросла до 7,239.945 душ, тобто це число побільшилося на 8 відс., Моравія зі Шляськом має 3,634.000 людности, при чому приріст досягнув 10 відс., у Словаччині є 3,600.000 душ, приріст 16 відс.

На Закарпатті є 798.813 людности, а тому приріст 30 відс. Отже з усіх країв Чехословаччини Закарпаття має найбільший приріст людности.

У цілій Чехословаччині початковий сильний приріст людности останніми роками трохи зменшився. На Закарпатті це зменшення дішло до 2 відс. Пояснюють це великим відпливом молоді, що шукає праці і хліба в різних краях держави і звичайно не вертається вже назад до рідного краю.

ПРЕЗИДЕНТ БЕНЕШ ПРИЙДЕ НА ЗАКАРПАТТЯ.

Наслідком смерті президента Масарика відомими були подорожі президента держави, Едварда Бенеша, на Підкарпатську Русь. Є чуття, що президент Бенеш прийде на Закарпаття на початку травня ц. р. та побуде там яких 8 днів. У зв'язку з тим відновили старий замок губернатора в Чертежі коштом 200 тисяч чеських корон: завели водопровід та електричне освітлення.

ДВІ ЖИДІВСЬКІ ГІМНАЗІЇ НА ЗАКАРПАТТІ.

Крім жидівської гімназії, що існує вже в Мукачеві, відкрили жидівську приватну гімназію з правом прилюдности в Ужгороді. У зв'язку з цим ужгородське „Українське Слово“ звертає увагу, що всі часописи, без ріжнїх наслідностей, прийняли цей факт до відома без якогось застережень. А зовсім інакше було недавно, коли оо. Василіани відкрили свою класичну гімназію. „Пригадаймо собі — пише „Українське Слово“ — тільки тоді і потім вилізли на них брудних помий та всіляких злослівних дєшуїлїцій і підозрінїх.“

Коли мова про жидів, то більшість учнів у жидівських гімназіях — це жидівська молодь. Отже жиди не мають труднощів у виховуванні своєї молоді, а все-ж вважають потрібним удержувати ще дві свої гімназії і ніхто не робить їм у тому перепон.

БРАТ І СЕСТРА.

В Рахові почала виходити мала й неграмотна газетка „Русин“, під редакцією якогось В. В. Данишча. В числі з 1-го лютого ц. р. поміщено кайшу старого, грубого Балудинського, обізнаного царськими ордєрами й підписано: А. С. Пушкін, 100 лїт со дня єго рожденія... Визнаючи політику реферують там ось так: Подкарпатська Русь єсть ностом Малой Антан-ти. На том мостї роблят межи народом велику баламуту ємигранты — украинцы. Если правительство оставит и на дальше вышеназван-ных ємигрантов свободно баламутити наш на-род, то може тот мост захитается. Если же правительство даст всїх ємигрантов до пензїй а поставит их под дозор, то мост стане непоко-лебимым“...

І такі генї закордонної політики марну-ються в Рахові, чи в Ужгороді!

Змісте, що адміністрація „Русина“ розси-лає свій часопис, послуговуючись тими самими часописами, писаними латинкою, — що й орган „Недїля“... Одно джерело... й ідеями ми воєн собі близькі!

Не зволікайте з присилкою дару на коляду Рускій Школі, бо кожна проволочка приносить школі під необхідній українській установі су-часної доби!

Я думала, що її блузка біла...

...доки не порівнала її з ручником праним у Радіоні.

Зовсім не байдуже, чим перемо біля. Коли при звичайнім пранні усуваємо тільки бруд зверху, то перучи біля Радіоном, маємо певність, що змиває й той бруд, який осів глибоко в тканині.

При варєнні біля в Радіоні витворюються міліони дрібних міхурчинів кисня, що проникають наскрізь тканину. Завдяки цю, му біля буде дійсно чистіше і біле.

RADION

пере білля "наскрізь"

WYROB. SCHICHT-LEVER S. A.

Про одну гуцульську містерію.

РОЗРЕКЛЯМОВАНА КНИЖКА ДОНИКОВА-ШЕКЕРИКА НЕ МАЄ ВИДАВЦЯ.

Варшава, 5. лютого 1938.

Якби таку замітку написати рівно два місяці пізніше, то читачі могли б взяти як значайний приміапріаційний жарт.

Хтож бо з нас не подивується, зачувши, що давно заповіджений і реклямований самим ПАТ-ом твір про Гуцульщину пера Шекерика не може знайти видавця? Історія з тою типовою гуцульською містерією виснажилася щільно тепер.

Відомий гуцульський віит з Жаба Петро Шекерик заповідав видавати, що напише оригінальний твір п. з. „Діло Іванчик“, де обра-ши за героя постать свого діда, змалює в гуцульському говорі красу змиряючої Гуцулії з її таємною магією значаї і вірувань. Про-павір Шекерика зачула співробітниця ПАТ-а, яка на свою руку розголосила буцімто твір гуцульського письменника-самоука видають при допоміж піддержавних субвенцій і Українського Науку Інституту у Варшаві. У. Н. І. негайно після появи такого комунікату пояснив, що таких творів не видає, а варшавські протектори польського „Товариства Приятелів Гуцульщини“ були дуже невдоволені з ПАТ-ового комунікату.

Тепер довідуємося, що Шекерик дійсно свій великий твір (понад 500 сторінок машинопису великого формату) закінчив, але серед протекторів не знайшов видавця і сам починає його шукати.

Маємо в руках цю працю і мусимо обективно признати, що всіякі передумані голоси критики схиляли автора і твір, що не має ніяких політичних мотивів, але як рідко котра з праць про Гуцульщину заслуговує на найбільшу ува-

гу. Не займаємося тут фаховою оцінкою „Діла Іванчика“ а познайомимо лише принагідно читачів кількома начерками з мотивами і змістом того справжнього епосу про гуцульську магію.

Герой твору — дідо Іванчик, Іван Микитевич Люпайлюк, помер у 1906 р., переживши 80 років. Старий був одним з найкращих гуцульських стрільців і віря, що має „лісну“ (лісова жінка надзвичайної краси — чортівка) та знає усі тайники гуцульської таємної магії. Дідо-Іванчик — закоханий у красуні лісові, стрілець-першунар веде завзяту боротьбу зі своїм ворогом стрільцем Шкиндю. Конфлікт між ними йде виключно за першостю у стрілецькій справі, себто за „першунарство у стрілецькій магії“, тож борються оба стрільці не фізично, але духово-магічно, будучи друзями у звичайному житті. Шкинда насилує на прощаника лісову красуню, що обезсилює Іван-чика. Описані в цілому таємному світі повстає на цьому тлі горохобія; мольфарі, чередїмїші, призывники, лєчиньники, відьми, знахорі і т. і. діляться на дві ворожі табори.

За Шкиндюю стає головний мольфар Процьо Дарадура з буковинського Довгополя, Іванчик знову залишається на власних силах, а властиво здається на „божу силу сонця“ та й слухає рад мольфара Олексія, що впавши в боротьбі з Дарадудою — переаде Іванчиковаї магії знає — клубочку й осиковий хрестик. Завдяки тим зна-кам Іванчик не тільки обороняється перел Дарадудою, але вбиває — Шкиндю.

Але переможець Шкинди не стає першунарем стрілецька, бо не сповніє останнього акту чорної магії: не виконувє „стрілення з законом“

краю, викликають непотрібний неспокій, як це сталося в останньому часі у Вел. Березному.

6. Осудити напастливий і неправдивий зміст легіонки „Комітета по введенню русских учебников“, що появилася під наголовками „за правду“ і „Меморандум“ та видати на них репліку.

7. Запротестувати проти продажу в урядах бльочків на т. зв. „руссіє“ учебники, як це діється впр. в окружному уряді в Берегові в часі полагоди урядових справ сторін.

8. Запротестувати проти способу писання шкідливого „Русский Народный Голос“, субвенціонованого владою, який своїм писанням закріплює до консолідації причинюється до загострення мовного спору.

ЗАКАРПАТТЯ НА ПЕРШОМУ МІСЦІ В ЧСР.

З урядової статистики виходить, що Чехословаччина мала в 1919-ому році 13,527.522 душ, а при кінці 1936 р. — 15,186.944. Таким чином число людності зросло на 12 і пів відс.

З дальших подробиць тієї статистики виходить, що людність Чехії зросла до 7,239.945 душ, тобто це число побільшилося на 8 відс., Моравія зі Шлезьком має 3,634.000 людності, при чому приріст досягнув 10 відс., у Словаччині є 3,500.000 душ, приріст 16 відс.

На Закарпатті є 798.813 людності, в тому приріст 30 відс. Отже з усіх країв Чехословаччини Закарпаття має найбільший приріст людності.

У цілій Чехословаччині початковий сильний приріст людності останніми роками трохи зменшився. На Закарпатті це зменшення дійшло до 2 відс. Пояснюють це великим відпливом молоді, що шукає праці і хліба в різних краях держави і звичайно не вертається вже назад до рідного краю.

ПРЕЗИДЕНТ БЕНЕШ ПРИЙДЕ НА ЗАКАРПАТТЯ.

Наслідком смерті президента Масарика відложили були подорож президента держави, Едварда Бенеша, на Підкарпатську Русь. Є чутки, що президент Бенеш прийде на Закарпаття на початку травня ц. р. та побуде там яких 8 днів. У зв'язку з тим відновили старий замок губернатора в Чертежі коштом 200 тисяч чеських корон: завели водопровід та електричне освітлення.

ДВІ ЖИДІВСЬКІ ГІМНАЗІЇ НА ЗАКАРПАТТІ.

Крім жидівської гімназії, що існує вже в Мукачеві, відкрили жидівську приватну гімназію з правом прилюдності в Ужгороді. У зв'язку з цим ужгородське „Українське Слово“ звертає увагу, що всі часописи, без ріжниць національностей, прийняли цей факт до відома без жодних застережень. А зовсім інакше було недавно, коли „оо. Василіяни відкрили свою класичну гімназію. „Пригадаймо собі — пише „Українське Слово“ — кілька тоді і потім виляла на них брудних помий та всіляких злосливих денунціяцій і підозрін.“

Коли мова про жидів, то більшість учнів у чеських гімназіях — це жидівська молодь. Отже жиди не мають труднощів у виховуванні своєї молоді, а все-ж вважають потрібним удержувати ще дві свої гімназії і ніхто не робить їм у тому перепон.

БРАТ І СЕСТРА.

В Рахові почала виходити мала й неграмотна газетка „Русин“, під редакцією якогось В. В. Данишка. В числі з 1-го лютого ц. р. поміщено клішу старого, грубого Балудинського, обізнаного царськими ордерами й підписано: А. С. Пушкин, 100 лт со дня его рождения... Закарпатська Русь єсть мостом Малої Антан-ти. На том мості роблять межі народом велику баламуту емігранти — українці. Если правительство оставит и на дальше вышеназван-ных емігрантов свободно баламутити наш народ, то може тот мост захитатися. Если же правительство даст всѣх емігрантов до пензій и поставит их под дозор, то мост стане непоколебимым... І такі генії закарпатської політики марну-ються в Рахові, чи в Ужгороді!

Замітне, що адміністрація „Русина“ розси-лає свій часопис, послуговуючись тими самими адресами, писаними латинкою, — що й орган єпископа „Недѣля“... Одно джерело... й ідеями свої собі близькі!

Не зволітайте з присилкою дару на коляду Різній Школі, бо кожна проволочка приносить школі цій необхідний український установи су-часної кобні!

Я думала, що її блузка біла...

...доки не порівнала її з ручником праним у Радіоні.

Зовсім не байдуже, чим перемо білля. Коли при звичайнім пранню усуваємо тільки бруд зверху, то перучи білля Радіоном, маємо певність, що зникне й той бруд, який осів глибоко в тканині.

При варенні білля в Радіоні витворюються міліони дрібних міхурчиків кисня, що проникають наскрізь тканину. Завдяки цьому білля буде дійсно чистіше і біле.

RADION

пере білля "наскрізь"

WYROB SCHICHT LEVER S. A.

Про одну гуцульську містерію.

РОЗРЕКЛЯМОВАНА КНИЖКА ДОНИКОВА-ШЕКЕРИКА НЕ МАЄ ВИДАВЦЯ.

Варшава, 5. лютого 1938.

Якби таку замітку написати рівно два місяці пізніше, то читачі могли б взяти як звичайний примазаїлісовий жарт.

Хтож бо з нас не подивується, зачувши, що давню заповіджений і реклямований самим ПАТ-ом твір про Гуцульщину пера Шекерика не може знайти видавця? Історія з тою типовою гуцульською містерією вияснилася щойно тепер.

Відомий гуцульський війт з Жабя Петро Шекерик заповідав віддавати, що напише оригінальний твір п. з. „Дідо Іванчик“, де обраши за героя постать свого діда, змалює в гуцульському говорі красу вмираючої Гуцулії з її таємною магією звичаїв і вірувань. Про намір Шекерика зачула співробітниця ПАТ-а, яка на свою руку розголосила буцімто твір гуцульського письменника-самоука видадуть при допомозі півдержавних субвенцій і Українського Наук. Інституту у Варшаві. У. Н. І. негайно після появи такого комунікату пояснив, що таких творів не видає, а варшавські протектори польського „Товариства Приятелів Гуцульщини“ були дуже невдоволені з ПАТ-ового комунікату.

Тепер довідуємося, що Шекерик дійсно свій великий твір (понад 500 сторінок машинопису великого формату) викінчив, але серед протекторів не знайшов видавця і сам починає його шукати.

Маємо в руках цю працю і мусимо об'єктивно признати, що всякі передучасні голоси критики скривдали автора і твір, що не має ніяких політичних мотивів, але як рідко котра з праць про Гуцульщину заслуговує на найбільшу ува-

гу. Не займаємося тут фаховою оцінкою „Діда Іванчика“ а познайомимо лише принагідно читачів кількома начерками з мотивами і змістом того справжнього епосу про гуцульську магію.

Герой твору — дідо Іванчик, Іван Микитей-чук Люпайлюків, помер у 1905 р., переживши 80 років. Старий був одним з найкращих гуцульських стрільців і вірив, що має „лісну“ (лісова жінка надзвичайної краси — чортиця) тай знав усі тайники гуцульської таємної магії. Дідо-Іванчик — закоханий у красуні лісовій, стрілець-першунар веде завзяту боротьбу зі своїм ворогом стрільцем Шкиндюю. Конфлікт між ними йде виключно за першенство у стрілецькій славі, себто за „першунарство у стрілецькій магії“, тож борються оба стрільці не фізично, але духовно-магічно, будучи друзями у звичайному житті. Шкинда насилує на прогивника лісову красуню, що обезсилює Іванчика. Опісля в цілому таємному світі повстає на цьому тлі ворохобня; мольфарі, чередійники, примітивники, почіваники, відьми, знахорі і т. і. діляться на дві ворожі табори.

За Шкиндюю стає головний мольфар Процьо Дарадур з буковинського Довгополя, Іванчик знова залишається на власних силах, а властиво здається на „божу силу сонця“ та й слухає рад мольфара Олексія, що впавши в боротьбі з Дарадукою — передає Іванчикові магічні знаки — клябучку й осиковий хрестик. Завдяки тим знакам Іванчик не тільки обороняється перел Дарадукою, але вбиває — Шкиндю.

Але переможець Шкинди не стає першунарем стрільства, бо не сповнив останнього акту чорної магії: не виконує „строїння з законом“

(треба було стріляти набом з аложенням до нього св. причастин, вкраденим у великий піст до — чаші і хреста вкрадених на клин) та не його рятую перед задропаним душі чортові. Іванчик не стає головним стрільцем, зате залишається при добрій силі Бога — Сонця. Світло перемагає темноту. І тут автор на тлі конфлікту що так дуже пригадує староперську мітологію, змагає прецікаві рештки культу сонця на Гуцульщині, загибання старого світу, нашіе християнства на гори.

Як видно з того побачено сконструюваного змісту — твір Шежерика насправді оригінальний і зберігає в собі немалий скарб нашої старовинної народної культури. Зібрано в ньому масу ніде не публікованого етнографічного матеріалу.

Варто би було видати цей твір українськими руками, не зважаючи уваги на галас дожила його генія, як і дожила особи автора, до якого можна мати політичні застереження, як і до невідомого нашого автора.

К. Т. В.

Вистане порівняти щоб переконатися, що

MAGGI^{ego}
буліонові кістки

е ліпші...

Треба розв'язати насамперед соціальну проблему.

ПРОМОВА ПОСЛА ВЕЛИКАНОВИЧА У СОЯМОВІЙ КОМІСІЇ У СПРАВІ ПОБОРЮВАННЯ СУХІТ ТА ЗАБЕЗПЕКИ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.

Для 9-го лютого 1938 р. на соймовій комісії Здоров'я і Суспільної Опіки розглядали урядовий законопроект про поборювання сухіт. Законопроект передбачав закриття ізоляцію хорих на сухоті від здорових, побудову нових лікарень і санаторіїв для цієї недуги, та творення спеціальних порадень. Ця праця вимагатиме не тільки великого числа лікарів, але також великих фондів, які уряд має намір добуту через громадську самоуправу. Частина послів, головню з трьох піддано-східних воєністів поставились до цього закону відразу негативно під впливом лікарських товариств з одного боку і зі страху, що громадська самоуправа не витримає нових тягарів. Вплинула навіть ініціатива, щоб відкинути цей законопроект, але в голосуванні більшість зважилася за тим, щоб його обговорити. В дискусії над тим законопроектом забрав слово один з перших послів. Д. Великанович, якого аргументацію подаємо у скороченні.

Промовець підкреслює, що почин уряду, як почин всіх добрих людей, що дбають за здоров'я людини, опіює якслід і мусить признати деяку рапну законність, що поміг би поборювати цю велику недугу. Але стверджує, що оголошений законопроект має великі недоліки, передусім у тому, що він тільки рамовий і передбачує поміч для тих, що вже занедужали на сухоті. Промовець стає на становищі, що багато важливіші є причини, які викликають цю недугу і уряд повинен дбати, щоб у першу чергу усунути ці причини. Дав приклад з забезпечення хат від вогню і підкреслює, що давніше люди захищали свої хати від вогню, але їх хати всеодно горіли. Поправа прийшла згодом тоді, коли винайшли вогнетриві матеріали. Подібна справа із тим, що уряд сьогодні пропонує. Як не створимо таких умовин, які не спричинювали би сухіт, то нічого не допоможе лікування самого недужого, якого нормальню важко примусити до здоров'я. Треба розв'язати наперед важку соціальну проблему. Треба передусім створити гігієнічні умовини проживання біднішої людності, а в першій мірі малозаснаблених хліборобів чи робітників, дати їм належну поживу, одяг і мешкання, заохочувати їх до роботи, що вже від народни попадає в дуже важкі життєві умовини, створити основи матеріального існування, в тоді значенно зменшимо число хорих на сухоті у значно більшій мірі, ніж лікуванням самої недуги. Є ціла низка околиць, а яких і старіша людність і молоді покоління масово хорі на сухоті і виходять не раз так парадоксн, як цей, що хорі на сухоті невіддільно від лікування в гори, а тимчасом серед гірської людності, серед сезнів і робітників ця недуга масово поширена. Причиною цього стану — це важке економічне положення. Не виділяємо людства від сухіт поки наперед не розв'яжемо господарсько-соціальної проблеми та не створимо справедливих відносин до існування всіх громадянських мас. Крім

мова про сам закон, то промовець не розглядає його подібно тому, що хоче почути опінію фахових організацій, передусім лікарів, а відтак однієї господарської спеціалізації, що мали б ствердити чи територіяльна самоуправа витримає тягарі, що їх накладає новий законопроект. Зацікавляє тільки одну проблему, а саме збирання статистичних хорих та вмерлих на сухоті. Згідно з опінією референта у Польщі вмирає річно 70 тисяч від сухіт. А пос. Великанович стверджує, що це число дуже далеке від дійсності; амаже число лікарів в наших околицях не може обслуговувати хорих, а одягу на яку недугу умирає наш селянин, дає сільський оглядач, який звичайно не має ніяких кваліфікацій і лише не оглядаючи не раз померлого, що він вмер на запалення. Тимчасом маси померлих кінчать своє життя саме на сухоті і вони ніде не зареєстровані. В засаді не поборює законопроект, але ставить ініціативу, щоб вислухати експерта.

Міністр Суспільної Опіки Косціалковський, а також віцеміністр д-р Пешинський боронили законопроект і доказували, що його кінце треба ухвалити. Посла Великановича підтримав президент Львова, д-р Островський та поставив

конкретний внесок вибрати підкомісію, що розгляне законопроект, покличе експерта змари і представників самоуправи та по вислухавши їх опінії до 10-ти днів зложить заповідання на позивній комісії. Тому, що цей внесок вичерпує за ним і комісія всіма голосами ухвалила вибрати підкомісію з 6-ох, до якої покликав також посла Великановича.

На тієї самій комісії обговорювали також поправки до закону про забезпечення інвалідів. Цілу низку поправок, які апрофували референт, відстав товариство інвалідів і вони їх подасть до відомо своїм членами. До дискусії ніхто не зголосився, а коли предсідник зазначив, що має задоволення інвалідів, що це вже остання новелізація інвалідського закону, тоді зголосився до слова пос. Великанович. Він ствердив, що на основі вислову предсідника, що в останню новелізується цей закон, мусить зголосити поправку, що має більш політичний характер. В засаді заявився за кожною поправкою до інвалідів, які мають поважні фінансові допомоги скріплюють господарське життя і стають одночасно виховним чинником. Але домагається поширення оголошеної новелізувати зміну § 69 цього закону. Відкинув а відкинув цей параграф, що торкається рента для інвалідів Української Галицької Армії. Ставить поправку, щоб право до ренти мали інваліди, які втратили здоров'я в часі не до 1-го червня 1919, але до 15-го липня 1919 р. бо фактично тоді скінчилася українсько-польська війна. Також зголосив поправку, щоб з цього закону викреслити слова про львівність інвалідів до польської держави. Поправка пос. Великановича викликала деяке обговорення і багато членів комісії зажадали, щоб заявився представник уряду. Тоді віцеміністр Пешинський сказав таку заяву: він не може зати зараз мериторичної відповіді тому, що мусить узгодити це становище з міністерством скарбу і міністром суспільної опіки. Але на його думку, треба офіційно ствердити довготривалість війни, а саме чи перший червень чи 15-ий липень і не бачить проти цього поважних застережень. Що торкається питання львівності, то уважає, що не було би великої втрати для польської держави, як би вони застереження не було в законі. Але викреслити це застереження багато трудніше, як не треба би було його вставити. В винятковому положенні не може знайти виходу і пропав пос. Великановича, щоб він не ввійшов свого внеску з цілістю закону, але щоб зголосив його в повному засіданні союму, бо до того часу уряд поміркує над проектом і зможе зусилити становище. Референт заявив, що згодом на дискусію в соймі над внеском пос. Великановича (згідно з правильним соймом, за яким не можна дискутувати над законами без огляди референта чи без дискусії на комісії). На цьому відложили наради комісії.

ПЕРЕВОЗИ: неблів, товарів
СПЕДИЦІЯ, ПОСИЛКИ

ГАРМА

Львів ул.
Потоцького
ч. 11 А
тел. 111-21

Хроніка Совітської України.

ШІСТЬДЕСЯТЬЛІТТЯ „ПРЕЗИДЕНТА“.

Для 4-го лютого 1938-го року минуло 60 років від дня народни „Всеукраїнського старости“ (коли хочуть висловлюватися демократичніше) або „Президента УСРР“ (коли звичайно урочистішої форми) Григорія Петровського. Життя справді бурхливе і мішане: звичайний робітник і член Державної Думи за царату; каторжник в Якутії і „президент“... Темно в душі у кожного; не прочитаєш, що там є, а особливо в душі таких достоянників, та тільки чомусь то здається, що навіть коли Петровський перебував на каторзі, майбутнє життя здавалося йому ясніше, вітніше ніж тепер і то не тому, що прийшла старість, наблизилась смерть...

Зрештеш, ювілятові надіслали багато привітань, привітан його і президія Верховної Ради і ЦК ВКН з Москви...

І чи не звалили у „президента“ споглади, що в тієї самій Москві ще рік тому, ще 8 місяців тому, його одинок був блискучим інтернаціоналістичним командантом пролетарської стрілецької дивізії, цієї гвардії Москви, а що на наказ звідти, з Кремля, той одинок зник зі світу, а батька ледки врятували від загостреної недуги серця... що потім втекли Москва випитала несправжності його.

„президента“, зі становища члена політбюро тільки на кандидата політбюро, звідки ж безпечніше...

Привітали ювілята і Центральний виконавчий комітет УСРР, і ЦК компартії України і ЦК нарком УСРР...

Може і не всі люди старіючи, стають зобов'язані... Але, коли пригадати скільки разів ЦК, на чолі якого він став три роки тому, секретаря Войцехівського розстріляв, загрозливо заарештували, Якіра розстріляли, Шеленга заарештували, Федяна — офіційно врятували, а насправді розстріляли...

А ЦК партії, що його вибрав 3-го червня року 1937-го у складі 62 осіб, так з цього часу вже виникло 30 осіб...

А з 22 осіб раднаркому тільки і залишилося поперевіркою складу один Сухомлин. Як же з поперевіркою? Шкаво хто з них здох першим? Шкаво де на індексах? Недаремно кожен має свою старілину на останніх фотографіях... Мабуть дуже весело святкувати своє шостидесятиліття у таких умовах... А тим часом треба бачити якунебудь фабрику промислів і промислів життя і промислів, що в СРСР...

НОВИЙ ЗАСТУПНИК НАРОДНОГО КОМІСАРЯ ОБОРОНИ СРСР.

На заступника наркомароборони призначили командира 2-ї роти Федька, дотеперішнього команданта Київської округи, нову зорю, що сходить на військового небожителя СРСР; можливо, що у зв'язку з XX-літнім ювілеєм червоної армії його іменують маршалом. Річ в тому, що по сьаданьому розгромах верховни червоної армії і то фактичному знищенні командантів, що відіграли якусь роллю в роках 1919—1921, треба поповнити лави „героїв громадянської війни“. Одною з найвідповідніших осіб для цього є Федько, що як ні як, а має шість орденів, а крім того брав участь у багатьох операціях разом з Якіром, отже все це можна поставити на рахунок заступ Федька. На команданта Київської округи, який довгий час командував корпусом кінноти на західному кордоні й був уже заступником команданта Київської округи, отже не нову людину на правобережжя, що таке важке у теперішніх неспокійних часах. Але, що собі думає наркомароборони, призначаючи Федька? Це ж „українізація“ цього наркомату. Справді на чолі його, як ні як, а „землячок“ з Катеринославщини, один заступник — Шаценко — „землячок“ з Донбасу, а тепер додають ще „землячка“ з Ромешчини...

ПЕРІОД „ДОБРОСЕРДЕЧНОСТІ“ У МОСКВІ.

Здається „товариш“ Єжов справді трохи надуже притиснув своїми рукавицями, що чи не почала пидпати навіть терпелива людина, СРСР? А крім того не за горами вибори до верховних рад союзних республік, тут виборців не візьмеш на любов до „вождя“, можуть стати всякі несподіванки, отже чи не краще вже тепер трохи приголубити виборців, тимчасово послабити нитки, а всі неприємності в минулому перекинути на рахунок місцевої влади. Отже з Москви дають директиву: „якщо ти справжній комуніст, то мусиш уміти розпізнати ворога від друга і друга від ворога, а якщо поминився, то хайся“. І почалося „каяття“, кляються також і на совітській Україні. Наприклад у Чернігівській області: інструктор політвідділу Чернігівського залізничного вузла Коміренко запитав начальника політвідділу Болотіна, чи буде при комунізації існувати червона армія? Болотін „зробив висновки“, Коміренко виключили з партії, аняда з роботи і заарештували, оголосивши „ворогом народу“.

У Сосницькому районі член партії Айзенберг написав до райпарткому 48 заяв про „шкідливу роботу“ 48 „ворогів народу“, щодо них усіх „зробили висновки“; тепер, за часів „каяття“ виявилося, що всі ці заяви цілком безпідставні. У Щорсіському (колишньому Сновському) районі на підставі заяви комуніста Письменного „зробили висновки“ щодо народного судді Шолома і прокуратора Майборода за їх „зв'язки з ворогами народу“; тепер ствердили, що ця заява — шкідлива неправда. У Чернігові народний суддя Брандт написав заяву на народного суддю Олеряша, що це ворог народу, доказуючи це тим, що „сама інтонація голосу Олеряша, його голос, приглушений і непереконливий завжди симптоматичні і не випадкові“. Цього було досить, щоб Олеряша виключити з партії і заарештувати. Тепер його привернули до попереднього становища. Співробітники обласного відділу наркомиздорозва Чайка не прийшла на роботу. Хтось висловив підозріння, чи не заарештували її, як „ворога народу“. На тій підставі її без перевірки виключили з партії і звняли з роботи; виявилося, що вона несподівано дуже дужа, й її віддали до шпиталю.

Отже „каються“ і виправляють „помилки“. Невже можна припускати таку наївність людности, що вона не розбирається у цьому асьому?!

Л.

ВЖЕ ВСІ ВОРОВЦІ
ЗІДІАЮТЬ
ЩО ПАСТА

ЕЛЕГАНТ

Є НАЙЛІПША

№ 1 2 3. НЕДІЛЯ 13. ЛЮТОГО 1938.

5

ЗАВТРА МОЖЕ БУТИ ПІЗНО НИНІ TARGOWNIKA

WARSZAWA, ul. WIERZBOWA 7. Konto P.K.O. 16.999.
Замовлення замиселів полагодує негайно поштою.

Військова диктатура в Румунії.

ВСІ ПАРТІ РОЗВ'ЯЗАНІ. ВИБОРИ ВІДКЛИКА НІ. ВИМКОВИЙ СТАН.

Новий румунський уряд зібрався минулої ночі на засідання, на якому ухвалив м. ін. закрити діяльність політичних партій доки не переведе ревізії конституції, щодо загального голосування, відкрити розписані вибори та розгинути винятковий стан на цілій краї, передаючи військовій владі компетенції префектів та охорону публічного ладу. Цензуру загострено. Поліція залишається під зверхністю міністра внутрішніх справ.

ЗАЯВА РУМУНСЬКОГО КОРОЛЯ ПРО ХАРАКТЕР НОВОГО УРЯДУ.

Король Карло оголосив заяву до народу, в якій стверджує: „З нагоди виборів розвинулась

у Румунії пропаганда, що ашела заколот і неспокій в житті народу. Це довело до розгинування, що підважило існування народу.

Виступаючи в обороні тривічних інтересів батьківщини, я утворив уряд, зложений з відповідальних людей, патріотів, що не підпадають під впливи пратії; вони матимуть змогу свободно посвятитися праці, якої завданням виключно є добро держави. Цей повний уряд усуне державну адміністрацію знів політичних впливів та візьметься до конституційних змін, що відповідатимуть новим потребам та аспіраціям народу.

Я постановив увійти на цю нову дорогу з енергією, переконаний, що вона веде до спасіння батьківщини.

— 0 —

НЕ ТІЛЬКИ МАТЕРІАЛЬНО, АЛЕ І МОРАЛЬНО, СКРІПЛЮЄТЕ СЕБЕ, СКЛАДАЮЧИ ОЩАДНОСТІ
В ЗЕМЕЛЬНИМ БАНКУ ГІПОТЕЧНИМ У ЛЬВОВІ, ВУЛ. СЛОВАЦЬКОГО Ч. 14.

(Філія: Станіславів, вул. Собіського 11).

З польської преси.

„Гаффа“ пана Войцеховського.

Ол. Бохенський про виступи посла Остафіна й Войцеховського на терені союму.

У двотижневик „Політика“ (давніше „Бунт Млодик“) п. Ол. Бохенський у „Соймових записках“ торкнувся відомого оклику посла Остафіна у тому моменті, коли пос. Пеленський згадав прозвище б. львівського воєводи Дуни-Борковського. Пригадуємо, що тоді пос. Остафін крикнув:

„Не Пйотр, але Петро, бо я говорив з Дуни-Борковським і не міг інакше порозумітися з ним, як по українськи.“

Цей оклик — каже п. Бохенський — з одного боку гротесковий, бо про знання української мови у б. воєводи Борковського можна говорити так, як про польський корінь прозвища посла Остафіна, але з другого боку треба взяти на увагу зміст того оклику.

„Отже треба з притиском сказати, що спроба дискваліфікації польського політика тільки тим, що його посуджується за знання мови нашої найважливішої славянської меншини, — це трагічна картина сліпого завулка, куди завело нашу опінію те, що П постійно задураманюють бульварні націоналістичні часописи. Яко, отже ціла Польща починає думати поважно про українське питання, ціла молода генерація, навіть „народова“ устані Висютинського приступає до ревізії найбільш підставових аксіомів нашої національної політики, а в тій хвилині в мурах союму, де повинні збиратися найбільші, а не найнижчі уми краю, паде оклик, що висміяє знання української мови і гаворіфікує ігноранцію, незнання, легковаження, негування проблем?!

Знаємо, що є спроби, щоб піднести дуже слабкий авторитет союму у Польщі. Знаємо, що люди, які стоять на сторожі конституції, хотіли би, щоб голоси, що падають на соймовому форумі, мали відгомін у цілому краю, щоб не були тільки бурею у шкільній воді. Але так само нещасний оклик посла Остафіна, як і харагтер деяких

персональних розгрінок відсувають цю можливість щораз далше. Щораз частіше гадимо і спухаємо того, що приходить до нас із Вейської вулиці, як людина глядять на сумний обряд, що щораз більше легко важить суттєві проблеми, які стоять перед Річипосполитою.

Після того у замітці п. н. „Сойм проти Шептицького“ п. Бохенський пише про виступ посла Войцеховського:

„Пока окликом посла Остафіна ще виступи посла Войцеховського проти Митрополита Шептицького є сумним доказом компетентної дезорієнтації нашого союму в українській справі. Не припускаємо пана Войцеховському злої волі, бо бублоб це надто образливе. Натомість мусимо висловити пересвідчення, що він не орієнтується навіть у найбільш основних політичних елементах українського громадянства, коли приписує Митрополитові Шептицькому протипольську роллю.

„Бо справді є навіпакс Катедря святого Юра є саме огином найбільш реальної, найбільш протибольшевницької, а з другого боку протигерористичної, отже і найбільш корисної для польської держави пропаганди. Кожний, що мал нагоду стрітнутися з діяльністю Митрополита, знає, кілька зусиль та заходів робить він у тому напрямі, щоб вихолити молодь з кітлів герористичних, націоналістичних чи теж ідейно-комуністичних організацій. Можна сміло сказати, що якщо не він, сьогоднішнє українське громадянство Малополюської Виходній діалогаб на атентатників та комуністів. Шептицький — це пілора найздоровішого, найкультурнішого і західно-європейського, легального українського націоналізму.

Про те, що це чоловічий авторитет, якого лавно не було і не буде між українсь-

НОВИЙ ЗАСТУПНИК НАРОДНОГО КОМІСАРЯ ОБОРОНИ СРСР.

На заступника наркомаробони призначили командира 2 ранги Федька, дотеперішнього команданта Київської округи, нову зорю, що сходинку на військовому небозводі СРСР; можливо, що у зв'язку з XX-літнім ювілеєм червоної армії його іменують маршалом. Річ в тому, що по недавньому розгромі верхівки червоної армії і фактичному знищенні командантів, що відіграли якусь роллю в роках 1919—1921, треба поповнити лави „героїв громадянської війни“. Одною з найвідповідніших осіб для цього є Федько, що як ні як, а має шість орденів, а крім того брав участь у багатьох операціях разом з Якіром, отже все це можна поставити на рахунок заслуг Федька. На команданта Київської округи перевели з Харкова команданта Тимошенка, який довгий час командував корпусом кінноти на західному кордоні й був уже заступником команданта Київської округи, отже не нову людину на правобережжі, що таке важне у теперішніх неспокійних часах... Але, що собі думає наркомаробони, призначаючи Федька? Це ж „українізація“ цього наркомату. Справді на чолі його, як ні як, а „землячок“ з Катеринославщини, один заступник — Шаденко — „землячок“ з Довбасу, а тепер додають ще „землячка“ з Ромешини...

ПЕРІОД „ДОБРОСЕРДЕЧНОСТІ“ У МОСКВІ.

Здається „товариш“ Єжов справді трохи за дуже притиснув своїм рукавицями, що чи не почала пишати навіть терпелива людність, СРСР? А крім того не за горами ж вибори до верховних рад союзних республік, тут виборців не візьмеш на любов до „вождя“, можуть статися всякі несподіванки, отже чи не краще вже тепер трохи пригладити виборців, тимчасово послабити віжки, а всі неприємності в минулому дерекнути на рахунок місцевої влади. Отже з Москви дають директиву: „якщо ти справжній комуніст, то мусиш уміти розпізнати ворога від друга і друга від ворога, а якщо помилився, то кайся“. І почалося „каяття“, каються також і на тобтській Україні. Наприклад у Чернігівській області: інструктор політвідділу Чернігівського залізничного вузла Коменко запитався начальника політвідділу Болотіна, чи буде при комунізмі існувати червона армія? Болотін „зробив висновки“, Коменка виключили з партії, зняли з роботи і заарештували, оголосивши „ворогом народу“.

У Сосницькому районі член партії Айзенберг написав до райпарткому 48 заяв про „шкідливу роботу“ 48 „ворогів народу“, щодо них усіх „зробили висновки“; тепер, за часів „каяття“ виявилось, що всі ці заяви цілком безпідставні. У Щорсіському (колишньому Сновському) районі на підставі заяви комуніста Письменного „зробили висновки“ щодо народного судді Шолома і прокуратора Майбороди за їх „зв'язки з ворогами народу“; тепер ствердили, що ця заява — цілковита неправда. У Чернігові народній суддя Брандт написав заяву на народного суддю Олеріша, що це ворог народу, доказуючи це тим, що „сама інтонація голосу Олеріша, його голос, приглушений і непереконливий завжди симптоматичні і не випадкові“. Цього було досить, щоб Олеріша виключити з партії і заарештувати. Тепер його привернули до попереднього становища. Співробітниця обласного відділу наркомздорів Чайка не прийшла на роботу. Хтось висловив підозріння, чи не заарештували її, як „ворога народу“. На тій підставі її без перевірки виключили з партії і зняли з роботи; виявилось, що вона несподівано занедужала, й її віддали до шпиталю.

Отже „каються“ і виправляють „помилки“. Навіщо ж можна припускати таку наївність людності, що вона не розбирається у цьому якому?!

Л.

ВЖЕ ВСІ ВОРОВЦІ
ЗНАЮТЬ
ЩО ПАСТА
ЕЛЕГАНТ
НАЙЛІПША

ЗАВТРА МОЖЕ БУТИ ПІЗНО НИНИ ТARGOWNIKA

WARSZAWA, ul. WIERZBOWA 7.

Konto P.K.O. 16.999.

Замовлення замісцеві полагодує негайно поштою.

Військова диктатура в Румунії.

ВСІ ПАРТІЇ РОЗВ'ЯЗАНІ. ВИБОРИ ВІДКЛИКА НІ. ВИМКОВИЙ СТАН.

Новий румунський уряд зібрався минулої ночі на засіданні, на якому ухвалив м. ін. звисити діяльність політичних партій доки не переведе ревізії конституції, щодо загального голосування, відкликати розписані вибори та розтягнути виштовканий стан на цілий край, передаючи військовій владі компетенції префектів та охорону публічного ладу. Цензуру загострено. Поліція залишається під зверхністю міністра внутр. рінних справ.

ЗАЯВА РУМУНСЬКОГО КОРОЛЯ ПРО ХАРАКТЕР НОВОГО УРЯДУ.

Король Карло оголосив заяву до народу, в якій стверджує: „З нагоди виборів розвинулась

у Румунії пропаганда, що ввела заколот і неспокій в життя народу. Це довело до розгнітування, що підважило існування народу.

Виступаючи в обороні трішніх інтересів батьківщини, я утворив уряд, зложений з відповідальних людей, патріотів, що не підпадають під впливи пратій; вони матимуть змогу свобідно посвятитися праці, якої завданням виключно є добро держави. Цей новий уряд усуне державну адміністрацію згід політичних впливів та візьметься до конституційних змін, що відповідатимуть новим потребам та аспіраціям народу.

Я постановив увійти на цю нову дорогу з енергією, переконаний, що вона веде до спокійної батьківщини.

—О—

НЕ ТІЛЬКИ МАТЕРІАЛЬНО, АЛЕ І МОРАЛЬНО, СКІРПЛЯЄТЕ СЕБЕ, СКЛАДАЮЧИ ОЩАДНОСТІ

В ЗЕМЕЛЬНІМ БАНКУ ГІПОТЕЧНІМ У ЛЬВОВІ, ВУЛ. СЛОВАЦЬКОГО Ч. 14.

(Філія: Станіславів, вул. Собіського 11).

З польської преси.

„Гаффа“ пана Войцеховського.

Ол. Бохенський про виступи послів Остафіна й Войцеховського на терені сойму.

У двотижневнику „Політика“ (давніше „Бунт Молодих“) п. Ол. Бохенський у „Соймових записках“ торкнувся відомого оклику пос. Остафіна у тому моменті, коли пос. Пеленський згадав прізвище б. львівського воеводи Дуни-Борковського. Пригадуємо, що тоді пос. Остафін крикнув:

„Не Пйотр, але Петро, бо я говорив з Дуни-Борковським і не міг інакше порозумітися з ним, як по українськи.“

Цей оклик — каже п. Бохенський — з одного боку гротесковий, бо про знання української мови у б. воеводи Борковського можна говорити так, як про польський корінь прізвища посла Остафіна, але з другого боку треба взяти на увагу зміст того оклику.

„Отже треба з притиском сказати, що спроба дискваліфікації польського політика тільки тим, що його посуджується за знання мови нашої найважливішої славянської меншини, — це трагічна картина сліпого завуажа, куди завело нашу опінію те, що її постійно задурманюють бульварні націоналістичні часописи. Якто, отже ціла Польща починає думати поважно про українське питання, ціла молода генерація, навіть „народова“ устами Васютинського приступає до ревізії найбільш підставових аксіомів нашої національної політики, а в тій хвилині в гуртах сойму, де повинні збиратися найбільші, а не найнижчі уми краю, паде оклик, що висміває знання української мови і глорифікує ігноранцію, незнання, легковаження, негування проблеми?!

Знаємо, що є спроби, щоб піднести дуже слабкий авторитет сойму у Польщі. Знаємо, що люди, які стоять на сторожі конституції, хотіли би, щоб голоси, що падають на соймовому форумі, мали відгомін у цілому краю, щоб не були тільки бурєю у шклянці води. Але так само нещасний оклик посла Остафіна, як і характер деяких

персональних розгрівок відсувають цю можливість щораз далі. Щораз частіше глядимо і слухаємо того, що приходить до нас із Вейської вулиці, як людина глядить на сумний обряд, що щораз більше легко важить суттєві проблеми, які стоять перед Річипосполитою.“

Після того у замітці п. н. „Сойм проти Ш. птницького“ п. Бохенський пише про виступ посла Войцеховського:

„По за окликом посла Остафіна ще виступ посла Войцеховського проти Митрополита Шептицького є сумним доказом компетентної дезорієнтації нашого сойму в українській справі. Не приписуємо пану Войцеховському злої волі, бо було б це надто образливе. Натомість мусимо висловити пересвідчення, що він не орієнтується навіть у найбільш основних політичних елементах українського громадянства, коли приписує Митрополитові Шептицькому протипольську роллю.“

„Бо справді є навпаки. Катедра святого Юра є саме огнищем найбільш реальної, найбільш противорічливої, а з другого боку противорічистісної, отже і найбільш корисної для польської держави пропаганди. Кожний, що мав нагоду стрітнутися з діяльністю Митрополита, знає, кілька зусиль та заходів робить він у тому напрямі, щоб вихопити молодь з кігтів терористичних, націоналістичних чи теж ідейно-комуністичних організацій. Можна сміло сказати, що якщо не він, сьогоднішнє українське громадянство Малопольської Вихідної ділялось на атентатників та комуністів. Шептицький — це підпора найздоровішого, найкультуришного і західно-європейського, легального українського націоналізму.“

Про те, що це чоловічий авторитет, якого давно не було і не буде між українцями.

Одна вічна правда — для усіх завіт:
PHILIPS RADIO здобуває світ!

ми, шкоді й писати. Щоб нашим пл. пос-дам вложити доплату до голови такі ві-домі речі, треба порівняти авторитет Ми-трополита з авторитетом, який мав би у нас маршал Пласудський, який народив-ся вояком і заслугами Князя Церкви. Але авторитет Митрополита такий, який був у нас, у тих, що шанували маршала, саме його авторитет.

Тих кілька речей досить, щоб відма-лювати гаффу пана Войцеховського. Його вискок очевидно авторитету Митрополита не зменшить, ані його напрямку, що зма-гає до вірного співжиття, не змінить. Бу-де тільки ще одним пам'ятником браку по-літичної культури, браку такту і ще одним аргументом у руках тих українців, що пе-рестерігають перед „культурною місією“ нашого народу. Не треба додавати, що хоч ніхто з польських послів у союзі не при-кликав пана Войцеховського до порядку, то все-ж він не репрезентує нікого крім рідних собі ананців того питання.

Зпід Нижанкович під Крутами.

Пам'яті пон. Піпського Григорія.

Ранньою весною 1918. р. — 19. березня — посухався вулицями Києва величезний сумний похоронний похід. Це досягли тисячі українського народу підпроваджували на печині супочник на Аскольдовому цвинтарі юнаків-героїв, що своїм молодечим грудям ставили опір кривим московським нападникам під Крутами в дні 29. 1. 1918. Попереду йшли учні київських шкіл, дівчата-учениці несли вінки і квіти, за домови-нами йшли рідні полаганих. Лиш за двома домо-винами не було нікого з рідні. Це були домови-ни учнів-близнюків галичан. Це були домовини тих, що прийшли здалека срібною сніговою Сину засвідчити своєю молодечею кров'ю та своїм життям, що серця всього українського народу б'ються в один такт. В одній з тих до-мовин спочив козак Піпський Григорій, учень VII. кл. української гімназії в Перемислі, се-лянський син з Малигоном коло Ніжанкович, перемиського повіту.

Минулої неділі у двадцяті роковини герої-чної смерті 300 юнаків-студентів, що астигну-ли під Крутами, відбулися заходивши перемиської молоді поминки в честь крутянських героїв у родинному оселі одного з Крутянців — Піпсько-го Григорія. Маса народу з Малигоном і до-во-личесь сіл зібралась у церкві і довкола неї. Гор-жестивому Службу Богу відправив о. декан Се-вельд з Дроздовим в асисті о. проф. д-ра Мельника з Нижанкович і місцевого пароха о. Сушка. Дуже гарно, патріотично та зворушли-

во провів антологія о. д-р Мельник. По Служ-бі Божій була панакхда. До Служби Божої співав хор читальні з Нижанкович, до паних-ди хор з Цікова.

По церковних відравах маси народу в-шли зорганізовано до читальні на святочну ан-демію. Священники та представники перем-ського громадянства під проводом д-ра Хри-стофа Миколи виїхали до хати батьків пон. Пі-пського Григорія, де о. декан Севельд і д-р Се-вельд аложити старечим сивоюлосим бат-кам крутянського героя подяку за те, що він-пави такого сина, який за найвищий ідеал укр-їнського народу аложив своє життя.

На програму академії аложитись звору-ливе вступне слово студ. Стахова Євгена з Пе-ремисля, продукції хорів читальні з Нижан-кович, Цікова та Германович, декламції і тан-чення, яке дуже гарно антологія д-р Хри-стофа Микола Свято закінчилась відспіванням на-ціонального гімну.

Ця віправа в родинному селі одного з у-крїнських героїв викликала незатерте вражіння. При кінці не від речі буде згадати, що пер-миська молодь постановила зібрати фонди на будови відповідного пам'ятника в Малиго-ні, м. й. наслідком п. Баридського ануштала на-битку знямки Гр. Піпського. Доді з розпра-ви цієї відбитки призначений на пам'ятник.

К-и

22. січня у Парижі.

Українська еміграція у Парижі святкувала цього року дуже вчисто спогад 22-го січня.

В НАРОДНОМУ СОЮЗІ.

Публіка служив Універсалів Центральної Ради, які відчитує і пояснює їх значіння студ. унів. п. Ковальський. Рідуть дві промови: пл. О. Киселич і Л. Гуваря, хор під проводом п. О. Чехівського, солов'їв п. Топольського. Свято закінчує інсценізація із стрілецького життя на основі твору Романа Куччинського. Прегарну оцінку декоративно виконали студенти Ми-стецької Академії п-і Одарка Гувар.

У ВІПСЬКОВОМУ ТОВАРИСТВІ І ГЕНЕРАЛЬ-НИЙ ЕМІГРАЦІЙНИЙ РАДІ.

Українське громадянство, бушних вояків та численну чужинську публіку вітають про-мови п. Шумицький, ген. Удовиченко і п. Ко-вальський. В артистичній частині взяли участь: хор під проводом п. Ковальського, солов'їв п-і Король і п. Солоняра та такий видиступ о. Петра Стефуранича. Промови-привіти пред-ставили кавказьких народів вітала різними оплесками ціла маса.

У ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

Торжественну Службу Богу і панакхду за покійних вояків відправив о. парох Бриндани. Пратори бушних французьких, італійських та португальських комбатантів дохилились при-вчав „Вічної Пам'яті“, яку співав дуже добре випокатний хор. Шороку приходить б. комба-тантів-чужинців, щоб віддати поклан Україн-ським Героям, подібно, як і українські комба-танти реантують їх на їхніх національних см-тах. Комбатанти всіх народів взаємно себе ша-мують. Солідарність братньої крові.

У ГРЕКО-КАТОЛИЧСЬКІЙ ЦЕРКВІ

У старовинній (із XII. віку) греко-католи-чській церкві Сен-Жилан Ле Повр відправив о. Перрідон торжественну Службу Богу у намі-ренні Українського Народу. Українське грома-дянство та багато чужинців аповинили церкву по береги, а й мури, які бачили колись у себе Давного, почули мабуть уперше український спів: „Боже Великий Єдиний“.

Ю. С.

Один повідомляємо вичливо, що після розвизан-ня Спілки „Вейдлер і Канарієнфогель“ наду теп-пер сам підприємство торговлі металів у ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛ. БОЯМІВ 22 (пр. вул. Серб-ської 18) під власною реєстрованою фірмою:

ТОРГОВЛЯ МЕТАЛІВ

Генрик Канарієнфогель у Львові

Тел. 285-69.

Подаючи це до вашого відома, очікую ці-них доручень і зацікавленості

з поважанням

ГЕНРИК КАНАРИЄНФОГЕЛЬ

Торговля металів.

5-10

Короткий час посезонова випродаж

по значно знижених цінах ви-сортовані речі за половину ціни. — На новини спеціальний рабат.

Тільки короткий час.

Е. ДУМИН

Львів Коперника 4

Православний патріарх Мирон Крістеа - прем'єром Румунії.

Румунський уряд Гога аложив дивацією — король II арише. Причиною є мабуть постанова найвишого суду, який ствердив, що ревісія гро-мадянства жодя невідна з конституцією. Після перетворів з давними прем'єрами, провідниками партій та іншими політичними діями король азначував новий уряд у такому складі:

Прем'єр: голова румунської автокефальної церкви патріарх Мирон Крістеа; віцепрем'єр і закорд. справи: Татареску; внутр. справи: Калінеску; скарб і справедливість: Коноскоф; військ. летунство і маринарка: Антонеску; торгова і промисл: Арджетоніу; рідництво: Йонеску Сісесті; праця: Ніцеску; шлях: Ан-джелеску; адровла: Константінеску; освіта, віроповідання, мистецтво: Яніцко; без тежи: Йорга, Анджелеску, марш. Авреску, Вайда Восвод, ген. Вайтоніу і Міронеску. Є це всі

бушні прем'єри, в яких лише Гога і Мінк не мовились увійти до уряду.

Новий уряд аложив уже присягу.

НОВИЙ ПРЕМ'ЄР.

Патріарх Мирон Крістеа уродився в Сок-городі 1868. р. Студіюючи в Сибію та з Ві-пешті, брав він живу участь у сепаратизмі національному русі під малярського ака-1920. р. став він митрополитом. 1925. р. ари-архом. Підчас панування теперішнього ака-ника престола Михайла (від смерті Франка да до повороту Карла) був ані членом ре-визійної ради.

ГОГА ПРОТИ НОВОГО РЕЖИМУ.

Дотеперішній прем'єр Гога ажив кур-лістам, що він відраджував короні зняти, а він унів з приходом нового уряду.

Сензаційна промова ген. Желіговського в Соїмі.

У варшавському соїмі почалась у четве-10-го ч. м. генеральна дискусія над бюджетом. Мін іншими промовили пос. Шимановський, який висловив думку, що Польща повинна адо-бути провідне становище на славянському сході. Це провідне становище повинно спиратися на союз з Україною. На думку бесідника, можна що ідею здійснити.

Велику сензацію викликала промова ген. Желіговського, який говорив про роліу началь-ного вояка та критикував теперішній соїм і се-нат стверджуючи, що ні одна з цих законода-вчих палат не відає настрою громадянства і не є виразником громадських течій. Політичні пар-ті відсунені від впливу на політичну анію дер-жави. І тому, щоб президент міг орієнтуватися у справжніх настроїх та змаганнях громадян-ства, та щоб міг успішно перевести консоліда-цію народу, бесідник пропонує створити дорад-

ний орган, що складався б з представників по-ідеологічних груп. Це не був би який унів але збір заслужених і досвідчених людей. До тієї ради пропонує пошкити: Карля Гавиш Кардя, Каковського, б. през. Войцеховського, марш. Смігаого-Ридза, паню Пласудку, Па-ренського, Романа Дмовського, Влад Ем-Валеріана Славєка, Франца Вука, Маріана Іо-ковського, маршала соїму і сенату, Артура Іо-ковського, Ад. Свєнтоховського, М. Рата і ін-гось із соціалістів, може Незаляховського.

В тому менті хтось із послів запитав: Же-же Ліберіана? На те ген. Желіговський ани-лів, що нічого не має проти того.

Без „Просвіти“ — народу не вишкесити. То-му не жалуймо датків на скріплення унів „Просвіти“! Вступаймо всі в члені Митро-„Просвіти“!

Дорогий! Я хотів купити собі куту, але по застосованні рішуче відмовився. Гроші, які мав, бракували дозичити собі. Це безсумнісно дотримує краще для мене. А крім цього маю морально продовжити, що даю виступити нашим безробітним — хоч виступити, хоч не виступити. — Відповідаю Іван.

Пром-банк

Львів, Гродицьких 1, 1. п.

помагає здоровому починати при різних верстатах праці.

Закладаю найрішучіший протест проти зневаги Митрополита.

З ПРОМОВИ О. СЕН. Р. ЛОБОДИЧА В СЕНАТІ.

Під час дискусії над бюджетом міністерства освіти в сенатській бюджетовій комісії сен. о. Р. Лободич виступив довшою промовою, піддаючи гострій критиці політику міністерства віроісповідань та прилюдної освіти супроти українців.

Ствердив, що вселюдне українське шкільництво майже зовсім не існує. Нема ні програм навчання української мови та української історії й географії, нема відповідних підручників, все це наслідки мовного закону з липня 1924 р. Однак наше громадянство хоче користуватися з постанов і цього закону і тому вносило декларації у справі викладової мови в дотичній школі. Це викликало у шкільних і в адміністративних чинників реакцію, щоб не допустити до свободних заяв населення. Загальна адміністрація та шкільні інспекторати допустилися багато провин, які не принесли честі ні законодавству, ні шкільній політиці. Між українськими учительськими масами панує велике безробіття; поверх 3.000 кандидатів учителів української народності є без праці, а численні подання до різних кураторій лишаються без відповіді. У двох останніх роках надано поверх 8.000 нових посад, але в тому прийнято лише 300 українців. Якби тією дорогою поступали дами ліквідації нашого безробіття серед учительства, то треба би 10 років ждати, щоб безробітні українці найшли працю. Тому звертаюсь до пана міністра, щоб звернувся на цей стон свою увагу та підняв би кількість учительських посад для кандидатів українців. Підкреслюю, що на 14.000 учительства на терені львівської кураторії є 19,4% українців. Не маю нічого проти учительства польського національності, якщо воно має потрібні кваліфікації до навчання в українській мові, знає духа українського народу, шанує його звичаї та його релігію. На жаль, маємо багато прикладів злого відношення польського вчителства до нашого населення і тому вповні підтримую порушення у сеймі внесок, щоб польська дитина мала вчителя-поляка, а українська дитина вчилася в

своєї материнській мові при допомозі учителя-українця.

Описав обговорення політики міністерства освіти супроти українських середніх і фахових шкіл та політики супроти української молоді у високіх школах. Наші особисті старання у шкільній владі в справі Станіслава і Рогатина осталися без вислідів. Коли говорю про середні школи, то мушу згадати, що п. міністр поминув цілковито потребу організування відповідної кількості шкіл і педагогів з українською мовою навчання. У діяльності середнього шкільництва мушу піднести ще поважне недомігання у справі шкільних підручників до української мови, історії та географії. Даше підкреслюю один незрозумілий для мене факт, чому предмет історії та географії так у середніх як і у вселюдніх школах мусить викладатися виключно в польській мові. Це виглядає так, неначе панове не хотіли, щоб українська дитина довідалася про короля Баторія, чи короля Собієського, чи про Унію Люблінську в рідній мові. Не потребує тут внаслідок, що галицький виклад в українській мові мав би поважний педагогічний, а навіть і політичний вплив. Даше не розумію, чому польської мови, або історії та географії Польщі не може вчити учитель-українець в українській гімназії, який покінчив польський університет і здобув кваліфікації від професорів-поляків, отже дає гарантію, що свій виклад проведе якнайкраще та вповні відповідь своєму завданню.

Пригадав, що українці втратили в 1920 р. всі українські катедри у львівському університеті, що уряд не виконав закону з 1922 р. про загибання українського університету і що до польських високіх шкіл наша молоді має дуже обмежений доступ. Передовсім важко дістатися нашій молоді на такі фахові виділи як медицина, ветеринарія, фармація, дентистика, політехніка. На доказ навів драстичний факт з вересня 1937 р. про прийняття до Стоматологічної Академії у Варшаві 4-ох українців, 2-ох

руських, 13-ох жидів, а решту поляків. На іншому виділах не є краще. Зле ставиться університетська влада до нашої молоді під оглядом призначення стипендій, звільнення від оплати т. п. допомогою маритантинного характеру. Ще більші труднощі має наша молоді по скінченні студій, коли не може здобути для себе зарплату праці. Тому нічого дивного, що попадає в духовну депресію і хапається в цей розпучі непотрібної нікому реакції. Тут потрібна негайна поміч не лише міністра освіти, але цілого уряду, якщо він шире бажає ліквідувати напруження у польсько-українських взаєминах.

Крім загально-освітньої політики мушу кілька слів сказати як священник до віроісповідної політики міністерства. Зацікавлення цією віроісповідною політикою збільшилося по останньому виступі одного з послів у бюджетовій комісії сейму. По цьому сумному факті я переконався, що в діяльності віроісповідань є щось у великій мірі не в порядку. В нечужаний спосіб заатаковано греко-католицьке духовенство взагалі, а передовсім Архипастиря цього духовенства. Найдостойнішого Отця Митрополита Шептицького. Старалися підрвати авторитет нашого духовенства у громадянстві, викликати недовіра до Найвишого Достойника Греко-Католицької Церкви, старалися викликати недовіру влади до нашого духовного стовпу. Атаковано тих, які не могли з місця боротися, бо їх не було. З боєм стверджую, що міністр не ставув в обороні повесірної гідності Архипастиря і греко-католицького духовенства, якого доля звязана з ресортом міністерства віроісповідань та прилюдної освіти. Не хочу вводити в меритум дискусії в сеймі, але бажаю з цього місця коротко висловити правдивий жах, що цей факт мав місце у цій високій палаті, що там критикували конкордат, заключений з Апостольською Столицею і ратифікований Польщею і що найгірше, образливо пітратовано Найвишого Достойника, Голову Греко-Католицької Церкви, Отця Митрополита Шептицького, авторитет серед цілого україн-

ЛІВІЯ НОЙМАН.

Кошик з трояндами.

Гастон Делюбак мав добрий день: йому вдалося закінчити один із найкращих цюгорічних інтересів. Чистий зиск — 100.000 франків.

Сайкавши конференцію у свого одного товариша-бізнесмена, він відослав свого шофера з кількох пішки. Відчував приємність на проході у зимовий похмурний день. Ідучи так безжурно вперед подумав, що добре було б зробити якийсь несподіванку. Це прийшло йому на думку швидко за авесь час подружжя. Бо він робив досі своїй жінці дарунки в тожому означенні дні — на іменини чи на Різдво, але ніколи отак собі імпровізовано. Його ділове життя було занадто нервовим і він не мав часу на такі думки.

Зате сьогодні вимовне сонце якось дуже добре підійшло до такого настрою.

Делюбак увійшов до крамниці із квітами „Павільон“ і закупили кошик прегарних троянд. Він вибрав такі, які Сузеті найбільше подобалися.

Вернувшись до бюро пригадав собі, що забув докупити до кошика свій білет з кількома словами і це було йому неприємно. Зателефонував до „Павільону“ питаючи, чи квіти вже відослали. „Саме вислаємо“ — відповів йому. — То прошу додати ще до кошика карточку з кількома словами; записиш, я вам подякую. „Моя задорожня Сузеті... так, так... Сузеті... твоя цілує...“ „Нічого більше?“ — спитала його продавчиня. — Ні, це все... „А як підписати?“

Та на це питання вона вже не почула відповіді, бо Делюбак механічно повівся слухати.

Сузета аж крикнула із захоплення, коли їй привнесли кошик чудових троянд. Вона прочитала карточку і вибігла до передпокою, де ще стояла дівчина з крамниці.

— Як виглядав той пайок, що казав вислати ці квіти?

Дівчина зашумілася.

— Середніх літ... які грубі... які худі... ні, трохи товстіше...

— Так? сказала пані Сузета і задумалася. Вона вела живе товаришське життя — ходила на танці, до каварень, на балі, грала бридж, займалася різними спортами, жітку викидала над море, навіть часом їздила верхи. З того виходило, що вона мала широке коло знайомих. Сузета була гарна і мала всюдю симпатію... але будемо дискретні. Було ясно, що Сузета не могла догадатися, хто міг прислати їй такі квіти. Вона переходила з думки довгу чергу своїх знайомих і рішила, що це був хтось не з її „типу“, коли він уже товстий.

Сузета стояла безрадно над запашними трояндами і думала над тим, що і текст на долученій картці можна брати з різного погляду: він був підлабний для неї, але і нахабний. Після цього пригадала собі, що Гастон може кожної хвилини вернутися до хати, отже краще було квіти десь сховати. Вона покланала служницю і казала їй знести в якийсь невидний кут.

Гастон Делюбак вернувшись до хати шукав надаремно довкола свого гарного дарунку. Розгубив його і те, що Сузета аусліла його ж значення, зовсім холодно. Чому вона нічого не згадує про квіти? — він думав, почувачи себе ніяково.

— Чи нема нічого нового? — спитав.

Сузета глянула на нього здивовано, стягнувши брови.

— Ні, нічого. А що мало бути?

— Ні, я тільки так... — і Гастон подумав: „Може квіти ще не прислали“.

Тому, що це мала бути несподіванка, Гастон рішив передовсім розглянутися по хаті. „Незвичайно легковерно“ казав до себе, думаючи про фому „Павільон“. Так ходячи по хаті, він зайшов аж до маленького салюну, що стояв узамі зчинений та неопалений, хіба, що акцентовано його для гостей. У самому кутку за кавалією стояв кошик із трояндами — його дарунок. „Чому вона нічого не згадала про ці квіти?“ „Чому вона казала їх тут сховати?“

Його погляд упав на карточку, що висіла при кошику і аж тепер він пригадав собі, що забув сказати телефонічно, щоб додали його імя. Тепер уже зрозумів: Сузета не знає від кого дістала дарунок... і навіть не підозріває, що це могло бути від нього!

Гастон увійшов до їдальні:

— Що це за квіти? — спитав трохи подраженим голосом.

— Як?

— А ті, що я найшов зовсім випадково у селі. Виглядає так, якби ти їх там назмисне сховала?

— Я? назмисне? — відповіла обентежено Сузета.

— А коли ні, то скажи мені від кого вони?

Сузета почала бавитися тороками зв'язки. — Гастоне! тобі може це якдася дивним, але я не маю поняття. Ким прийшов без підпису.

— Так? ти не маєш поняття? А це кірсивата? Хто міг її написати?

Дорогий! Я хотів купити собі хату, але по закінченні війни вдарив мене фінансовий крах. Гроші, які я мав, пішли на догляд моєї дочки. Це було дуже важливо, бо вона була дуже хворюючою. А крім цього мав моральне зобов'язання перед нею. А крім цього мав моральне зобов'язання перед нею. А крім цього мав моральне зобов'язання перед нею. — Здоров'я твоє.

Пром-банк

Львів, Гродзиських 1, 1. П.

помагає здоровому починанню при різних вер-
татах праці.

Закладаю найрішучіший протест проти зневаги Митрополита.

З ПРОМОВИ О. СЕН. Р. ЛОБОДИЧА В СЕНАТІ.

Під час дискусії над бюджетом міністерства освіти в сенатській бюджетній комісії сен. О. Р. Лободич виголосив довшу промову, піддавши гострій критиці політику міністерства віроповідань та прилюдної освіти супроти українців.

Ствердив, що вселюднє українське шкільство майже зовсім не існує. Нема ні програм навчання української мови та української історії й географії, нема відповідних підручників, все це наслідки мовного закону з липня 1934 р. Одне наше громадянство хоче користуватися з постанов і цього закону і тому вносило декларації у справі викладової мови в дитячий шкільний. Це викликало у шкільних і в адміністративних чинників реакцію, щоб не допустити до свободних заяв населення. Загальна адміністрація та шкільні інспектори допустились багато провин, які не принесли чести ні законодавству, ні шкільній політиці. Між українськими учительськими масами панує велике безробіття; поверх 3.000 кандидатів учителів української народності є без праці, а численні подання до різних кураторій лишаються без відповіді. У двох останніх роках надано понад 8.000 нових посад, але в тому прийнято лише 300 українців. Якби тією дорогою поступили далі ліквідація нашого безробіття серед учителів, то треба би 10 років ждати, щоб безробітні українці нашли працю. Тому звернувся до пана міністра, щоб звернув на цей свій увагу та підвищив кількість українських посад для кандидатів-українців. Підкреслює, що на 14.000 учительства на терені польської кураторії є 19,4% українців. Не маю нічого проти учительства польської національності, якщо воно має потрібні кваліфікації до викладання української мови, знає духа українського народу, шанує його звичаї та його релігію. На жаль, маємо багато прикладів злого відношення польського учительства до нашого населення і тому вповні підтримую порушення у союї висок, щоб польська дитина мала вчителя-поляка, а українська дитина вчилася в

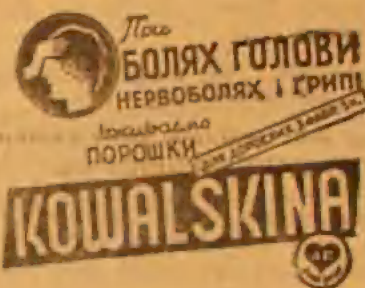
своїй матірній мові при допомозі учителя-українця.

Описав обговорення політики міністерства освіти супроти українських середніх і фахових шкіл та політики супроти української молоді у високіх школах. Наші особисті старання у шкільній владі в справі Станіславова і Рогатина осталися без вислідів. Коли говорю про середні школи, то мушу згадати, що п. міністр поминув цілковито потребу організування відповідної кількості шкіл і педагогів з українською мовою навчання. У ділянці середнього шкільництва мушу піднести ще поважне недомігання у справі шкільних підручників до української мови, та програм до навчання української мови, історії та географії. Далеко підкреслюю один незрозумілий для мене факт, чому предмет історії та географії так у середніх як і у вселюдніх школах мусить викладатися виключно в польській мові. Це виглядає так, неначе панове не хотіли, щоб українська дитина довідалася про короля Баторія, чи короля Собіського, чи про Унію Люблинську в рідній мові. Не потребує тут пояснювати, що такий виклад в українській мові мав би поважний педагогічний, а навіть і політичний вплив. Далеко не розумію, чому польської мови, або історії та географії Польщі не може вчити учитель-українець в українській гімназії, який покинув польський університет і здобув кваліфікації від професорів-поляків, отже дає гарантію, що свій виклад переведе якнайкраще та вповні відповідно своєму завданню.

Пригадав, що українці втратили в 1920 р. всі українські катедри у львівському університеті, що уряд не виконав закону з 1922 р. про заснування українського університету і що до польських високіх шкіл наша мова має дуже обмежений доступ. Передовсім важко дістатися нашій молоді на такі фахові виділи як медицина, ветеринарія, фармація, дентистика, політехніка. На доказ навів драстичний факт з вересня 1937 р. про прийняття до Стоматологічної Академії у Варшаві 4-ох українців, 2-ох

руських, 13-ох жидів, а решту поляків. На інших виділах не є краще. Але ставиться університетська влада до нашої молоді під оглядом призначення стипендій, звільнювання від оплати т. н. допомоги харитативного характеру. Це більш-менш має наша молодь по скінченні студій, коли не може здобути для себе вартісну працю. Тому нічого дивного, що попадає в духову депресію і хаплетися в цій розпуні непотрібної нікому реакції. Тут потрібна негайна поміч не лише міністра освіти, але цілого уряду, якщо він щиро бажає ліквідувати напруження у польсько-українських взаєминах.

Крім загально-освітньої політики мушу, кілька слів сказати як священик до віроповідної політики міністерства. Задіявлення цієї віроповідної політики збільшилося по останньому виступі одного з послів у бюджетній комісії союму. По цьому сумному факті я переконався, що в ділянці віроповідання є щось у великій мірі не впорядку. В нечутаний спосіб заатаковано греко-католицьке духовенство взагалі, а передовсім Архипастиря цього духовенства, Найдостойнішого Отця Митрополита Шептицького. Старалися підірвати авторитет нашого духовенства у громадянстві, викликати недовіру до Найвищого Достойника Греко-Католицької Церкви, старалися викликати недовіру влади до нашого духовного стану. Атаковано тих, які не могли з місця боротися, бо їх не було. З болем стверджую, що міністр не став у обороні повсякденної гідності Архипастиря і греко-католицького духовенства, якого доля зв'язана з ресортом міністерства віроповідань та прилюдної освіти. Не хочу входити в меритум дискусії в союмі, але бажаю з цього місця коротко висловити прискливе жаль, що цей факт мав місце у цій високій палаті, що там критикували конкордат, заключений з Апостольською Столицею і ратифікований Польщею і що найгірше, образливо потрактовано Найвищого Достойника, Голову Греко-Католицької Церкви, Отця Митрополита Шептицького, авторитет серед цілого україн-

ШВІЯ НОРМАН.

Кошик з трояндами.

Гастон Дельбак мав добрий день: йому вдалося закінчити один із найкращих щорічних інтересів. Чистий зиск — 100.000 франків.

Оскільки конференція у свого одного товариша-бізнесмена, він відслав свого шофера і пішов пішки. Відчував приємність на прохолоді зимовий погідний день. Ізучив так безжурно назад подумав, що добре було б зробити жінці якусь несподіванку. Це прийшло йому на думку вершити за авесь час подружжя. Бо він робив собі своїй жінці подарунок в тогочасні дні — за ілюзією чи на Різдво, але ніколи отак собі несподівано. Його ділове життя було занадто важким і він не мав часу на такі думки.

Зате сьогодні вимове сонце якось дуже добре світило до такого настрою.

Дельбак увійшов до крамниці із квітами „Лавільон“ і купив кошик прегарних троянд. Він вибрав такі, які Сузеті найбільше подобалися.

Вернувшись до бюро пригадав собі, що забув додати до кошика свій білет з якогось слова і це було йому неприємно. Зателефонував до „Лавільону“ питаючи, чи квіти вже відомі. „Саме висилаємо“ — відповів йому. — То прошу додати ще до кошика карточку з якогось словом; записати, я вам подиктую: „Моя найдорожчі Сузеті... так, так... Су-зе-ті... твоїх цілує“. Нічого більше? — спитала його продавчиня. — Ні, це все... „А як підписати?“

Та на це питання вона вже не почула відповіді, бо Дельбак механічно повісив слухавку.

Сузета аж крикнула із захоплення, коли їй принесли кошик чудових троянд. Вона прочитала карточку і вибігла до передпокою, де ще стояла дівчина з крамниці.

— Як виглядає той панок, що казав вислати ці квіти?

Дівчина зацукчалася.

— Середніх літ... ані грубий ані худий... ні, трохи товстий...

— Так? сказала пані Сузета і задумалася. Вона вела живе товариське життя — ходила на танці, до каварень, на балі, грала в бридж, займалася різними спортами, влітку виїжджала над море, навіть часом їздила верхи. З того виходило, що вона мала широке коло знайомих. Сузета була гарна і мала багато симпатій... але було дуже дискретно. Було ясно, що Сузета не могла догадатися, хто міг прислати їй такі квіти. Вона переходила в думці довгу чергу своїх знайомих і рішила, що це був хтось не з її „типу“, коли він уже товстий.

Сузета стояла безрадісно над запашними трояндами і думала над тим, що і текст на долученій картці можна брати з різного погляду: він був підхлібний для неї, але і нахабний. Після цього пригадала собі, що Гастон може кожної хвилини вернутися до хати, отже краще було квіти десь сховати. Вона покинула служницю і казала їй занести в якийсь невидний кут.

Гастон Дельбак вернувшись до хати шукав каварень до свого гарного дарунку. Розгледів його і те, що Сузета зустріла його як звичайно, зовсім холодно. Чому вона нічого не згадує про квіти? — він думав, почуваючи себе нікчемно.

— Чи нема нічого нового? — спитав.

Сузета галузла на нього здивовано, стягуючи брови.

— Ні, нічого. А що мало бути?

— Ні, я тільки так... — і Гастон подумав: „Може квіти ще не прислали“.

Тому, що це мала бути несподіванка, Гастон рішив передовсім розглянутися по хаті. „Навмисне легковажність“ казав до себе, думаючи про фірму „Лавільон“. Так ходячи по хаті, він зайшов аж до майже саляонку, що стояв узамі зачинений та неопалений, хіба, що ажикала його для гостей. У самому кутку за кнапою стояв кошик із трояндами — його дарунок.

„Чому вона нічого не згадала про ці квіти?“ „Чому вона казала їх тут сховати?“

Його погляд упав на карточку, що висіла при кошику і аж тепер він пригадав собі, що забув сказати телефонічно, щоб додали його імя. Тепер уже зрозумів: Сузета не знає від кого дістала дарунок... і навіть не підозріває, що це могло бути від нього!

Гастон увійшов до їдальні:

— Що це за квіти? — спитав трохи подражаним голосом.

— Як?

— А ті, що я найшов зовсім випадково у саляоні. Виглядає так, якби ти їх там навмисно сховала?

— Як? навмисно? — відповіла обстежено Сузета.

— А коли ні, то скажи мені від кого вони?

Сузета почала бавитися тороками зав'язки.

— Гастоне! тобі може це видатися дивним, але я не маю поняття. Кіш прийшов без підпису.

— Так? ти не маєш поняття? А це прислати? Хто міг її написати?

„Спільнота“ орган польового Союзу сповідав кооперативну „Спільноту“ у Варшаві приєднала себе в числі кооператив у інших кооперативах. Як першу ставку мистича розмісту в літ. „Спільноту“ Данилом під заголовком „Наші спільноти у відомо-відомих кооперативах, а згодом Данилом отримав універсальну кооперативну, в методи та організації пропав в органі кооперативів кооперативів. В ці та інших спільнот „Спільнота“ залучила кооперативів праді Союзу „Спільнот“ на території аз. кооператива, мовляв тому, що „спільнота“ аз. тів довір кооперативів, не відносили своїх спільнотів.

В. Л.

Серед проєктів реорганізації господарського життя в Польщі.
АЛІАМИ ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ ДО ПРОМИСЛУ, ТОРГОВЛІ І КОМУНІКАЦІЙ ПРИМУСОВИХ
КОРПОРАЦІЙ

Якщо інформації польського економіста бракує, то нема сумніву, що коли здійснювати цей проєкт, тоді все господарське життя в Польщі опиниться під диктатом урядових чиновників і що це життя оформлюватиметься буде під безпосереднім впливом державної бюрократії. Не дивно, що вістка про ці задуми викликала широкий гнів та загальні протести, і то не тільки в колах органів Ленінтанка, але поголосно, скрізь. І не привнеси ще бачити тоталітаризму, де „вимоги об'єктивності держави“, тощо, не зводилися критичного зміслу щодо олімпотенції держави. Спроба законспірувати диктатуру з центру в усіх ділянках економічного життя при допомозі всіх та самоврядних форм, не знаходять сьогодні малих вірних. Кожному ясно, що проєктовані корпорації будуть тільки тереном, де уряд пригрозював би свої розпорядки, давав

В. Н.—ВНЧ.

Та сама газета дала статтю дир. Маковського, го-
ловн цього комітету. В ній статті уривчасті закли-
ки і мета Госп. Ради під-ок. економіста.

У травні п. р. Міжнародна у Гласгове виставка мистецтв Британської Імперії. Має вона дати перелік країн і держав Англії, її довідник і колекції, а розробку має вона перекласти всі дотеперішні виставки в Англії. В пресі помістились уже перші статті про шведський огляд виставки. Між іншим преса повідомляє, що прасій, тобто виставки будуть шведською і англійською мовою. Під час виставки відбуватиметься конгрес Материнського Союзу Російськ і Міжнародний Конгрес Імперіалізму. — При цій нагоді згадаємо, що З. Д. П. Америка подала п. договору світової виставки, яка має відбутись у Нью-Йорку в 1939 р. (вісімдесят і шість). Подивимося переліком організаторів якої мімо для їх шведською. Дотримуюсь вже своє місце і Поната; виставки його з мистецтв. На цій виставці розпочати в Варшаві конгрес на півночі. — Подібно, ти знаєш шведською; виставки думали про якусь самостійну участь українців у шведській виставці. Додатково свою участь бр. держави і Імперіялізм. Крім Китаю і Великої Британії згодувались усі шведською держави світу.

„Осудимота“ орган польського Союзу сповідає кооператив „Сподем“ у Варшаві присвятив своє в числі кооператив у візидних кооперативах. Як першу статтю мислять розміну в дур. „Сподему“ Діплом під заголовком „Надієм скляччю у п'єсчюм-оцірках кооперативах, а кшім дур. Діплом стверджує українську кооперативу. І методи та організацію праці на працю польської кооператив. В п'ї та інших статтях „Осудимота“ викопіює поширення праці Союзу „Сподем“ на територію ох. асудимота, мовлячи тому, що „кштя роль іча“ які тут домі паніювали, не викопіли своїй діяльності.

В. Л.

в субботу А. А. М. заведующий П. Браневич Курп.
и Курп. Сторожа Украинского Курп. у Лавон.
и Курп. Сторожа 115 осіб, принято 68, а послужило
60 осіб. Училища были курп. (27 осіб) и пед.
и курп. (один, пед. и курп., студент Н. Ш.).
Сторожа и курп. стои́т в пед. и курп. стои́т. Вуза.

В день інавгурації цього господарсько-організаційного товариства варто згадати, а саме, як повість, що дуча про потребу такої регіональної Ради. Говорять про те сам ініціатор товариства п. Б. Лав, на сторінках подвійника „Дзвіниці Пам'яті“, а інтерв'ю редакції.

„Преглашувача господарсько-організаційного товариства ініціаторів і діячів п. до переселення, що з однієї сторони повинно це життя розвиватися самостійно і бути виразником гонимості українців, з другої сторони — в руках держ. ад.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА

Сторінка без політики

Доми майбутнього.

НАЙБІЛЬШИЙ КОМФОРТ.

Сензаційні технічні удосконалення.

— Галло, прошу прислати мені сьогодні поштою дім із серії ч. 157а. Сподіюся більшої схвальності гостей на вечерю.

Оттак телефонує багатий американець до підприємства, яке фабрично продукує цілі чини.

Можливо ці слова виглядають на неімовірні історії, та в американським житті стільки дивовижного та неімовірного, що з усім можемо, чим навряд мусимо погодитися.

На велитенським вантажним авті привозять дім. Він призначений уже до повного ажитку. Є у нього вже книжки, дивани, матраци і кухонна посудина. Такий дім має три або п'ять кімнат і необхідний в Америці — гараж.

Такий дім — це стандартний виріб. Сьогодні продають його вже у 170 різних родах. Ці фабричні дома дають комфорт, про який ми в Європі можемо лиш мріяти.

Доми без пивниць і дахів.

Коли хтось приїде у відвідини до такого дому, то не може з дива вийти. Нема пивниць? Чому? Бо їх не треба. Завдання, що їх перше виконували пивниці, тепер зовсім відпали. Ажже всі харчеві продукти, які дашіше зберігати у пивницях, можна тепер вложити до скринь-холодильників. Фабричний дім не має також даху. Гострий, спадистий дах, який колись був потрібний, щоб слабу будівельну конструкцію забезпечити перед тиском нагромадженого снігу, сьогодні не має ніякого застосування. Спадистий дах ще крім того нееконічний, бо він закриває невикористаний простір і вимагає куди більше будівельного матеріалу, як плоский дах.

Плоский дах дає величезні користи. Сьогоднішніми людьми, що бажають якнайбільше сонця й повітря дає такий дах ідеальне місце для руханки і вправ. Діти можуть на такому даху бавитися, як на подвір'ї. Квіти і лавочки дають враження городу. У теплі літні вечори важко собі просто уявити краще місце до спільної родинної вечері.

Та незалежно від усіх тих вигод фабричний каталог виказує теж дома із гострими дахами, для „старомодних і непрактичних клієнтів“. У фабричних домах непотрібні теж зовсім кухонні ведра. Усі відпадки йдуть до ванни. Спеціальний електричний прилад заінстальований у ванні тисе усі відпадки автоматично на дрібні кусинки, які відтак вода зовсім легко споліскує.

Зовсім зайва річ теж відчиняти вікна, щоб провітрити мешкання. Свіже, без пороку і бадяжів, у літні прохолодне, а в зимі огріте повітря доставляє фірма „Ейркондіціонінг“. Мало цього, кімнатне повітря має відповідну, на підставі лінійських дослідів, приписану вологість і дістає ще таку домашню мисля, що по-

итря у фабричному домі нічим не різниться від повітря, скажім, на вершці Говерлі.

Гнучка підлога.

Підлога викладена в цілій своїй довжині й ширині гумовими подушками, забарвленими на різні кольори, відповідно до вдоботи господаря. По такій підлозі можна ходити зовсім без шестесту і коли хтось навіть упаде, то нічого собі не може зробити.

Стіни помальовані білою фарбою і їх можна змивати. Спеціальне електричне уладження дає змогу надавати стінам бажаний кольоровий тон: спокійну синяву і зелінь, коли хоче відпочити і веселити помаранчево-жовтий або червоний колір, коли сподіється більшого гурту гостей. Колір стін можна таким чином змінити кожного дня. Сьогодні сріблито-сірі стіни, завтра цитриново-жовті, післязавтра рожеві — добирати можна всі кольори веселки.

Справжнє чудо новітньої будівельної техніки це скриті у стіні сталеві стіни. Хоча хтось по обіді відпочати, спокійно прочитати книжку або працювати, потисне гудзик і сталеві стіни, які вискакують із головних стін, відділяють невеличкий простір від цілої кімнати. Також ліжка можна в міру потреби висувати зі стін і коли напр. до родини якийсь дядько Семз приїде якийсь малий нащадок, вистане натиснути гудзик і малий громадянин, чи громадянка Заучених Держав має вже своє ліжко.

Автоматизація праці.

Господиня не потребує зовсім служниці у такому фабричному домі, бо має їх цілий тузун. Автоматична газова кухонка варить страви, сама себе гасить і дає знати, що все вже готове. Електричний помийник змиває посудину, працюючи при тій зовсім самостійно. Постіль, обрус і відпобілки прикладає автоматично перуть і прасують, так, що господиня не потребує навіть рукою кліпнути. Притання кімнат та витирання порохів відбувається автоматично так, що ця журба господині спадає до мінімуму. Велике віджурювання і відчищування зовсім відпадає, бо прорічене і перефільтроване повітря не має в собі зовсім пороху.

Такі стандартні дома будують уже сьогодні в Америці цілими серіями, але ще довго треба буде ждати на масову продукцію. Во між американцями є теж чимало консервативів. І покищо — це теж найважливіше — фабричні ціни комфортабельних домів куди вищі від домів приватної будованих. Тому із стандартної продукції мусить витворитися масова. Коли по-но справді станеться, за рік-два-десять, тоді американський промисел матиме справжнє живно. Механізація людського життя йде семимильними кроками вперед і можливо, що ці люксові фабричні дома, які покищо називаємо домами майбутнього, стануть за кілька літ доступні і для нас європейців.

Канібали на підгірі Гімалаїв.

З Бомбею повідомляють: Мешканці Індійської держави Сімуру, положеної на підгірі Гімалаїв, від якогось часу сильно напівняють. Нещодавно на село Гуїфур, тоді як усі мешканці працювали у полі, відірвалися до хат і скопили дітей. Згодом нещасні мешканці Гуїфуру зробили жалібно відкриття, що грабіжники побидали їх дітей і побили. Канібали намагаються до якоїсь несподіваної ще досі раси,

Вони мають знаємі незвичайним чудом негайно заплитися і відтак без сліду щезнути. Англійська військова експедиція, яку вислали в пошуку за канібалами, не аділа нічого. Грабіжники похриплилися у печерах гімалайських гір, або загородили доступ до своїх сховищ величезними каменними блоками з обвалених скель. Губернатор рішив вислати другим разом військовий відділ, уброблений сльовими бомбами і таким чином виположити канібалів з їх гнізд.

Дитяча захоронка в... барі.

У Лондоні завела дивну новинку, яка стала, так сказати, останнім криком моди: дитяча захоронка в барі.

Багато ресторанів-дансінгів британської метрополі завели в себе цю новинку, щоб їхні гості жінки, які не хотіли своїх „потіх“ залишати дома, при тій не тривалий „популярного чашо“ з танцями. У безпосередній віддалі забавової салі уладжували малу салку, де могли матері-аматорки танцю залишати своїх дітей. Там уладжене все так, щоб діти мали доволі різноманітний. Ї їм одні вибачилися за-

бавки, стільчики, столики, мініатюрні лавочки, ляльки — словом усе те, чого лиш дитяча душа забагане. Крім того в там теж кілька вишкочливих олікунок, які в міру потреби вчать теж малих гостей танцювати, щоб вони могли теж танцювати, як їх улюблена чудова мамуся.

Після заведення цієї новинки популяризувала фреквенція в усіх барах і дансінгах збільшилася удвоє, так, що власники не то, що не жалують своїх інвестицій, але думають ще збільшити захоронковий персонал у дансінгах.

ФІЯКЕР — ШЕРЛЮК ГОЛЬМС.

Про славного сензаційно-кримінального агента Конан-Дойла оповідають багато веселих анекдот.

Одного разу Конан Дойл вернувся з залізної мандрівки до Лондону. Вийшов він перед двері і помітив фіякера. Тоді ще він не був Візієм погляну на автора і запитав:

— Куди кажете їхати, пане Конан-Дойл?

Автор сміявся.

— Відки знаєте мое прізвище?

Старий візієк почав з усмішкою виводити цілу низку „шерльок-гольмсівських“ висновків, що на їх підставі адалося йому ствердити тотоність гостя. Конан Дойл слухав, як заворожений і приговорював:

— Так... правді так, зовсім правильно... теж правильно!

Візієк, скінчивши свої висновки, додав:

— Крім цього, пане Конан Дойл, на вашій клупках є карточка з вашими прізвищем... І я прочитав її.

ЗЕМНІ СКАРБИ ДАВНЬОЇ НІМЕЦЬКОЇ КОЛОНІЇ НОВОЇ ГВІНЕЇ.

Німці вперто домагаються звороту своїх давніх колоній. Англіїці не менше вперто їм відмовляють. Обі сторони мають свої поважні причини. Англіїці кажуть, що вбогія Німеччина не під силу розбудовувати колонії, які вимагають великих грошових вкладів, які німці далі досліджують „свої“ колонії. Німецькі геологи найшли недавно у німецькій Новій Гвінеї багаті поклади міді, мінні, олова, мідяну, йодити, заліза, вугля та нафти. А всеж такі англіїці добувають там тільки золотого, бо все інше мають деінде у приступніших околицях. І так, у 1926. р. добули вони 44.000 унцій (унція — 36 г.) вартості 25.000 золотих, а в 1933. р. уже 248.000 унцій, 1936 рік ще подвоїть це число. Справді жаль віддавати Німеччині таку багату колонію.

ДИЕНІ ЗВИЧАЇ НА КАВКАЗІ.

Поль Кльодель, поет і дипломат подивився такого дивного звичаю на Кавказі:

Злочинця саджали посеред плаші в бочку виповнену гилкою, смердючою, зібраною з відпадків цього міста мазюкою. Біля бочки лежала шабля. Кожний прохожий мав право змахнути і вдарити винючника шаблею по голові. Самому ж злочинцеві, чи пак винювникові не лишалося нічого, як по кожнім замаку пірнути головою у рідку рідину. Іноді винювник мусив нурцювати кількасот разів денно, щоб вирятувати голову.

Чи вістка про ці дивні звичаї правдива — важко сказати. Треба вірити Кльоделю на слово.

БИЧ НА ЖІНОК.

Кожний француз знає 214. параграф шлюбного кодексу, який каже, що жінка мусить підчинятися волі чоловіка.

Згаданий параграф є головним аргументом у процесі, який саме ведеться перед паризьким судом. Один парижанин, який мешкає постійно в Парижі, подав до суду визначну французьку артистку, яка мешкає постійно в Лондоні. Муж закидає жінці, що вона не хоче вернутися до Парижа. Обвинувачена оправдується тим, що акторська професія примушує її до постійного побуту в Лондоні. Знову муж закидає, що тому не їде до Лондону, що всі його справи та інтереси зв'язані тісно з Парижем. Отже обі сторони висувають однакові аргументи. Та більше правди по боці мужа, який не перед шлюбом поставив жінці умовину, що вона буде мешкати з ним постійно в Парижі.

Паризький суд станує по боці мужа, не в мужескої солідарності, лише тільки тому, що жінка зобов'язалася перед шлюбом в окремій заяві мешкати в Парижі. А в тім випадку параграф 214. — той справжній бич на жінок стоїть по боці мужика.

ВЕСЕЛЕ.

Козир-дівка

Маруся дуже відважна козир-дівка.

Одного дня лавонька вона гостро до свого мешканця:

— Подумаєш, Марусю, якийсь чоловік нагає мене на сходіш поплізувати.

— Ну, і що?

— Не знаю — заважає Марусю — лише їй же, що його життя нічого їй цінить.

Літературна сторінка.

Книжковий рух в Англії.

Польський письменник З. Грабовський у своїй статті про книжковий рух в Англії звертає увагу на величезну видавничу та письменську працю краю, що постачає книжки цілому світові. Звіти з видавничих новин займають сотні сторінок самих коротких інформацій із заголовками. Величезне багатство видавчих фірм такі непоказні, якби там працювали бізнесмени, що доробляються, а не мільйонери. Зате опадливі англичани, що не робить нічого надзвичайного, величезні маетки у книжках, чи вони видавці чи покупці.

Вже і до нас дійшли дешеві видання бібліотечні „Пінгвіни“ (я таких є в Англії безліч), що за 6 пенсів (50 чи навіть 20 сотиків) дають найкращі сучасні твори на кількості сторінок. Авторі дістають від такого видавництва по 500 фунт. шт. кожного тижня за право передруку своїх творів з інших видань. Ясно, що в Англії може автор друкувати ту саму річ майже водночас у трьох видавництвах: у книжках за 3 шилінги 6 пенсів, за 12 шил. 6 пенс. і у зовсім дешевих, бо їх купують ріжні читачі відповідно до свого матеріального стану. На кожну замітнішу книжку видавці приймають передплату заздалегідь, що книжки появляються часто вже з оголошеннями, що вичерпані.

Система продажі книжок в Англії зовсім різна, ніж в інших краях. Дорогі видання першорядних авторів (по 7 шил. і 6 пенсів) можна має два місяці після їх появи дістати за половинну ціну зовсім нові, тільки тому, що вони не „продали“, а за пів року знову на половину дешевіше. Бо книжка появляючися, стає подією для і темою до розмов та критик одного тижня; після цього часу приходить черга на інші.

В Англії дуже поширені т. зв. Книжкові Клуби, яких члени за таку саму ціну, як ми пла-

тимо у позичальнях, дістають що місяця перегляну опрацьовану книжку, яку поручають найкращі критики. Клуби маючи 10 і більше тисяч членів замовляють просто у видавця окремий наклад такої книжки для себе, себто для своїх передплатників по винятково низькій ціні, хоч видання таке саме, як продають його утричі дорожче по книгарнях.

Випозичальні теж основані на іншому принципі. Кожний член випозичальні має право дістати в кожній хвилині ту нову книжку, яку хоче, не чекаючи на чергу, отже черпає із запасу свого накладу книгарні, що є в контакті з випозичальнею. Є такі випозичальні, що дають книжки за 2 пенси (20 сот.) тижнево, не домагаючися кавіції (згодів там нема, бо за злодійство карають занадто суворо і негайно). Очевидно більшість випозичальне доставляє книжку до хати на телефонічне замовлення.

Є така книгарня Бутса, що має випозичальні по всій Англії. Хто є членом одної, той може за легітимацією позичати книжки в кожній іншій, переїжджаючи з міста до міста, без окремого повідомлення.

Читають в Англії всі і купують книжки майже всі, хто має тільки дім. Відомо, що від купна доми починає більшість в Англії самостійне життя, коли жениться.

Англіїці перекладають негайно найцінніші новини з чужих мов і платять чужинцям величезні гонорари за само право перекладу. Німецькі чільні письменники, що покинули Німеччину, часто живуть з тих гонорарів на чужині. Хто з чужинців раз здобув собі ім'я серед англіїців, має запевнений збут на найближчі твори. Мадарський повістяр Керменді і мадарська повістярка Фельдеш, що здобули перші нагороди на міжнародному конкурсі в Лондоні, вийшли відразу на міжнародний ринок.

сін." Це тільки один приклад із багатьох, занадто прикрих.

Усе-ж під шкарвалуючою жахливою фразеологією проблиснув талант, який не повинен був змарнуватися.

М. р.

Літературна хроніка.

ЛІТЕРАТУРНІ НАГОРОДИ „УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЧЬКОГО СОЮЗУ“.

Всередині „Українського Католицького Союзу“ призначено три нагороди за найкращі книжки в 1937 р. Першу нагороду дістав Наталена Королева за „Сон тіні“, другу поділили на дві частини між Ю. Косача за „Чарівна Україна“ і Г. Журбу за „Революція Аде“, третю призначили Ю. Касюк за „Прокляті роки“.

Головна Рада Українського Католицького Союзу на з'їзді рішенням журі призначила: Н. Королеву 360 зол., Юрія Косачеві 250 зол., Галину Журбу 250 зол., Юрія Касюка 150 зол. — Члени журі: О. д-р Г. Костельник — голова, д-р М. Гвиздас, м-р П. Ісає, Юліан Редько, о. Петро Хомин.

НАГОРОДА „МОЛОДИХ“ ПОЛЬСЬКОЇ АКАДЕМІЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Польська Академія Літератури призначає щороку „нагороду для молодих“. Вік нагородженого не може бути вищий у хвилині друку його твору, ніж 30 років. Досі діставали такі нагороди: Хороманський, Курек, Карлінський і Лободовський, отже двох повістярів, що після дебютів схилювалися на писемстві і двох талановитих поетів. Тепер нагородили П. А. Л. Станіслав Пінтаса за повість „Молодість Яся Кутефала“. Цей автор має уже за собою деякі поетичні твори. Згадавши повість є його першою повістю. Поруч його кандидатства на нагороду були: Тадей Брега, Ганша Малевська, Теодор Паріцкський, Казімер Прушинський, Адольф Руднішкий, Генрик Ворцель, Чеслав Мілош, Маріян Ніжинський, Юлія Загурська і Тадеуш Мінінський. Нагорода „для молодих“ — 2000 зол.

ТВОРЕЦЬ МОДЕРНОЇ ФРАНЦУСЬКОЇ СЦЕНИ.

Цілий ліній світкували у Парижі 60-ліття Андре Антона, одного із творців модерної французької театру. А. А. колись урядовець у міській газеті почав від аматорських вистав, де був режисером і машиністом. Набирав на артистів — аматорів і вичищував драматичні таланти між авторами недружованих рукописів. Він відкрив великих драматургів Бернштайна і Кюреля, Куртальна і Делана. Оснували власний „Вільний театр“ ставив реалістичні імії пєси, нехтуючи публікою. Зовсім так само як Станіславський він домагався, щоб сцена і гра артистів давали якнайповнішу ілюзію дійсності. Він перший почав у Франції грати Ібсена, Горького, Чехова, Стріндберга — модерних чужинських драматургів. Коли став директором державного театру „Одеон“ зумів зеднати у репертуарі найбільших класиків з усіма наймолодшими. На цьому втрапив усе своє майно і вернувся на становище театрального та кінового рецензента, як теж критика рукописів нових авторів. Кілька років тому він видав претерпаний споминок із свого барвистого та багатого життя.

ДВА МІЛІОНИ ЗА ОДИН ПІДПИС

Шекспірознавці знайшли документ, що має бути оригінальним підписом Шекспіра. Відомо, що від такого підпису залежить неодинокі доки у теорії: хто написав Шекспірові твори — чи мешканець Стратфорду, якого всі вважаємо за їх автора чи той другий, на якого акакують інші дослідники — зоря Дербі чи Бейкон. Досі було вже багато фальсифікацій підпису Шекспіра, а проте, якийсь англійський підпис за цей останній 2 мід. франків. Антуан зовсім виразно повторює це раз питання: „А коли Шекспір не є автором „Гамлета“ і „Королів Лира“? то що зарт такий підпис?“

ПЕСА ПРО ДОСТОЄВСЬКОГО.

У париському „Театр де Ар“ виставлять небагато пєсу, де героєм буде Достоевський, — але не автор великих повістей, тільки пристрасний грав у рулетку. Автор пєси використав життєписний матеріал, аказаний із подорожжями Достоевського між Відбавеном і Відбавеном, як теж його повість „Гриць“. Швидко, що кілька років тому Гергарт Гаушман признався до наміру написати пєсу про Достоевського заснавану у „Мертвому домі“ на Сибірі.

14000 ДОЛЯРІВ ЗА ЗБІРКУ Е. ПО.

В америк. містечку Ворчестер в домі білшої швачки знайшли оригінальний примірник першої збірки поезій Едгара По „Тамерани“, виданої у 1827 р. коли По мав 17 років і підписувався „Бостонськ“. Рідкий примірник коштує за 14.000 дол. Овен Д. Юнг — творець відомого економічного плану. Досі таких примірників уритувалося 3.

ЖАН ПОЛЬ ГЕРОЕМ ПОВІСТІ

Едвард Торж вибрав у своїй останній повісті п. з „Шармєрей дєс Герієж“ на героя відомого романтичного поета Жан Поля, що має рішучий успіх серед жінок свого часу. Шармєрей Кальб, Емілія фон Берліш та інші попросту боготворили. Жан Поль приймає такі вислови захоплення часто із власністю, але ніколи не затрачує себе. Ця повість амальовує щасливе подружжя поета у віковому віці на таї добі.

Клаптик родинної хроніки.

(Р. Д. Савчак: „На розпутті“. Історія однієї родини. З передмовою Л. Нигрицького. Львів 1937. Видавець І. Тиктор. „Українська бібліотека“ ч. 57 ст. 128).

Маємо перед собою дебют молодого автора, що досі дав тільки кілька нарисів розкинених у шоденній праці. Дехто називає цю річ повістю, але річ ясна, що про повість на 128 сторінок малого формату говорити не можна. Хоч нема змоги доктринально встановити, від яких розмірів починається повість, усе-ж нема сумніву, що вона і своїми розмірами та змістом ріжниться основно від оповідання.

„Історія одної родини“, що шукає ріжних шляхів у житті і з якої кожний член збивається із свого шляху, пробуєчи наомацьки знайти щастя чи своє „я“ — робить вражіння істотною довгою хронікою. Ця історія — повна, критична. Вона починається смертю батька. Мати залишається з дітьми, бється у замітках і клопотах, як їх виховати, зрозуміти і як їм відкрити боротьбу за освіту та становище. Один син попадає до вивчення за участь у революційній організації, другий з великим талантом божеволіє, донька не може відняти в собі духової гармонії, третій син якось дико відсушений, сама мама сліпа.

Духова історія кожного з цих героїв накреслена кількома штрихами: інакше і бути не може у таких тісних рамках оповідання. Його з нас не дивується їх трагедія ні духового калітву: родина атмосфера чи суспільні обставини творять таких калік багато довкола нас. На хвилину маємо вражіння, що молодий автор залишився під вражінням повістей Достоевського і пробував написати дві-три глави в такому „душі“. І наш Мирний чи Ковальський із своїми „Гришниками“ давав картини просто безнадійні, змальовуючи людей у змитах долі.

Після лектури „На розпутті“ можемо сказати, що автор має проблиски таланту, але що цей талант дуже незрівноважений, зовсім неосвідомлений того, до чого він здатний. Характеристику осіб він дає так, якби оповідав нам про людей, дуже далеких, — ми не зовсім впевнено їх бачимо, часто відчуваємо, що міркування про їх психологію нав'язні будь-якою мірою.

Чи історія такої родини характеристична для нашого часу? Ні трохи. Вона моглаб трапитися у будь-якій країні, перед чи після війни. „Безнадійне покоління“ Ванга та „Втомлені душі“ Гарборга — це тільки два перші, які приходять нам на думку — приклади безлічі повістей на таку „тему“ з доби модернізму. Відомо, що після Бальзака і Золи повістярі залюбились почали відтворювати історію родини у довгому циклі повістей попросту тому, що не мали змоги звести всі „причини“ та „наслідки“ в одному хочби найгрубішому томі.

Закри Р. Д. Савчак дасть нам нову річ, він мусить зробити щось зі своєю мовою, що має всі характеристичні ознаки сучасної галицької публіцистики, в якій старі, невикорінені москалізми та польонізми поперемішували з усікими „найновішими“ літературними словами. З москалізмів є тут невідступні „других“ (зам. інших), „черти“ (зам. риси), „товпа“ (зам. юрба), „нескінчений“ (зам. нескінченний), „невисномо“ (зам. нестерпно), „нескодиша“ (2 усмішка (у знач. що не щезає), „видимо“ (зам. видно), „міжним“ (зам. автім, за той час), „нервовний“ (зам. нервовний), „наізуст“ (зам. напам'ять), „обів'язани“ (зам. обіймами), польонізмів іще більше: „поступування“ (зам. поведінка), „вправді“ (зам. хоч), „щонайменш“ (зам. бо-ля), „по можливості“ (зам. по зможі), „все дасться зробити“ (зам. можна), говорив „від речі“ (зам. не до теми), „через короткий час“ (зам. короткий час), „біля не уставав“ (зам. не переставав, не вгавав), „земський“ (у знач. земний), „спускати“ (у знач. покидати), і такі форми як „д-растачий“, „вицікуючий“...

Багато гірше стоїть справа із духом мови. У цілій книжці нема ні сторінки, де не булоб воясмі не нашої, дослівно по польськи подуманої фрази. Нпр. „Відсутність батька була негачал незавважена“, „Марія була заскочена“, „Вправді було душно не до витримання...“, „З таким розброювання усміхом...“, „Не всім є дано бачити“, „Чи це не гарне зарозумі?“ Стиль автора місцями глумиться собі не тільки з грамматики, а духа мови, але і з усієї ясності: „В заправчованій систематично уложений програмі життя, що узявало тільки одну ціль, до якої мали зміряти усі напрати, забракло місця для зрозуміння цього неладу, що жия ним П

Кіно Химера

БЕНЯМИНО ДЖІЛІ (MOLLI) — кароль, ченері,
ІЗА МІРАНДА — артистка італійського фільму Р. М.
Моє щастя — це ти!
ОПІВ — МУЗИКА — ВИСТАВА

В обороні Церкви та її Голови.

КАЛУШ ВІРНИЙ ЦЕРКВІ ТА МИТРОПОЛІ- ТОВІ.

На містку про виступ пос. Войничовського у верховному соборі зібралася вся інтелігенція міста Калуша без різниці партійних переконань та після короткого реферату, ухвалили: 1. Вислати листом до Епис. Митрополита, 2. Написати виступ пос. Войничовського, 3. Підтвердити факт, що членів і погрози пос. Войничовського не стрінулися з вішпором компетентних членів та що цей факт мусить нас всіх зобов'язати спростувати, асигнувати і загострити нашу уяву і чуйність.

Після того мітинг заявив готовність боронити права української Католицької Церкви та політичних до її Архипастиря.

ГРОМАДЯНСТВО ЛУЦЬКА ПРОТЕСТУЄ.

У листі, наданому до Епис. Митрополита з висловом найбільшій пошани, українське громадянство Луцька протестує перед культурним світом проти подібних, нечужих, по формі в жисті, у парламентарній практиці й у

жизні в культурному громадянстві, заподіяні під адресою Найближчих Репрезентантів і Найближчих Достоянств нашого Народу.

ЗАЯВА Т-ВА „ВЗАЙМНА ПОМІЧ ДЯКІВ“ У ЛЬВОВІ.

Лист Т-ва „Взаємна Поміч Дяків“ у Львові, що об'єднує 1004 дяків Львівської Архiepархії, ухвалив на свій засіданні протест проти несправедливого виступу і знову призначення, зиркості глибокої чести і любові Епис. Митрополита.

МАРИЯНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПАНЬ У ЛЬВОВІ.

У виставленому до Епис. Митрополита листі Маріяньське Товариство Пам' у Львові висловлює своє обурення з приводу нападу і замаху своєю вірністю і пошлю для Владик.

ТОВАРИСТВО ВАКАЦІЙНИХ ОСЕЛЬ.

Товариство Вакаційних Осель передало Епис. Митрополиту, як своєму Осередковому і Поворотковому заву. відомості та записки вірності Церкви.

ВРІВАВА БІЖКА БАНДИТІВ З ПОЛІЦІЄЮ.

ДВОХ ПОЛІЦАЙ УБИЛИ, ОДИН СЕЛЯНИН І БАНДИТ РАНЕНІ.

Вночі зі береди на чотирьох поліцаях з Білжак Золотого Тадея Космачівський пішов зі сільським артистом Максимом Остаповим шукати за лісовим лісоком в Мишківці. Тому, що заважали снігом в хаті Дмитра Грбичинського, пішов туди і застав до дверей Жинка Грбичинського вілкова, що в хаті нема нікого. Одне пох. Космачівський не повірив і ввійшов до сніг. Саме тоді з хати поспішили вийти сиріт і Космачівський згинув на місці. Сиріт М. Остапів сівся за будинками. Одного бандита, що ввійшов в хату, зружжали руко і тилком зрадили його у груди. Тільки раненого Остапова віднесли до лікарні до Закарпаття. До Мишківців приїхали судово-лікарська комісія і староста Шинявський зі Закарпаття. Одного бандита в трьох поліцаях: закарпатського, чернівецького і бориславського узяли догори на членів батальйону вілкова банди та Любимецького, що гуляє вже за Поділлям між містами мікша. У чотирьох год. 12-18 впрод. поліція перукажи Любимецького та його друга товариша у середняцькому лісі, коло Вишківців, між Закарпаття. Підчас перестрілки

згинув другий поліцей Ст. Мазея з Камері-вещ. Всім так бандити втіли до подільських хат, згинули банди, забрали три коні і втіли до Воршівщини. Бандити далі переслідують поліцію. Слід згадати, що підчас нападу на ученьку в Нагор'ях Любимецький згинув, що останнього кулею відбери собі життя, щоб не потрапити в руки поліції.

Книга, в якій згадані наші повстання бурлячі поліції! Книга, що огнемним словом пориває душі читачів!

УЛАСА САМЧУКА

Батько і син

Третя частина славної „ВОЛИНИ“

ВЖЕ В РОЗПРОДАЖІ

17 стр. друку мел. вірши, досконала епопея про-
м. арт. проф. Р. ЛІСОВСЬКОГО (Прага).
Ціна 4.50 злот., з пересилкою 5 злот., для ЧСР 30 кч. для
других країн різнорозр. 5.50 злот. — Гроші слати
скасовані ПНО для „Дністра“, ч. konta 143901 з до-
писом ВЛД 18818 „ВОЛИНЬ“. Замовляти в україн-
ських книгарнях або по адресі: ВАСИЛЬ РУДНО, —
Львів, Синагогальна 43 а (Напередодні).
Усім П. Т. Передплатникам знизачеться!

Недужий з уяви.

Пан Зенко недужий. Недужий постійно. А був би вадити засидки, землетруси. На міг би не порадити який лікар. Але не приймалися. Бо в не була та незвичайна вадити — загальний френіт, „маласіна“ асти чи істи свобід — не, не була вертундана жінка. Пана Зенка го-
милі дити і він прокинувся. Сказав: Сиділи в пана
Зенка жінки, перемішали його прикраси. Він вчист.

— Мені все нічого не поклади — говорив —
яко пана і бачу. Не порадити мене, бо і так
нічого з нього не буде. Й неспів, що вадити,
яко вадити засидки в рибон, інтерес, до яко-
го мінується — впада, спок, якого кулаю —
сидіти.

— Дурний, бовганілий — так дові вілого
в нього тоби ти не траплявся. На посаді, як сидів,
так сидів, дити не знавася, не обиділа тоби
милася — яко тоді шаркати — кинути
загальні оповісті Степан-К., прикраси в. Зе-
нока.

— Найшов ти і коротко-вертунданий, як
дурний — вчисте дити обурення тоном п.
Зенка. Нічого дити не траплявся, але мав і ма-
вася траплявся, бо, або жінка мав лека або
кого не мав, і тому вадити, як в підважках, до-
жого не беруть, бо не відоко, яко й що спад-
ки в годину.

— Що ти впад на сонно, як прокид. Але в
такі вертундана тебе, що той пана — то пана
ука. Сиди в Зенку, якого не трапляся — вчист

ту коперту, не загладив до неї, схова до бюрка.
А в за три дні, зайду до тебе і ти дра мене й
отвориш.

— Степанку, на Бога, а коли повстане по-
жана, або злодії.

— Не скрипи старий страхоуде. Здорові
Дієрі замкнулися з тріскотом. Три дні і три
ночі провів в. Зенко веспонійно і в страху, за-
глядати що який час до шуфлики, чи при-
падково не зникла десь таємничо коперта.

Вечір, голосний дивілок.

— Ну, як жакиме стара казко? — прикраси-
ся сучасні бачом в. Степан. — Давай во що ко-
перту.

— А, забери собі й, забери арешті!

— Давай десь золотих, але скоро. І зні-
мруму. О, так, то в любові. А тепер — маю
дос, не який ти каган 10.000. А писи мені ще
одна одна славне про свій пек.

— Степанку, а ти?

— Не біда, мав також частину того са-
мого чила.

— Ну, коли ти, то може мав дити дос
до першої казки 41-мі Казковий Любимець?

Як дурний?

— А бачиш. Алетер росе підважках. А, але
тепер змисль коперту з пекти і який дос
в мені, току і коперти мав змисль. Пана
вчисте, бо загладив одностаті вад 17-го
дотого

НОВИНКИ.

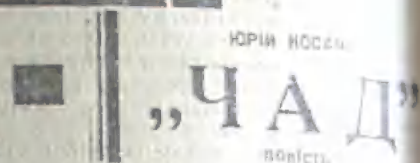
— КОМІТЕТ „РАДУ ПРЕСІ“ звертається до
ПІЛ ІНЖИНИРІВ ТА ЛІКАРІВ, які 12 мають свої
сходили термін сходки не перешагаючи, щоб
прийти на Рад Пресі. Незадовго від то-
го, чи хто з ПІЛ Інженерів і Лікарів дістав
поіменне запрошення, — Комітет Рад Пресі
запрошує один всіх учасників отих змис-
дин, двох наших передових інтелігентських
сиріт. Також ті Пана, з українського ГОС-
ДАРСЬКОГО СВІТА, які будуть на інших інте-
лек, ухваленні з нагоди господарських
рад у Львові, — найзатишніше наполе
щоб загладити і на Рад Пресі та швидко
своєю присутністю на ньому — прикраси
для українського світа пресі!

— Нинішнє число „Діла“ в уяві на греш-
кат, свято, що припадає в суботу, виходить
дотого: № 12. 13 лютого 1938.

— Конфіскація „Діла“. Вчорашня (11) чис-
ло „Діла“ підлягло конфіскації за два дні у
рідній статті „Ген. Желтовський і Мір-
штинський“.

НОВА КНИЖКА

ЮРІЙ НОСЕНКО

Є це історія наших емігрантів, що розповідає про
їх турботи та їхні справи одного емігранта

ЦІНА КНИЖКИ 30Л. 120. ПОРТО 20.

Замовляти в Адміністрації „Діла“, Львів, — 43
і у всіх книгарнях.

— „Морозенко“. Дит 18-го
год. 16-тій, у сазі Театру Ріжана
шоли Р. Ш. ім. Ки. Лиза у Ль-
воту „Морозенко“, вимови ка-
малі зі співом і танцями. (На
П. Морозенко у вітний перерод-
ка) Режисерія: Іванна Полонська
і виконавці: Олена Золотарська
Степан Гавришак. При фоті-
дні Веселовський. Увесь дот-
значний на допомогу Олені

— Професори у Львові. В чотирьох
го м. р. відбувається Традиційна
талий „Прогресс“, кружка
Діла, Союзу Українок і
у доміні читальні „Прогресс“
из В. Початок в год. 15. — В
того п. р. відбувається Профес-
Таш „Зоря“ у власній дот-
скай 15, початок в год. 12-го
фра читальні „Прогресс“
Бібліотеці Т-ва „Прогресс“
в год. 18.30; Професори в
при кодукаційній 6-хисній
ім. Кор. Діла, у шкільній
Ритовського 22, початок в год. 18.30

У вівторок, 15-го лютого, в
Традиційне Свято Професорів
мичного Прогрессу при Союзу
ім. у Львові, в доміні С. Ш.
кл., 1. П. а. Початок в год.
співки Студентів Львівської
на” можна дістати вчисте
в доміні Т-ва, на с. 17-го

— Жінки як судді прасіт
ик тепер тему обговорює
Ганнишка у клубі „Нові
повіділок, дит 14, п. м. Рі-
год. 18.30.

— Найсладіші футра тім
мешського, Львів, на Білжак
254—48.

— Кооператива Українська
ім. М. С. довського п-ва
дотого, що у Львові в 14
Новосіт (Колісей) Сиріт
год. 3.30 „Гетьман“
дотого, що з дит 14 (4 ам)
клубі м-р М. Лукичак
клубі вадити дотого, що з дит
та, В. Ш. ді дотого, що з дит
му Бачу.

— Карнавалі! Гарно
дотого, що з дит 14
вистатити „Космос“. Дит. М. Ш.

Кіно Химера

БЕНЯМІНО ДЖІЛІ (DOLBY) — король тенорів,
ІЗА МІРАНДА — красуня Італії в найкращій фільмі п. н.

Моє щастя — це ти!

СПІВ — МУЗИКА — ВИСТАВА

В обороні Церкви та її Голови.

КАЛУШ ВІРНИЙ ЦЕРКВІ ТА МИТРОПОЛИ-ТОВІ.

На вістку про виступ пос. Войцеховського у варшавському сеймі зібралася вся інтелігенція міста Калуша без різниці партійних переконань та після короткого реферату, ухвалила: 1. Вислати посла до Експ. Митрополита. 2. Напратити виступ пос. Войцеховського. 3. Підкреслити факт, що клевета і погрози пос. Войцеховського не стрінулися з відпором компетентних чинників та що цей факт мусить нас всіх зробити сторожкими, виставити і загострити нашу увагу і чуйність.

Після того сайду заява готовності боронити прав української Католицької Церкви та призначення до її Архипастора.

ГРОМАДЯНСТВО ЛУШКА ПРОТЕСТУЄ.

У письмі, висланому до Експ. Митрополита з висловом найгнібшої пошани, українське громадянство Лушкя протестує перед культурним світом проти подібних, нечуваних, по формі й змісті, у парламентарній практиці в у-

загалі в культурному громадянстві, нападів під адресою Найгішніших Репрезентатів і Найвищих Достоїнств нашого Народу.

ЗАЯВА Т-ВА „ВЗАІМНА ПОМІЧ ДЯКІВ“ У ЛЬВОВІ.

Видя Г-ва „Взаїмна Поміч Дяків“ у Львові, що об'єднує 1004 дяків Львівської Архиепархії, ухвалив на своєму засіданні протест проти напастивного виступу і заяву привязання, вірності, глибокої честі і любові Експ. Митрополитові.

МАРІЙСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПАНЬ У ЛЬВОВІ.

У висланому до Експ. Митрополита письмі Марійське Товариство Пань у Львові висловлює своє обурення з приводу нападу і заявляє свою вірність і пошану для Владики.

ТОВАРИСТВО ВАКАЦІЙНИХ ОСЕЛЬ.

Товариство Вакаційних Осель переслало Експ. Митрополитові, як своєму Основникові і Покровителю заяву відданості та запевнення вірності Церкві.

ВРІВАВА ВІЙКА БАНДИТІВ З ПОЛІЦІЄЮ.

ДВОХ ПОЛІЦАЙВ УБИТИХ, ОДИН СЕЛЯНИН І БАНДИТ РАНЕНИ.

Вночі зі середи на четвер поліцей з Більча Золотого Тадей Косцінський пішов зі сільським вартівником Михайлом Остаповом шукати за лісними злодіями в Мишківцях. Тому, що заважав світло в хаті Дмитра Грабчинського, пішов туди і застукав до дверей. Жінка Грабчинського відповіла, що в хаті нема нікого. Одначе пол. Косцінський не повірив і ввійшов до сіней. Саме тоді з хати посинались крісові стріли і Косцінський згинув на місці. Селянин М. Остапів скрився за будинками. Одначе бандити, які вийшли з хати, завважили його і тяжко зранили його у груди. Тяжко раненого Остапова відвезли до шпиталю до Загішків. До Мишківця приїхала судово-лікарська комісія і староста Шимановський зі Загішків. Одночасно поліція з трьох повітів: заліщицького, чортківського і борщівського уклала погоню за членами ватаги відомого бандита Любінецького, яка гуляє вже на Поділлі вже кілька місяців. У четвер в год. 12-ї вполює поліція оточила Любінецького та його двох товаришів у середницькому лісі, коло Вишнівця, пов. Залішки. Підчас перестрілки

згинув другий поліцей Ст. Мазепа з Касперівця. Всеж таки бандити втікли до поблизу хит, зтероризували селян, забрали три коні і втікли до Борщівщини. Бандити далі переслідує поліція. Слід згадати, що підчас нападу на учительку в Нагоранах Любінецький заявив, що останньою кулею відбере собі життя, щоб не потрапити в руки поліції.

Книга, в якій замкнено наше повсякденне бурне політти! Книга, що огненним словом пориває душі читачів!

УЛАСА САМЧУКА

Батько і син

Третя частина славної „ВОЛИНИ“
ВЖЕ В РОЗПРОДАЖІ.
17 арк. друку вел. вісімки, двоклірова окладинка праці арт. проф. Р. ЛІСОВСЬКОГО (Прага).
Ціна 4.50 зол., з пересилкою 5 зол. для ЧСР 30 кч., для других країн рівновертять 5.50 зол. — Гроші слати сліддяками ПНО для „Дністра“, ч. konta 143981 з депозитом ВКЛ. 18818 „ВОЛИНЬ“. Замовляти в українських книгарнях або по адресі: ВАСИЛЬ РУДКО, — Львів, Синютська 43 а (Напереводні).
Усім П. Т. Передплатникам виснається!

Недужий з уяви.

Пан Зенон недужав. Недужав постійно. А була це недуга злослива, невідступна. Не міг на це poradити ніякий лікар. Ліки не приймалися. Бо й не була це звичайна недуга — загальний бронхіт, „вишпекана“ астма чи іксіас снобів — ні, це була переслідова мана. Пана Зенона гонили дні і ніч привади... пеха. Сміялися з пана Зенона знайомі, переконували його приятелі. Віл нічого.

— Мені вже нічого не поможє — говорив — маю пеха і баста. Не переконуйте мене, бо і так нічого з цього не буде. Я певний, що полад, яким побуду вискочить з рейок, інтерес, до якого візьмусь — впаде, псих, якого куплю — скається...

— Дурний, божевільний — та-ж досі нічого з цього тобі ще не траплялось. На посаді, як сидів, так сидиш, дні не заважали, не обікрали тобі медіанію — чого тоді нарікаєш? — кепкуючи залитав опасистий Степан К., приятель п. Зенона.

— Найкращий ти і коротко-передбачивий, мій дорогий — відповів дещо обуреним тоном п. Зенон. Нічого досі не траплялось, але може і надалі не трапиться, бо... або хтось має пеха або його не має. І тому сиджу, як на шпильках, до якого не беруся, бо не відомо, коли й що спадє мені на голову.

— Що ти впад на голову, це правда. Але я тани переконую тебе, що твій пех — то тільки уява. Слухай Зешку, нічого не говори — візьми

ту коперту, не заглядай до неї, сховай до бюрка, а я за три дні зайду до тебе і ти при мені її отвориш.

— Степанку, на Бога, а коли повстане пожежа, або злодії...

— Не скрипи старий страхопуде. Здорові Двері замкнулися з тріскотом. Три дні і три ночі провів п. Зенон неспокійно і в страху, заглядаючи що якийсь час до шухляди, чи припадково не зникла десь таємничка коперта.

Вечір, голосний дзвінок.
— Ну, як маєшся стара хвоко? — привитався гучним басом п. Степан. — Давай по цю коперту.

— А, забери собі її, забери врешті!

— Давай десять золотих, але скоро. І знімру-ру. О, так, то я люблю. А тепер — маєш льос, на який ти виграв 10.000. А писни мені ще бодай одню сльце про свій пех.

— Степанку, а ти?...
— Не бійся, маю також частину того самого чєсла.

— Ну, коли так, то може маю взяти льос до першої класи 41-ої Класової Льотерії?

— Як думаєш?

— А бачиш. Апетит ростє підчас їжі. А, що тепер замість чверток є пилки і число льосів є менше, тому і вигляди твої збіднілися. Тільки спійшися, бо тягнення починається вже 17-го лютого.

НОВИНКИ.

— КОМІТЕТ „РАВТУ ПРЕСИ“ звернувся до ПП. ІНЖИНІРІВ ТА ЛІКАРІВ, які 12. лютого сходили: термін сходин не переносити, ому, щоб прийти на Равт Преси. Незалежно від того, чи хто з ПП. Інжінїрів і Лікарів дістав уже поіменне запрошення, — Комітет Равту Преси запрошує оцим всіх учасників отих двох сходин, двох наших передових інтелігентських стнів. Також ті Панове, з українського ГОСПОДАРСЬКОГО СВІТА, які будуть на інших імпрезах, уладжених з нагоди господарських імпрез у Львові, — найдуть напевне час, щоб заглянути і на Равт Преси та засідати своєю присутністю на ньому — прихильність для українського світа преси!

— Нинішнє число „Діла“ з уваги на грихот. свято, що припадає в суботу, виходить з датою: неділя 13. лютого 1938.

— Конфіскація „Діла“. Вчорашнє (31.) число „Діла“ підпало конфіскації за два слова у першій статті „Ген. Желіговський і Митрошентичський“.

НОВА КНИЖКА

ЮРІЙ КОСАЧ:

„ЧАД“

повість.

Б це історія наших емігрантів, що розплутують у своєму гурті таємничу справу одного анімиста.

ЦІНА КНИЖКИ ЗОЛ. 2.20, ПОРТО 30 СОТ.

Замовляти в Адміністрації „Діло“, Львів, Ринка 12, II і у всіх книгарнях.

— „Морозенко“. Дня 12-го лютого з р. 1 год. 16-тія, у залі Театру Ріжнородности, для школи Р. Ш. ім. Ки. Льва у Львові відіграють пєсу „Морозенко“, зимова казка у 4-ох відділах зі співами і танцями. (На основі оповідання П. Мирного у вільній переробці М. Дісторича) Режисерія: Іванна Полюгова. Танки укладу і вивчення: Оленка Закланської. Спів: Дар Степана Гаврицака. При фортеп'яні: м-р Богдан Весоловський. Увесь дохід з вистави призначений на допомогу бідним дітям.

— Прєсфори у Львові. В суботу 12-го лютого ц. р. відбудеться Традиційна Прєсфора читальні „Прєсвіти“, кружка Р. Ш. ім. Корона Данила, Союзу Українок і Церковних Братів у доміш читальні „Прєсвіти“ при вул. Мартина 9. Початок в год. 18. — В неділя, 13-го лютого ц. р. відбудеться Прєсфора Ремісничого Т-ва „Зоря“ у власній доміш при вул. Вірнєвської 25, початок в год. 12-ї; Святича Прєсфора читальні „Прєсвіти“ Львів-середмістя, в Бібліотечі Т-ва „Прєсвіта“ Ринка 10, початок в год. 18.30; Прєсфора Батьківського Комітету при коєдукаційній 6-класовій вселюдній школі ім. Кор. Данила, у шкільних кімнатах при вул. Рутівського 22, початок в год. 5-їй нової. — У вівторок, 15-го лютого ц. р. (Стрітєв) Традиційне Свято Прєсфори Секції Гастрономичного Промислу при Союзі Українських Жінців у Львові, в доміш СУК при вул. Гродівська, 1, II. п. Початок в год. 15.30.

— Запрошення на Вечерні Т-ва Українських Студентів Львівської Політехніки „Основа“ можна дістати кожного дня від год. 12-14 в доміш Т-ва, пл. св. Юра 5, тел. 278-61.

— Жінки як судді присягахи. Оцю актуальну тепер тему обговорить м-р Ольга Лєстєвська у клубі „Нової Хати“ і „Труду“ в Галицькій, дня 14. ц. м., Ринка ч. 39. Початок в год. 18.30.

— Найсолідніші футра тільки у Юліані Гусєвського, Львів, пл. Капітульна 3. I, телефон 254-46.

— Кооператива Український Народний Театр ім. М. Садовського повідомляє оцим Хв. Гринєм, що у Львові в дні 15. II, вівторок Святи Новости (Колісей) Соншина 23. далі дні вистєви: год. 3.30 „Гетьман Полуботко“, історична пєса на 3 дії (4 яви) О. Барвінського в вистєві м-р М. Лушницького; год. 8. „Любов Бєлєвська“ народна пєса на 3 дії з лємківського життя, В III. ді лємківське весілля. Білєти в Союзі му Базаї.

— Карнавал іде! Гарна пані не забуває відєслати свій чад у українським костюмів

СПІШІТЬСЯ

ПО ВЕЛИКІ ВІГРИ 41 ЛЬОТЕРІ
ЛЬОСИ І КЛАСИ ДІСТАНЕТЕ
В ПОПУЛЯРНІЙ КОЛЕКТУРІ

„Щастя“

Львів, Сикстуська 30.

— Перша українська колектура державної лотерії у Львові. Довідуємося, що Повітне Товариство (Україбанк львівського повіту) у Львові, вул. Сикстуська 38, ч. тел. 108—61 отворило і веде колектуру державної лотерії і вже продає лосьи. Сподіємося, що всі українці будуть засоблятися в лосьи у своїй колектурі.

— Модне прийняття. Під цим гаслом улаштували господарський показ клуб „Нової Хати“ в суботу, дня 15. ц. м. у Жовтій залі Нар. Доу. Відчині п. Наталки Гаврих на таку тему був доповнений виставою накриття. Побачимо дражкові столи на снідання, обід, підвечірок і вечерю, а також старовинну столову заставу. Початок год. 6-та.

— Чи вміємо бавитися? Полеміка на цю тему в „Ділі“ („Жіноча сторінка“) не вирішила остаточно справи. Шойно Традиційні Вечерини „Червоної Калини“ будуть наглядним і переконливим доказом, як повинна виглядати забота про темперамент, серед безжурного настрою, многого середовища та своєрідної атмосфери під ритм не лише чужих, але і своїх національних танків. Вечерини „Червоної Калини“ дня 14. лютого, зала Залізничників, вул. Кентшинського 54—56, доїзд трамваем ч. 8. від вул. Городецької. Запрошення в Адміністрації „Ч. К.“, вул. Зіморонича ч. 12 в год. 8—15 і 11—19. 361

— „Українська меншість у Польщі“. Під цим заголовком принесла віденська „Ді Штунде“ з 11. ц. м. статтю про українців у Польщі, датовану в Лондоні 8. ц. м. і написану на основі листів варшавського кореспондента у „Маніфест Гардіані“.

— Запит до шкільної влади. З Білої, пов. Чортків, пишуть нам: Дня 30. січня ц. р. місцеві волости улаштували в шкільній будинку всеукраїнської державної школи „оплатек“ з музикою і буфетом. Гості бавилися досить весело та з добрим гумором, бо навіть не були ласкаві убити зі шкільного будинку посудин, як наприклад від пива. На другий день зранку зішлася шкільна дітвора на науку та з великим здивуванням застала на коридорі бочки від пива. Загинуло шкільну владу, чи вказанням є, щоб навіть виконуючих картин у коридорі бувши бочок від пива? Чи така школа може бути виконання шкільної дітвори? Батьки.

— Під замітом приналежності до КПЗУ поліція арештувала в селі Деревині пов. Рівне 10 осіб, яких відставили до арештів у Рівні.

— Напад на помешкання лікаря. В Микулинці пов. Тернопіль, напало перед кількома днями чотирьох невідомих мужчин на помешкання лікаря д-ра О. Розенмана. Один з напасників загинув в год. 5.30 пополудні до помешкання лікаря, мовляв за лікарською порадою. Коли йому отворила двері дружина лікаря — до помешкання ввійшло ще двох мужчин і негайно ки-

відгуки дня.

Плачуча верба.

Битва над Калкою... Цвіт нашого лицарства, поляг на полі бою. Погинули князі, знатні бояри, дружинники, слашний Ігор попав у полон. Наша земля покрилася чорним серпанком суму, залилася слізами. У Путнях на стіні заридала Ярославна, оплакуючи долю свого лада, свого коханого Ігоря, що десь у далекій половецькій країні дзвонить невольницькими кайданами. Було це (як не помиляюся) 1185 року. Скіляк вдів, скіляк сиріт осталося після тієї нещасливої дати!

Битва над Калкою. Непрогадані хмари монголів ринули як повій на наше княже військо. Земля встелася українським трупом, річки забрились українською кров'ю, а на тілах побитих і живих українських полководців поставили монголи поміст і пир справдали. З того часу хилилося наше сонце чимраз більше і більше, з того часу не було вже повної радості на рідній землі. Це було в 1224 році.

Рік за роком, день за днем, непереможною юрбою йшли тяжкі хвилини, падали тяжкі удари: втрата самостійності, братовбивчі війни, юнжі міжусобиці, приниження і помітування, а потім знову цілий довгий ряд сумних і трагічних випадків аж до битви під Полтавою, до другого гробу державності.

Програли битви, не тільки знищені, а в зорані та заскороджені оселі, вимордовані жінки і діти. Серед того Батурин — жахливий образ жорстокощі Петра І. А шибениць, а острих палів, а живих костирів — що не міра. Кожного дня, мало того: кожної години гинули в страшних муках добрі, дуже добрі і найліпші сини країни та народу.

нулись на жінку лікаря. На крик нападено: вбіг зі сусідньої кімнати д-р Розенман і зашлюпив свою жінку перед дальшими ударами, які підрізали вже напасники бритвою горло. На крик лікаря напасники втікли. Поліція арештувала трьох мужчин зі села Лучки під замітом цього нападу.

— Страшна смерть дівчинки. В лісі в господарській повіті впало придорожнє дерево на 10-літню дівчинку, яка переходила саме тоді дорогою з обідом для батька, який працював у лісі, і придавило її на смерть.

— Трилітній хлопчина врятував дівчинку. На замерзлій ставі в Тухолі потрапило двоє дітей. Нагло заломився ліг і дволітня дівчинка Уршуля Вольська стала потопати. Її поспішила з допомогою 3-літній хлопчина Гергард Куйот, але не міг її витягнути з полонки. Тому тримаючи дівчинку за руку почав кричати. На крик хлопчини поспішили прохажі і допомогли йому врятувати маленьку товаришку від неминутої смерті.

— Ні одного новобранця. Наслідки світової війни у Франції у популяційній справі виявляються в цілій повноті. Одна з округ у Бургундії не дає вже другий рік відного новобранця, бо в роках 1914—18 не прийшов там на світ ніодин хлопчина.

— Слон збожеволів. В зоологічному городі в Мюнхені мусіли застріляти найбільшого слона в Європі — Боя. Минулої п'ятниці слон збожеволів і вирвав дерево з корінням. Одноразом полонив собі клезави. Ветеринарі прийшли до переконання, що виживання слона неможливе. Слон важив 100 сотнарів, був довгий на 7.90 метра, високий 3.20 м. Хобот слона мав 2 метри довжини, відломані клезави важили 26 і 28 кілограмів.

— Смерть за продовження відпустки. Військовий суд у Вільгельмшафен засудив одного з моряків тамосьнього відділу моряків на кару смерті за самовільне продовження відпустки і за те, що оповідав про відносини в німецькій маринарці. Присуд негайно виконали.

— Корабель адм. Гортін добувають з дна моря. Одно підприємство рішило відкопати один з чотирьох австрійських панцирників „Шент Істван“, що його сторпедував італійський човен у 1918. р. недалеко Спліту. Як відомо, агаданіми чотирьма панцирниками командував адм. Гортін, теперішній регент Мадярщини, який планував оточити італійський кораблі на Адриатичному Морі. Однак мислив італійського підводного човна, що затопив панцирник „Шент Істван“ розірвав плани адмірала. Затоплений панцирник ніз касу воєнних кораблів, сконден-

ПРИ ГРИПІ

простуді, зазнаємо полоні
вживаючи таблеток

Togal

Гинули, гинуть і будуть гинути, бо кожний живий нарід поносить жертви, а українці більше як хто, бо таку долю вживали собі молодот століть.

Коли перевертати картки рідної історії — на кожній сторінці трагічна дата, якій належить всенародна жалоба.

Але жаден живий народ не може дозволити собі на 365 днів суму, а колиб дозволити собі — перестане бути живим. Стане плачучою вербою на гробах минувшини, яку козкий сильніший викор пригне до тих гробів.

Тим більше не можемо цього робити ми — народ з маркою дуже веселого, а з душею одного з найсумніших народів на світі.

Щодень, менше усміху на ликах, щодень більше зморщив суму.

На тім же особисті турботи притівають душу, велять усміх, понурюють голову. Ми жбк завзялися і вишукуюмо собі все і всоди трагічні випадки та кажемо сумувати по них.

Люди! Не стане дня у році! А хочби зрадукувати тисячі випадків до 365, то не знати, котрий з них більш сумний і трагічний. А хочби знати, то що тоді в нас буде?!

Плачуча верба?!

Галактіон Чіпка.

тровання у Спліті, що обіймала війська міліції золотих ворон у золоті. Крім того сама вартість заліза затопленого панцирника заохочує підприємство відкопати панцирник з дна моря.

— Апарат до розпорощування мряки. На однім з англійських летовищ випробували новий винахід англійського інженера до розпорощування мряки, що є найгіршим ворогом летуна. Найсильніший апарат вислав сильні теплі проміні, що нагрівають довгий вогкі верстви повітря і пересувають мряку в горішні верстви повітря. Таким чином над летовищем твориться великий район від мряки і летун без небезпек може осісти з пасажирами на летовищі.

— Найбільша болельщиця Франції. Недавно появилася у Франції книжка п. н. „Населення Франції“, що затримує одну з найбільших болельщиць сучасної Франції — змирання її населення. З оглядів на цій книжці статистичних даних виходить, що в 1650 р. в Європі було 100 мільонів мешканців, з чого на саму Францію припадало 20 мільонів. Нині в Європі мешкає 510 мільонів мешканців, з чого у Франції живе 42 мільони населення. Отже в 1650. р. на 100 європейців припадало 20 французів, а тепер на 100 європейців припадає ледки 8 французів. Крім того Франція має найбільший відсоток, бо аж 14 прц. старців тоді, як Німеччина має 11 відсотків старців, Зауєні Держави 8 відс.

— Нова книжка канцлера Гітлера. З оточення канцлера Гітлера передають вістку, що він працює тепер над другою книжкою, в якій обговорює дорібок націонал-соціалістичного руху за перших 5 літ. Досі ще невідомо, який буде наголовок тієї нової книжки.

— Безробіття у Франції. У дні 29-го січня ц. р. у Франції нараховували 399.728 безробітних, тобто на 4.085 більше, як попереднього тижня, і на 22.259 менше як у відповідному тижні минулого року.

— „Як стати щасливим і багатим? Ресента на щастя? Ні! Ми далекі від цього, щоб переконувати песимістів. Ми тільки докажемо, що тепер кожний смертельник може здобути щастя і багатство. Воно кожному доступне, треба тільки знати, де його шукати! Недавно відкрито нове, невичерпане джерело щастя в Варшаві, при вулиці Вержбонів ч. 7. Саме там, в Колятурі Тарговіцької, за кілька днів тягнення IV. класи 40-ї Лотерії шло дві великі виграші. Одна 100.000 зол. на ч. 140043, друга — 50.000 зол. на ч. 136618, а решта менших і багато виграшів по 10.000 і 5.000 зол. а не рахуємо. Усі ті, що вперто вірили, що саме в Тарговіцькій жде їх щастя і багатство, не заведася! Тож усі снімлі по лосьи I-ї класи 41-ї Лотерії до Тарговіцької в місто, що там здобудемо, як уже багато інших, щастя і багатства, бо в Тарговіцькій виграється“.

П. М.

[illegible]

Останні вісті.

НІМЕЦЬКИЙ УРЯД ЗАПЕРЕЧУЄ ВСІ ВІСТКИ ЗАКОРДОННОЇ ПРЕСИ.

У німецькій міністерстві пропаганди відбулася пресова конференція у присутності кількох єдинок урядових пропаганди та в присутності берлінських представників закордонної преси. На цій конференції шеф пресового уряду заперечував усі переборщені вістки про події в Німеччині і рішуче заперечував погослови про військові заворушення. Кронпринц вийшов на спортивну прогулянку і вернеться з неї за 14 днів.

Генерал Фріч хоряк і перебуває в Лондоні. Всі старшини, що їх перенесли на емеритуру, виконують ще службу до 28. п. м.

Неправильні теж вістки про замкнення кордонів. Також багато інших вісток шеф пресового бюра внісши або спростував.

Посмертні згадки.

О. ОЛЕКСАНДЕР ПИК.

5-го січня ц. р. на далекій чужині, в Зауе-тих Державах Північної Америки, у Філадельфії, умер філадельфійський папир і канцлер єпископської консисторії о. Олександр Пик.

Бл. п. о. Олександр Пик народився 15-го липня 1884 р. в селі Юсипичі, жидичівського повіту. До гімназії ходив у Стрию. Потім студіював право у Львові й один рік служив у війську. Перейшов на богослов'я, яке студіював у Львові та в Інсбруку. В 1913 р. вийшов до Америки і спершу душпастирював у Філадельфії при єп. Сотері Ортисіні. В 1916 р. перенісся на парохію до Мек Кіз Ракс, Па, де був 10 літ. У 1927 р. звиняв становище канцлера у Філадельфії, на якому був до смерті, тобто теж 10 років.

О. Пик. був високоінтелектуальною людиною. Спокійної вдачі, у своїй скромності був майже незламний, але був усюдні, куди його кликали обов'язок та шире серце. При всій своїй праці знаходив завжди час і терпеливість зайнятись школярами і сиротами і хорими. Лишив жінку і три доньки, що від 10 літ перебувають у Львові.

Тіло покійного о. канцлера перевезли зі Стриги до парохіального дому. Дня 10. січня відбувся в церкві єврейської похорон, що його відслужив Кир Костянтин в сослуживні 37 священників. Народу була повна церква. Це була незвичайно сумна хвилина, якої не переживала філадельфійська українська громада від смерті єпископа Сотера Ортисіні. Поховали о. Пика на цвинтарі української греко-католицької церкви в Мек Кіз Ракс, Па.

Нехай чужа земля буде йому пером!

Дописи.

ГОРОДОН.

Професор Мішанського Братства. В неділю 30. січня ц. р. у Львові Мішанське Братство, що гуртує в собі мілані Городка, традиційну професуру для своїх членів і запрошених гостей. Невелика зала ака. «Політ» не могла помістити всіх учасників, яких зібралось близько 200 осіб. Професура побажалося парох Городка о. Євфимій Родольфський та віце-канцлером всіх присутніх. Описав спільно волюнтерів. Потім забрав голос провідник Мішанського Братства о. Омелян Шаралевиць, який короткою промовою привітав усіх гостей та віце-канцлером Мішанського Братства. На професорі лягло майже в комплексі інтелектуальних Городка, всі співзвучки та представники передмістя. Перший виступив на гарному промовою депутат Петропольський о. Львова дир. Магони, що в коротких, але адекватних словах поінформував всіх про діяльність української кооперації та її вплив на майбутнє. Описав промовою: рад. В. Сутий в імені Філі «Прогресу» в Городку, о. П. Паламарчука від Союзу Українок. Клан Карачевський від У.

К. О. Помітив вразливі аспекти довшої промови п. Мих. Цуковського, який авторизував півну актуальних та хвилюючих громадських справ, як брак домішки, справу будови Нар. Дому в ім. Промовили ше ім. Р. Паламарчука, дир. С. Вушманюк, о. В. Чопов та в ім. «Відродження» і Кружка Р. Шкоди д-р С. Кивелек. На його запит зголосили присутні 22 вол. на Річку Школу. Півну промову закінчив о. О. Шаралевиць, висловивши потребу організації міст та активної праці мішанства в загально-національних товариствах. Від Мішанського Братства підтримував гостей і промов. п. Медвиз. У промові підкреслювалося потребу єдності організації і консолідації всіх силів Городка у праці на культурній та економічній ділянці. Професор відбувся без алькоголю та полишив серед учасників акадмічне враження.

БЕРЕЖАНИ.

Збори Філії «Прогресу». Дня 2. лютого ц. р. відбулись загальні Збори Філії «Прогресу» в Бережанах, що отримали велике число делегатів читальні і членів Матірнього Т-ва. Висловили вони апетит простоту союзу «Українбанку». Переважала молодь. Жінок з села лідило. Зборами проводив голова Філії м-р Логун. Привітав був вітучиник Матірнього Т-ва ієсп. Бри-лиський. М-р Логун, адміністрація Зборів, привітав посмертну акадмію померлих у м. р. членів «Прогресу» та героїв імід Крут, яких пам'ять ушановано поштанов-ним з місць та 1-хвилинною мовчазкою. Звіт Філії ви-казує, що Виді, якщо вали від уваги можливості. Якими в'я диспонував, законом у цілості прийняти ти заложени на його праці. Відбуто 108 поїздок, 90 зустрічей, 4 аспекти, кілька свят, нап. імпреа та кон-ферції. Збірка на «Дар Прогресу» перевищила квоту 1000 зол., що є доказом поширення та поглиблення національної свідомості. Філія має 6000 членів, що гуртується в 60 читальні. 6 читальні було в світові, році завітаних, та з них ще тільки 1 не відновила своєї діяльності. 8 читальні побудувало свої власні доми, деякі до будови приготувались. Преса по читальних поширила і є чисто національна. В загально-ропі заборонила акадмі аж 117 вистав, 34 концерти, 56 забав і майже всі фестивалі (24). Усіх заборон було 2311. Всі проклами в справі осудження дитячих садків акадмі відкинула. Після того анголосою промову ієсп. Бри-лиський, що вісав у жертову Матірньому Т-ву в його ювилі році привітав консолідацію українських сил. На жаль, Збори не обійшлись без приморного інциденту. Нарешті тесті візюков громад, між іншими і го-ловою Філії Союзу Кружок, членів Коопт. Коопт. Філії «Прогресу», акадмі та цілого, писемництва д-ра Ф. Ковалюка, який не зміг реактувати на бру-галіности просто розігнаний. Провід, діставши ві-двізюков в формі широкі подки та привагання за свою безпорядкову працю, висловлюючи делегатом чи-тальні в Львові гром. Кавалієвим, одиак тіщо ображали його самого та піду його рішуче, не зважали на від-повіді свій нерозуміння крок напруги. Виді Філії мусить примудратись, як на будуче запобігти подіб-ним інцидентам, бо вони за часто і за агресивно на-ступним термі промислюються. До нового Виділу відішли: м-р В. Логун — голова, о. Нодієвський з Вибудова, мест. голова, м-р Танчун, секр. дир. «Нар. Торговлі» Рівненський, секр.б. В. Цинський, ом. учнт. Нарова, контролор і студ. Відницький та гром. Ко-баль з Кошиків, членів Виділу.

В. Ц.

СТРИЯ.

22. січня. Ровенська 22-го січня святкували укра-їнські установи святоючими сходами своїх членів. І так в «Українській Касині» анголосою святоючий ре-ферат оди. Остримович, доповнив його споминами се-ріор і провінши Остримовича д-р Алтин Гарасиєві. Філія Союзу Українок улаштувала святоючий сходами, де голова т-ва п. Михалашевичева анголосою святою-чий реферат. Студентська Т-ва і Мішанська Весіла пошанували 22. січня також святоючими сходами і товариською гутіркою. Цього року на передмісті Личи читальні Прогресу і вужком Союзу Українок відсвяткували 22. січня святоючими рефератами студ-тської п. Держави і гостей кружка Українок п. Струме-люк. Крім рефератів були хори й деклямації. Дня 23. січня на спільній професорі обох цих діяльних то-варств на Ланах довшо патриотичну промову, при-свячену ровенським 22. січня анголосою п. М. Кравчи-на, делегата Філії Союзу Українок.

Ровенщин Крут святкувало урочище спеціально Українське Студентське Т-во святоючими сходами і рефератами у своїй домілі, як і в домілі читальні «Прогресу» на Ланах. Світ підтримав ідеаліст на-шої мови, яка своїм пошануванням обох національ-них роковин дає автору, що буде високо держати прапор національної свідомості й солідарності.

Гостина Українського театру ім. М. Садовського. З тодішнім акадмічним загоном до Стриги театр ім. М.

Найкраща історична повість останнього 18. ліття
МИКОЛИ ГОЛУБЦЯ

„Жовті води“

що дає картину ПЕРВОПОЧИНІВ ХМЕЛЬНИЧ-ЧИНИ але появилася й мусить найтисся в книж-збірні кишинського українця, кишинь кум-турно-освітньої установи.

Ціна книжки в 256 ст. друку великої вісімки на гарному папері тільки 3.50 зол., порто 30 ст. Замовляти в Адміністрації «Неділі» Львів, Ринок 1.

Садовського і в дніх 2, 3 і 4. лютого в Намісній Домі відіграв по містечку всі три рівнорозмі п'єси. Пер-ший раз у Стрию позукав ми «Мазеу» Садовського в перекладі Зерова. Артисти своєю грою пошану-ли жадливо збірку публіку, а якої отпелі костюми і добра гра дали високоду всім присутнім. Всі від-силі акадмі три артисти і красу декорації містеч-українського театру в порівнянні з грою польського покутського театру, який тільки разіше відіграв у Стрию ту саму п'єсу. Вибравшись на перший план грою артисти І. Федчишин (Мазея) Іво Поток (ко-роль) і п. Липишан (воєводи), год і всі інші акадмі відігравали свою акадмію. Другу европійську п'є-«Подружжя мети», комедію Літтенберга, відіграв ар-тисти з домішною бразурою; на жаль, стрийська ака-дмія не домішала заходів упрям театру і на ви-проу явилось нечисленне. Ті, що були, мали працю насолоду подивитись акадмі-артистами 177, що вчу-дові три години сердечню сміхались. Сама ж п'є-гарний акадмік для української опери. Третю п'є-стала «Гетьман Полуботок» в ієспіації Луки-кого стигнула вже більше публіки, переважно містеч-Артистична гра й історичні картини мови та за-жали в нашій збірці. Всі артисти отримали ве-стись своїх героїв жидіраше, за що сід і вва-зати призначення. Стрийське громадство бача ти-гостило артистів по приміщенні мешканств, бача ти-пей спосіб відігравується ім за заки візюков пра-На жаль! мистецтві пригравала акадмі музика театру.

Професор Марійського Т-ва Пань, ушанував 4. лютого, показав, що великий провід може багато ко-сепного провідати швіт і в найнеоприматішній об-визав. Брак відносної сід в Стрию, по вважати сід Нар. Дому під кією, є колючою, через яку мусіть розбиватись всі акадмі промову всієї української установи Стриги. Одиак підприємствіст і артисти прибрали сіді «Сокола» в П. Домі робив на сіді собою мизий, роздільний вистрій. Часилин і збірку збірку громад, Стриги акадмі, що Марійська Т-ва гішніть великою допаною у всіх сражених гром-дин. Промові на професорі висказувались в про-дубово та приваганням і послахом для Зеро. Матр-полита, так сильно ображеного пос. Войтовича ака-обіжюча в своїй акадмі все літ за його акадмі для добра і слави українського народу.

Спорт.

ПІНГ-ПОНГ.

Роздача нагород за мистецтво українських дружин Львова у пінг-понгу, відбулась у вівторок 13. п. м. в год 5. пополудні в домілі «Робітничої Громади». Рок 8. Передати відбулись змагання: тім дружин, які брали участь у мистецтвах, проти мистця «Робітничої Громади». В тім будуть грати: Каратинський, Кий, Терещинський, Давидовський, Красівський, Демт.

ГАКІВКОВИЙ МЕТЧ УКРАЇНИ ВІДКРИЛИ.

Гаківковий метч Україна—Чорні, який має відбу-тись в п'ятницю 11. п. м. відкритий. Зате в суботу 13. п. м. на ледовищі Погоні починається турнір за кубок с. П'єтера, в якому беруть теж крім України участь ака-крати гаківковій дружини Львова, як Чорні Петер і Лехія.

В суботу 12. п. м. починаються гаківкові мистецтва п'явської Б-класи, в яких бере теж участь Україна й Перший метч гратимуть наші моводі гаківкери в моводі 13. п. м. в пополудне з Погонею П. на ледовищі Погоні при вул. Шимонівчів.

Чи у Вашому повіті та у Вашій громаді від-бувається уже домашнє навчання неписьмо-них? Таким навчанням повинні зайнятись всі Філії та читальні «Прогресу» й окремі сіді Філії громадян. Для цієї мети видала «Прогрес» дуже цікавий буквар із читанкою «ДО СОН-ЦЯ», що коштує всього 30 ст.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

NASZ WYRAZ. Miesięcznik literacko-artystyczny
Rok IV, Nr. 9, Kraków.
PRZEGŁAD POLSKO-WĘGERSKI. Organ Towar.
miśw. polsko-węgierskiego im. Stefana Batorego. Rok
I, Nr. 5, Grudzień 1937, Warszawa.
NASZA PRZYSZŁOŚĆ. Nr. LVI, Listopad 1937, Nr.
LVI, Grudzień 1937, Warszawa.

ЕЛЕКТРИТ РАДІО

ВІДБІРНИКИ НАЙВИЩОЇ ЯКОСТІ

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції по відповідає.

Шкіряні каганці

Уради для нов. а. кавказських шкіряних каганців, шкіряних каганців по 1.30, шкіряні по 1.30 — продажі в Україні, українсько-американська Н. Б. А. Р. Е. Р., шкіряні каганці з шкіряної шкіри, шкіряні каганці.

Театри.

Римський Театр:
Субота 12. II. год. 7.30 „Кармен“ оп.
Неділя 13. II. год. 8.30 попоз. „Сіс“;
год. 7.30 „Отаровський ідилія“. Для
мал. дітей.
Вівторок 14. II. год. 7.30 веч. „Отаровський ідилія“. (Для мал. дітей: недо-
зволено.)
Імпр Річмордностей:
Субота 12. II. год. 7.30 „В перфумері“.
Неділя 13. II. год. 8.30 попоз. „В пер-
фумері“; год. 7.30 „Дімок з карт“.
Вівторок 14. II. год. 7.30 „Дімок з карт“.
Український Народний Театр ім. М. Са-
вченка:
Діти (сала Колюба, Солянка 28).
12. II. год. 8.30 попоз. „Гетьман Полу-
бог“. Історична п'єса на 3 дії О. Бар-
дасюка. Звичайні ціни.
13. II. год. 8. веч. „Пісня Весниду“. На-
родна п'єса з тематичного життя на 3 дії
Дідухевича. У III. дії обряд весня-
ного моїла.

Щасливі обручки

з 14 кар. золота
підпису Б. ГРИНБЕРГА, Синюська 4

КІНА.

АПОЛОН: „Діва з темпераментом“ (Ан. Олдер).
АТЛАНТИК: „Продивна брехня Нанс“ (Бермунд).
ВАНДА: „Щі двома прапорами“ і „Міролюбство“.
ПРАЖИНА: „Знахар“.
ЕВРОПА: „Луна“ (Парі Вазр).
КАСНО: „Роберт і Бертран або Два каганці“ (комедія).
КОПЕРНИК: „Корабель новітніх“.
МАУСІНЬКА: „Дівоук“.
МЕТРО: „Сем Должов“; „Одир на коні“.
МРАЖ: „І оборони“ з Філіпом і Філіпом“.
МУЗА: „Коли дитя буче“.
ПАКС: „У тій світлій сонні“.
ПАЛРО: „Ді верши баль“ (Парі Вазр).
РАД: „Я збрехала“.
РІЛЬТО: „Іх сто, вона одна“.
СВІТ: „Ді і Патагон в реж“; „Тіш мундаль“.
СІЛІВІВ: „Королівський шизон“ і „Ріш“.
ТОП: „За утіль“; „На Діволюбстві“ (Парі Вазр).
УТІХА: „Ді верши баль“ і „Рені“.
ХІМЕРА: „Моя паста це ти“ (Вел. Діш, Мірелі).

ФОТОПЛЯСТИНОК:

(м. Маріївська 5).
„Того“.

ФОТОПЛЯСТИНОК „Сентоні“ (Пасаж Гасмана ч. 7);
Падення Америка і Японія.

Львівське радіо.

Субота, 12. лютого 1938.
6.15—8.00 Радіо-аудіо: 11.15 Для пісн: Світлий пісеньки; 11.40 Музика; 12.00 Форт. мініатюра; 12.05 Полуднева аудіо: 12.45 Концерт балетів із пл.; 13.00 Радіо-аудіо: 13.05 Господарські пісн; 13.45 Театр Улан для дітей: „Літ години на літ“; 16.15 Лес. оп. та класи у вик. оркестри; 16.50 12.30 Актуальна гутірка; 17.00 „У радянській конторі Тивенгаза“; 17.15 Концерт солістів: тено, ріок, скрипка.

форт., 17.30 Наша програма; 18.00 18.50 Концерт; 18.10 Паморанч мініатюра; 19.05 Програма на завтра; 19.00 „Діволюбств“ муз. ауд. для дітей, Школя перекладна на великобритан; 20.00 Концерт нар. музик; оп. 20.45 Реч. дівчина; 21.00 21.15 Трагед. з театру „Діт Скалі“ у Милан „Чігарово весілля“ оп. Моцарта; у перервах: Радіо-аудіо пром. Актуальна гутірка, Уотамі виступ.

Неділя, 13. лютого 1938.

8.00 Сигнал часу; 8.15 Для села: Хл. газетка, Музика з пл.; Над тим будують радити; 8.30 Вес. мейоранч; нема радіо-аудіо 12. господарки; 8.50 „Волона — основа веси. управн“; 10.30 Леонарда-льо; „Панні“, оп. з пл.; 12.05 Сімф. по-раном, орк.; форт.; 13.00 Фрагмент із ан-ду хаді-хаді-хаді в Перемінні; 13.10 „Час утіль“; Вес. Пруса; 13.30 Орк.; баритон; 14.45 Для села: Огляд ринку рішних продуктів, Музика з пл.; Море забавляе дообуду, Кішки, що їх хабороб повинен знати; 15.40 Для дітей: „Соняшні мрії“ Б. Герда; 16.05 Му-зика з пл.; Італійські пісні та пісеньки у вик. М. Фіоренца сопр.; 16.05 Леонарда-льо; 16.10 Паморанч; 16.15 Вес. мейоранч; 16.15 Хвиліна бора отуді; 16.20 Театр Улан; „Людина на кораблі“; 19.25 8 на-шої читальні; 20.00 Рок. концерт; 20.05 Шорт пісеньки, два форт., гармоніка; 20.35 Спорт; 20.40 Політ. огляд; 20.50 Веч. дівчина; 21.00 Форт. із бовосерського моту Польща-Німеччина; 21.15 „Були собі овники три... морські“ — Велеска Заулан; 22.00 Оповідання про Ветовена; Година полудня; 22.50 Ост. в'єтні; 23.00 Танк. музика з пл.

Понеділок, 14. лютого 1938.

6.15—8.00 Радіо-аудіо: 11.15 Для пісн: У столірській вартаті, Ветовено-ві творі з пл.; 11.40 Е. Лазло: фрагм. з Боспальської Сімофонії, пл.; 12.05 Полуд-нева аудіо: 12.45 Сучасна опера, з пл.; 14.30 Легка музика з пл.; 15.00 Трохи пісн, трохи слова; 15.20 Висучі в'єтні з м'єта та пром'єтні; 15.30 Господарські в'єтні; 15.45 8 пісень по віро; 16.15 Легкі мелодії та пісеньки; 16.50 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 Вагатово; 17.15 Скрипка, рециталь Керту Вальне у супр. форт.; 17.30 Лівані пром'єтні; 18.00 18.50 Спорт; в'єтні; 18.10 Арті та пісн у вик. Олени Скалової, мейоранч, Іа. Романовського, бас, у супр. форт.; 18.30 18.55 Програма на завтра; 18.55 Літер. хвиліни; 19.30 Діалог: „Що думаємо про Ковальські“; 20.00 Рок. концерт, орк., оп. 20.45 Веч. дівчина, Актуаль-на гутірка; 22.05 Літер. новини; 22.25 Камер. концерт, музика, сопр.; 22.50 Ост. в'єтні; 23.00 Танк. музика з пл.

Вівторок, 15. лютого 1938.

6.15—8.00 Радіо-аудіо: 11.15 Для пісн: 11.40 Інстр. мініатюра, пл.; 12.05 Полуднева аудіо: 12.45 У маришаль, пл.; 14.30 Легка музика, пл.; 14.55 Вір-жа; 15.00 Форт. із пром. Іа. Лема „Голо-ви до поволюти“, Музика з пл.; 15.25 Висучі в'єтні з м'єта та пром'єтні; 15.30 Господарські в'єтні; 15.45 Пісн речі з 5 частин сета, ауд. для отарних ді-тей; 16.05 Фін. гооп. аудіо; 16.15 Дів-чиз хор; 16.50 19.50 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 У бучм'єтні; 17.15 Камер. музика; 17.50 Зимово в'єтні; 18.00 18.50 Спорт; 18.10 Трі знаки звиту; 18.20 Ве-селі пісеньки, з пл.; 18.35 Для села: Чи жтучні погні на дорож, Уд. скрипки; 18.40 8 малірикі по Мавелоні; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Літер. мейоранч; А. Олдугові; 19.30 Хори; 20.00 Муз. мініатюра у вик. сол. квітету, пі-сеньки; 20.45 Веч. дівчина; 21.00 Сімф. концерт; 22.00 Танк. музика у вик. мел-лої орк.; 22.50 Ост. в'єтні; 23.00 Концерт балетів із пл.

Середа, 16. лютого 1938.

6.15—8.00 Радіо-аудіо: 11.15 Для пісн: Честісті, це не дрібниці, Весела музика з пл.; 11.40 Співає М. Флора, те-зор, гр. пл.; 12.05 Італійська чад.; 12.45

інформаційна газетка з українською мо-ю; 13.55 Отаманський танок з пл.; 14.30 Легка музика, з пл.; 14.55 Віржа; 15.00 Форт. із пром. Іа. Лема „Голови до по-волюти“, Музика з пл.; 15.25 Висучі в'єтні з м'єта та пром'єтні; 15.30 Гос. в'єтні; 15.45 Над великою ривою „Лімонов“, гутірка для отарних дітей; 16.00 Кутюк мови; 16.15 Рок. орк.; 17.00 Шляхом І. Бригади; 17.15 8.45 Пісн, Ресер-Ото-ковська мейоранч, форт.; 17.50 Вечір-на вартісті ростишної поживи; 18.00 18.50 Спорт; 18.10 Р. Штраво: Терпін і дуєт із оп. „Кавалір Ор'оні Рокі“; 18.20 Мала ренія великих опраці — пісень-ки Сехенстера з муз.; 18.30 18.55 Програ-ма на завтра; 18.55 Для села: Хл. в'єтні, Музика з пл.; Сорелла мейоранч на ростиш; 19.00 „Пісн“ фрагм. з пром. І. Віктора; 19.20 Нар. пісеньки; 19.35 „Тіт проф. От. Чарновського“; 19.50 Актуальна гутірка; 20.00 Рок. концерт, сопр., форт., хор; 21.00 Шотенівський концерт у вик. От. Шнівальського; 21.45 Гутірка про літ. поєтні; 22.00 Сім. ре-сульт Вандровської-Турської; 22.30 Танк. музика з пл.; 22.40 Кутюк гумору; 22.45 Продовження танк. музика з пл.; 22.50 Ост. в'єтні; 23.00 Танк. музика з пл.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 12. лютого 1938.

БЕРЛІН 15.00 Баллади у вик. хору; 21.00 Концерт мейсн. орк.; 22.30 Легка і танк. музика; ВІЛГОРОД 20.00 Нар. пі-сн; ВУДАПЕНТ 12.05 Солісти; 17.30 18.00 Цит. музика; 20.00 21.00 „Наречена з Гамбург“ оп. Вагнє; ВІДЕНЬ 11.30 Тирольські мелодії; 19.10 Іа муз. муну-шніми Відня, концерт симф. орк.; 20.00 21.00 Весела аудіо; 22.55 Рок. музика, кларет, Л. Іванович сопр.; ДАВІШ ЛІАНДЗЕНДЕР 18.00 Камер. музика; КО-ПІНЦ 14.00 15.00 В'єтні, 18.00 Е. Мін-ята „Гріє життя“ оновилана; МІЛІНО 19.30 20.30 Рок. музика, 22.15 Скрипка; ПРАГА 17.50 18.00 „Хорія з урошн“ ком. Молера (в німечч. 2 мов.); 22.30 Діко; РАДІО ПАРІ 21.15 Пісн, 21.50 22.00 Театр Улан, 23.05 Сімф. музика; РІМ 16.00 Сімф. концерт, 19.30 Рок. музика, 21.00 22.00 23.00 24.00 „Фігарово весілля“ оп. Моцарта (з мільської Лі Скалі).

Неділя, 13. лютого 1938.

БЕРЛІН 16.00 Весела пополудня, 18.00 Італ. музика; 19.35 Швайцарська форт. класика і романтична музика, 20.00 21.00 8 опер і опереток; ВУДАПЕНТ 12.30 Оп. орк., 15.45 Форт., 20.00 Цит. му-зика; ВІДЕНЬ 11.45 12.00 Вагнерівський концерт, 15.40 Квартет, 19.35 20.00 Арті та пісн, А. Анбалі мейоранч, 20.10 21.00 Життя це танок, орк., хор, сол.; ДАВІШ ЛІАНДЗЕНДЕР 14.30 Фр. пісн XVI ст. і буржудські пісн; КОПІНЦ 18.00 Чесь-кі реч. пісн на Закарпатті. Про азам-ні словенці із русинами, Концерт хору діт. учит. семінарії в Ужгороді (Котко, Лемтович, Давидовський, Арсє); КЕЛЬН 19.30 20.00 21.00 „Симоне Бонаве-гра“ оп. Верді; МІЛІНО 17.00 18.00 Ве-селі мелодії, 21.00 22.00 Муз. комедія; ПРАГА 9.00 Реч. музика, 10.15 Сімф. квартет, 11.30 Форт. квітет з-моль Но-вака, 15.00 „Пів колодні“ ком. оп. Віль-дека, „Кавалерія Руотіана“ оп. Маска-нія, 17.35 18.00 „Кішка і музик оп. Ель-шнєгелі; РАДІО ПАРІ 18.00 19.00 Кон-церт опери XIX ст., 20.30 На солі, пісн, 21.15 Пісн; РАДІО РОМАНІА 20.20 21.00 22.00 „Троїчка Отамбулу“ оп. Л. Фала, РІМ 17.00 18.00 Сімф. концерт, 21.00 Рокетикова музика та пісеньки; СОФ'Я 19.00 20.00 21.00 „Корабель-марено“ оп. Вагнера; ФЛЮРЕНЦІА 15.00 18.00 „Сед-но“ оп. Римського-Корсакова.

Понеділок, 14. лютого 1938.

БЕРЛІН 20.00 Сентонія й танк. музика XVIII ст.; ВІЛГОРОД 20.00 21.00 22.00 О-лер; ВУДАПЕНТ 12.05 Солісти; 17.00 Хор, 18.50 Цит. музика під дир. Догна-ніа (у проєр. „Мавелон“ Літа); БРЮСЕ-ЛІА ФІЛМ 21.00 22.00 „Галабська пр'є-ка“ оп. Абрама; ВІДЕНЬ 10.50 Гутірка про Кішка, 12.30 Марші та вальси, 16.50 Італ. музика, 19.35 Сімф. концерт, 21.40

Софія Е. Рокіта сопр., ДАВІШ ЛІАНД-ЗЕНДЕР 18.00 Век. концерт; КОПІНЦ 18.00 Оп. Скалі: „Вороліте несторю-маша“ комедія у вик. артистів нар. те-атру з Ужгороді; ЛІОН 21.30 22.00 23.00 „Гарда Олелі“ оп. Оффенбаха; МІЛІНО 17.15 Діва танка на форт., 21.00 Сімф. концерт; ПРАГА 19.15 В'єтні, орк., 20.25 „Вагетель“ Дівока на 2 спр., мей. і форт.; РАДІО ПАРІ 21.55 Пісн, 21.50 22.00 23.00 „Не грам могола“ оп. Одріа; РІМ 17.15 Сучасна танк. музика, 22.10 Коме-дія; СТОКГОЛЬМ 22.00 „Кавалір Срібної Рокі“ оп. (П. діт) Р. Штраво.

Вівторок, 15. лютого 1938.

БЕРЛІН 15.00 Муз. дрібнички, 20.00 Карнавал; мелодії, 21.00 Італ. мейсн. ор-кестри; ВІЛГОРОД 22.00 Пісн; ВУДА-ПЕНТ 12.05 Век. концерт, 18.00 Нар. пі-сн, 19.15 Діва марші, 21.45 Орк. кон-церт; ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.40 18.00 Танк. ритми у сучас. форт. муз.-ці, 19.40 20.00 Гумор в опері й оперетці, концерт; ДАВІШ ЛІАНДЗЕНДЕР 18.00 Пісн, 22.30 Соната тріо — Кройцера; КОПІНЦ 14.00 18.00 18.45 В'єтні; ЛІАН-ЦІГ 19.30 20.00 21.00 22.00 „Мамон“ оп. Мессетте; МІЛІНО 17.15 Форт., 19.30 20.30 Рок. музика, 21.00 22.00 23.00 „Сі-бух“ оп. Льюї Рокі; ПРАГА 17.30 Скри-пка, 18.10 Пісн наших предків, 19.30 20.00 21.00 „Христос Колумб“; ПАРІ ПТ 21.30 22.00 23.00 „Твої уста“ оп. Іо-ан; РАДІО ПАРІ 18.10 Легка музика, 21.15 22.00 Камер. музика; РІМ 17.15 Танк. музика; СОФІА 20.15 Славянські пісеньки; ФЛЮРЕНЦІА 20.20 21.00 22.00 „Маліс Помалур“ оп. Л. Фала.

Середа, 16. лютого 1938.

БЕРЛІН 19.10 Легка музика, 20.00 Тво-ри Ф. Дрезеке у вик. сол.; ВІЛГОРОД 20.00 Спіз, 20.30 21.00 Гумор, 21.30 Пісн; ВУДАПЕНТ 12.05 Форт., 17.00 Хор, 17.55 Цит. музика, 20.35 21.00 Оп. орк.; ВІДЕНЬ 17.30 Оп. арті, 17.50 18.00 Пісн М. Кельндорфера у вик. М. Гергара сопр., 21.40 Скрипка; ДАВІШ ЛІАНД-ЗЕНДЕР 10.30 Для дітей, 18.00 Скрип-ка, 22.30 Дівертмент п-лур Гайла; КОПІНЦ 14.00 18.45 В'єтні; МІЛІНО 17.15 Танк. музика, 22.15 Іт.-м.м. кон-церт; ПРАГА 14.00 Пісн, 18.05 Пісн австр. композиторів; РАДІО ПАРІ 21.30 Скрипка, 22.00 Франція у пісн, вок.-ал., 21.00 22.15 Спр. рециталь І. Вазара, 21.00 22.00 23.00 „Марта“ оп. Флоретта; СОФІА 19.00 Сім, 19.45 21.00 „Ріколето“ оп. Верді.

БІРЖА.

Львів 11. лютого 1938

Гроші.

Купно-продаж: Великі белар. 59.72 (8.25), Долари амеріканські 5.27.00, з 24.30 Долари канад. 5.26.50—5.24.00, Флоретти 10.25.74—29.40, Франк фр. 17.42 —, 17.12, Франк швайцарський 122.60—121.80, Фунт англ. 26.49—26.35, Гульдени данч. 100.25—99.75, Корона ч. 17.60—16.90 Кор.-дан. 118.35—117.30 Кор. норв. 133.13—132.15, Корона шв. 116.64—115.65, Ліра-Італ. 21.60—20.70, Марк філіал. 11.74 —11.25, Марк нім. 103.00 — 100.00 Піс-лінги австр. 99.80—98.80, Телл Авіа 26.20 —25.95, Марк нім. срібні 118.00 — 113.00

Анці.

4 і піл проп. анці. 65.00, 64.50, з інш 1 см. 80.13 серія 90.00, 3 поз. інш. 1 см. 80.50 серія 91.75, 5. комарс. 68.00 пром доз. 42.00, 4 консол 65.50

Папери

Банк Польський 116.75 Пунто 16.75, Вуголь 31.75, 32.00, Лізлос 63.25, Мок-шеля 14.75, Островськ 53.75, Страхонч 38.25, 38.00, 39.25, Габсбург 48.25, Тедація неодастайна.

ЦІНИ „МЯСЛОСОЮЗ“

Львів, 11. лютого 1938 р.

1 кг. масла десерт. блон без оп. 3.35 зол., 1 кг. масла бочком. нел. з опак. 3.40 зол., молоко 17—18 сот., (в'єтні коня) 4.00 зол., Тедація на масло й молоко здержана на ціні змичкова.

КУЛНО - ПРОДАЖ

КОМПЛЕТНИЙ ДЕТЕКТОР з гарній скрині: 11.50. Радіома робота „Радіо-тон“, Львів, Осоловських 10, тел. 117-41. 171 12-0

НОВА ГАЛАНТЕРІЯ Василь Буданковський, Станіславів, ратуш. поручає різного роду галантерейні артикули. 2320 18-20

ВИПРАВИ кухонні, комплетні, емалі, вол. 65.—, алюмінію вол. 90.— а млинки, залізом і т. п. Рентгенер, Легюна 37. 265 2-4

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

СТАРША панна, серця по самішньому, прийме управу домоу у місті або на селі. Зголошення під „Серця“ до Адміністрації „Діло“.

НАУКА

ТАНЦІВ вчить старших осіб мистець Франц Бриса, Ватерія 28. 342 2-3

ЕНСТЕРНІСТІ! Висладо жскі й повні виклади математики до гімн. матури. Зголошення з порт. маркою на відповід до Адм. „Діло“ під Математикі. 203 4-0

НОВОЧАСНА апаратура система проку, шиття, модифікація одягу жіноч. дитяч. і білиз. „Петрон Веспрес“ дає збудувано добрі усадки. Львів, Синьстуська 21, П. 322 153

ДО МАТУРИ приготувати з математики, також логіки з усіх класів гімназії десь А. Осалда, Львів, Політехнік. 334 2-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО агентів українців до продажу домашнього різного приладдя по селах. Зголошення „Будуван“, Львів 23. 316 -3

УТРИМАННЯ або побічний зарібок пал. дити в час. — „Nowosci Praktyczne“ Warszawa, Złota 37/94.

МЕШКАННЯ

ДЕРЖАВНИЙ урядовець з університетської освіти, кавалер 40 літ, з брану майжностей приносивший цією дорогою шукати товаришів життя. Зголошення з фотографією до „Діла“ під „Доміри“. 1-1

ЛЮКАЛЬ НА КРАМНИЦЮ з трьох кімнат, та більшою кухнею при вул. Коринків ч. 1 апарат до знайому. Інформації в кавказері Народного Дому при вул. Рутівського ч. 22, П. 343 1-1

РІЖНІ

ВІЧНІ ПЕРА наприклад дешево, одяжно „Претія“ Львів, тепер Шавіюти ч. 1. 210 5-10

ПРОПУКЛИВІ БАНАДИ гумові, червоні, широкі, проти усадки мати під гарантією виконує відомо УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИЗА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2041 29-10.

ШАФГВЗЕМ, ЛЬОНІН, ЗЕНІТ, ОМЕГА, ДОНСА та ін. годинників найкращіше наприклад фірма П. Каринський, Домінікська 7. Купує золото, срібло.

ПЕЧАТКИ, монограм, таблички, виконує відоміше перше та одне українське ретивне заведемь ВОЛОДИМИР Я. РОШ, Львів, ул. Сокавська ч. 1. 276 4-2

НА КАРНАВАЛ виконуват убрания фрак. смішного, містот, Колонтал 10, тел. 215-87. Дити кинь. 203 6-6

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, які оголошуються в нашою часописі та просимо покликуватись на оголошення.

Посре! Бдині українськї інж. Ярослав Білинського шефевські курси
Проявляючі українськї фахові сили, поручаються всім, що хочуть здобути несторонне знання в ділянці моторизації та заповнити собі певні прожити — Інформації і списи щодня.
Львів, вул. Синьстуська 43. — Телефон 271-35.

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ що зеткує від 20 літ ІВАН МАРИЯШ, приймає всі роботи мужського, жіночого і священницького шдділу по поміркованні цінах. Львів, ул. Петра ч. 3. І. 2719 14-30

Подяка.

Комітет Об'єднаних Українських Організацій у Варшаві висловлює почуття сердечної вдячності Памі Професорові Наталії Дорошенковій за чарівну доповідь „Великий Похорон“ Людмили Старинської Чернівецької, яка була справжньою прикрасою урочистої акадємії у 20-ї роковини проголошення державної незалежності України і в якій наша талановита артистка досягла високого рівня драматичного мистецтва.

З доучення і в ім'я Комітету Об'єднаних Українських Організацій у Варшаві!

М. Ковальський, П. Шкурат.

ОПОВІСТКИ.

Учениці ліцею ОО. Васильянок у Львові аложили 10 зол. для Тов. адії і одити по самішньому „Діло“, замість вийшла на довшину батиска Іх товаришки бл. п. о. Любимської Ст. За цю жертву ширину подому складала виділ Товариства.

Заява, з огляду на поширювані у краю в'єтки щодо моєї особи заявлено, що від нікого ніякого відлучення я не одержав. Львів, дня 11. лютого 1938. — Микрон Луцький в. р. 369

Жертви надіслані до Адміністрації: Д-р Гр. Чарушківський, Любим Вел. для хорого безробітного зол. 2

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спец. епид. венер. недуг і косметики

Д-р. ФІШЕР

6. ляр (консистент) Ілїні у Берліні, Прага, Відні орд. НІЛІНСЬКОГО 3 (напроти Від. Каварні) тел. 251-68. 2143

ЛІКАР

Володимир Лазорко

ординує у внутрішніх недугах
Львів, ул. Мучна 10
(біля Личаківської).

Косметичний Інститут і Лібораторія
Д-ра О. ТУШНЬКОГО

Львів, вул. св. Софії ч. 3. Тел. 205-28.

УСУВАЄ: аномалії пера, вроджені, пігменти, волосся, блізна, дьоба по вісці і плями. Масаж, тривале усування морщин, жилка і відморозжє власною метою. Тривале усування омолодженні під катафорезом. Оталі рум'яні підшкірним запусканням краски (татування). Урядове затверджені косметичні курси закордонної програми. 8-10

ОГОЛОШЕННЯ.

СВІТОВОЇ СЛАВИ

косметичні препарати

ELIZABETH ARDEN — LONDON

Виключна агентура

М-р. Герман Полляк

ДРОГЕРІЯ І АПТИЧНИЙ СКЛАД
ТЕРНОПІЛЬ, вул. МІЦКЕВИЧА Ч. 43.

20. лютого 1938 р. неділя — 10 год.
Салі Т-ва „Бесіда“ Львів, Рутівського
ного 22, І. п.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Пром-банку

збудуватись з наступ. порядком нарад:

- 1) Відкриття Зборів.
- 2) Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів.
- 3) Звіт Управлі й Надаєної Ради за 1937 р.к.
- 4) Відчитання звіту з реалізації РСУК.
- 5) Затвердження білншу і відлучення особового Управлі і Надаєної Ради.
- 6) Радія білнсової надлишки.
- 7) Вийня статуту.
- 8) Доповнення складу членів Нада. Ради на місце відлученого.
- 9) Затвердження бюджету на 1938 рік.
- 10) Означення висоти кредиту для одного члена.
- 11) Означення висоти найвищої моєї зобов'язуваль кооперативні.
- 12) Внески і відкрити.

Присутність усіх членів у власному інтересі коопера.

Конкурс.

Красне Господарське Товариство „Сільський Господар“ у Львові, Руська ч. 20 проголошує один конкурс на такі місця: при Філіях (1—3) і Централі (4—5) „Сільського Господаря“:

- 1) 3 повітових агрономів до праці при Філіях „Сільського Господаря“ в краю; вимоги — високошкільна фахова освіта, практика, відбуття практики у Централі й при Філіях „С. Г.“, вишгородів за умовою.
- 2) 11 інструкторів жіночого господарства до праці при Філіях „Сільського Господаря“; вимоги — середня освіта, фахова господарська або господарська школа, фахові інструкторські курси „Сільського Господаря“, або інші подібні курси, практика; платня за умовою.
- 3) 16 інструкторів Хліборобського Вишколу „Молодь“ до праці при Філіях „Сільського Господаря“; вимоги — середня освіта, інструкторські курси „Сільського Господаря“, по змоді господарська освіта та практика; платня за умовою.
- 4) Помічники садінняного референта у Централі „Сіль. Господаря“, як тимчасового урядовця; вимоги — високошкільна фахова освіта, практика. Платня тимчасових урядовців „Сіль. Господаря“.
- 5) Помічники редактора видань „Сільського Господаря“; вимоги: високошкільна сільсько-господарська освіта, фахова й редакційна практика. Платня за п'яті 4.

Подання на усі вищелені місця з ходом життя й відписами свідомств вносити до Централі Т-ва „Сільський Господар“, Львів, Руська 20. Усі місця можна зайняти негайно.

Дирекція Красного Господарського Товариства „Сільський Господар“ у Львові.

Купуйте тільки знаної доброти
ГОЛЮБСЬКІ ДЕЛІКАТЕСОВІ СІРКИ
ЕМЕНТАЛЬСЬКІ лагідні в смаку, тильжичні пікантні в смаку, кминкові слугають доброму травленню
САРДЕЛІВІ побуджують апетит з назвою „РОТР“, бо це товар поживний і дешевий. Знотерігайтесь фальсифікатів. Домагайтесь входи, замовляйте у фірми „ROTR“, Golub, Pomorze.

ФОРТЕПІЯМИ, ПІЯНИНА

світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт: до Англії, (Steinway & Sons-London) Америк, Франції, Голандії, Палестини, Ізраїлю, Цейлону і т. д.

виключне заступництво:

С. Новацький

Львів, вул. П'ясувського ч. 17.

Наші великі запаси білизни

ині продаємо з 15% опустом у про. пагановім часі винерпуються широкі. Користайте поки час, бо така нягода вже не трапиться. Тільки комплетні (сорочка і рефорт) 2,20, найновіші комбінації 2,30—4,50, р. жні моделі 2,95. Фабрика білиз. „АСТРА“, Львів, Синьстуська 2.

Білиз- Полотно Постеле- няне

С. М. ГАВЗНЕР

Львів, Ягайлонська ч. 13.

Поручає матеріали на
ШЛЮБНІ ВИПРАВИ
СТОЛОВІ ГАРНІТУРИ

найліпших виробів кравчих і закордонних по приступних цінах. Обслуга також в українській моє.

6—11

Меблеві матеріали, тапчани, матраци, тапети, дивани і т. п.

Проектування і виконання компактного нутра дому у власні заведеннях тапичерських і столярських

Т. Кисак і сини
Львів, пл. Смолян 4

Тел. 24009 і 21983 11—11

ВИКЛЮЧНА ПРОДАЖ
ЕЛЕКТРО — РАДІО — ОПТИКА

І. Дойтшер

СТАНІСЛАВІВ, Гославського 11 а

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігенічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найкращій

ПЕРФУМЕРІІ
С. ФЕДЕРА

Львів СИНЬСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 13а
Філія ГАЛИЦЬКА 18.

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діло“ дістане 3А ДУРНО гарний дарунок.

Приписові почтові друку і книжки до вжитку чл. сописів

ЛЮБИМІ видаваннємь користуюч. ся можна купити в Адміністрації „Діло“ Львів, Ринок 10. Для провідні видаваннє мо за підписом.

Ціна друка:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 р. 8 сот.

Gazetowa karta nadawcza оправлена (300 карток) зол. 1,40

Karta rozsyłkowa на 480 урядів зол. 2,00 на 960 урядів зол. 3.—

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошувальні шпальти.

1 мк. одношпальтовий або його ждєне в руб. уряд. оголошеннє

1 мк. одношпальтовий в тексті і новинах зол. 0,35

1 мк. одношпальтовий на першій сторінці зол. 0,60

1 мк. одношпальтовий на першій сторінці зол. 0,60

Дрібні оголошення від слова:

чотирьохшпальт. і приват. кореспонденції по зол. 0,15

купів, продаж, викуп і т. п. зол. 0,10

шукачі прес зол. 0,06

слова товстим друком подвійно.

Остатня сторінка 1/1 зол. 400—

Остатня сторінка 1/2 зол. 300—

Остатня сторінка 1/4 зол. 150—

Остатня сторінка 1/8 зол. 75—

Вя редакцію відповідно Олександрю Костин

Видав Видавничу Спілку „Діло“

З доукарні Вид. Спілки „Діло“, Львів Ринок 10.